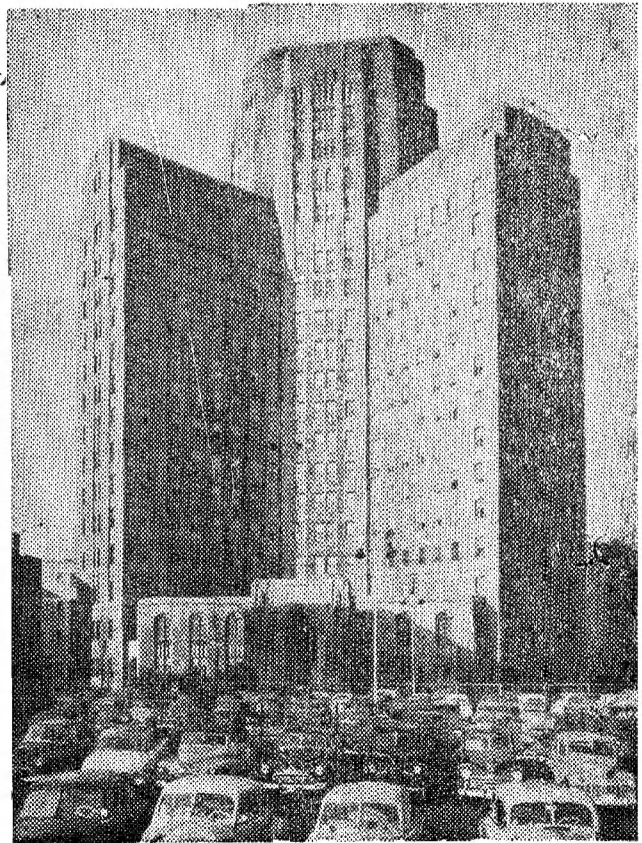
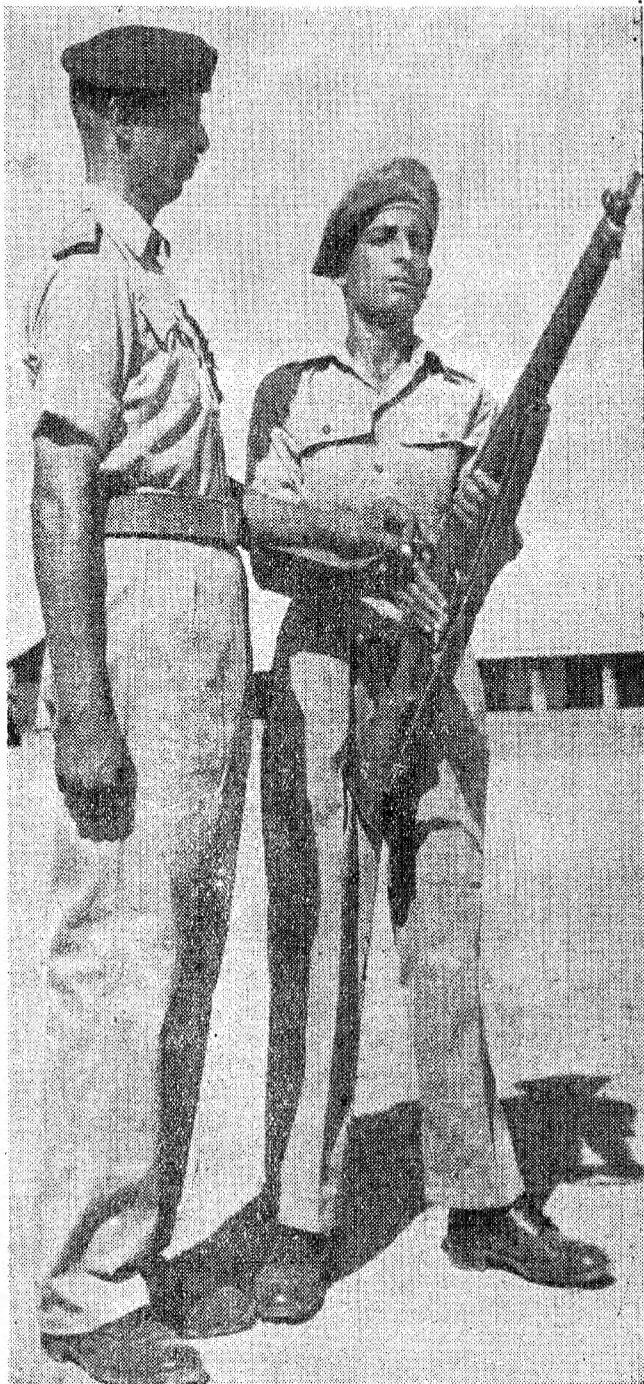

ఆంధ్రపత్రిక

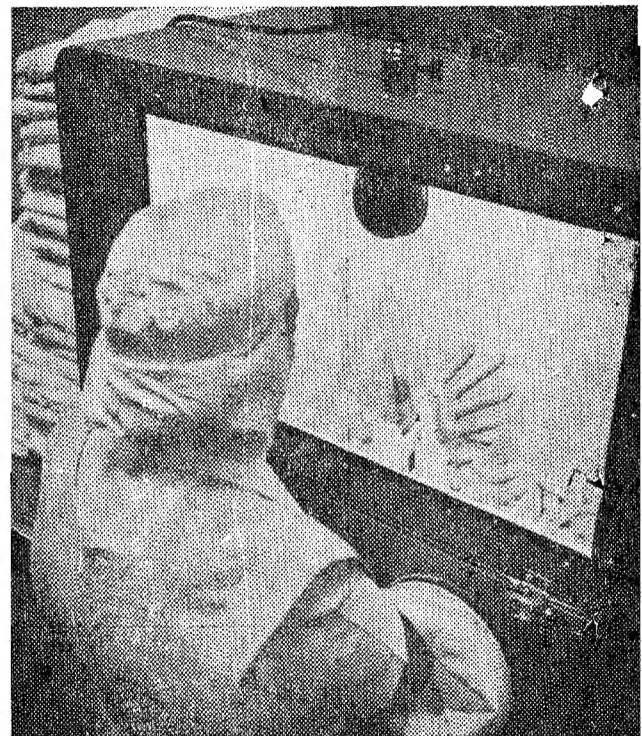
సచిత్రవారపత్రిక

వెల 4 అణాలు ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY 31-5-19

కాగో వెస్ట్ మెమోరియల్ ఆస్పత్రి

చికాగో వెస్ట్ మెమోరియల్ ఆస్పత్రి.

సానుప్రాంతీయ సైన్యంలో చేరిన యువకుడు టైఫిడ్ ఉపయోగించడం నేర్చుకొనే దృశ్యం.

చికాగోలోని వెస్ట్ మెమోరియల్ ఆస్పత్రిలో పైరిట్రెజుచేసి: చేతి తొడుగులను జాగ్రత్తగా తనిఖీచేస్తున్న అధికారి.

ఆంధ్రచిత్రపత్రిక

సంవత్సర చందా
ర. 12-0-0
విడిపత్రిక
4 అణాలు

ప్రతిబుధవారము ప్రకటింపబడును.

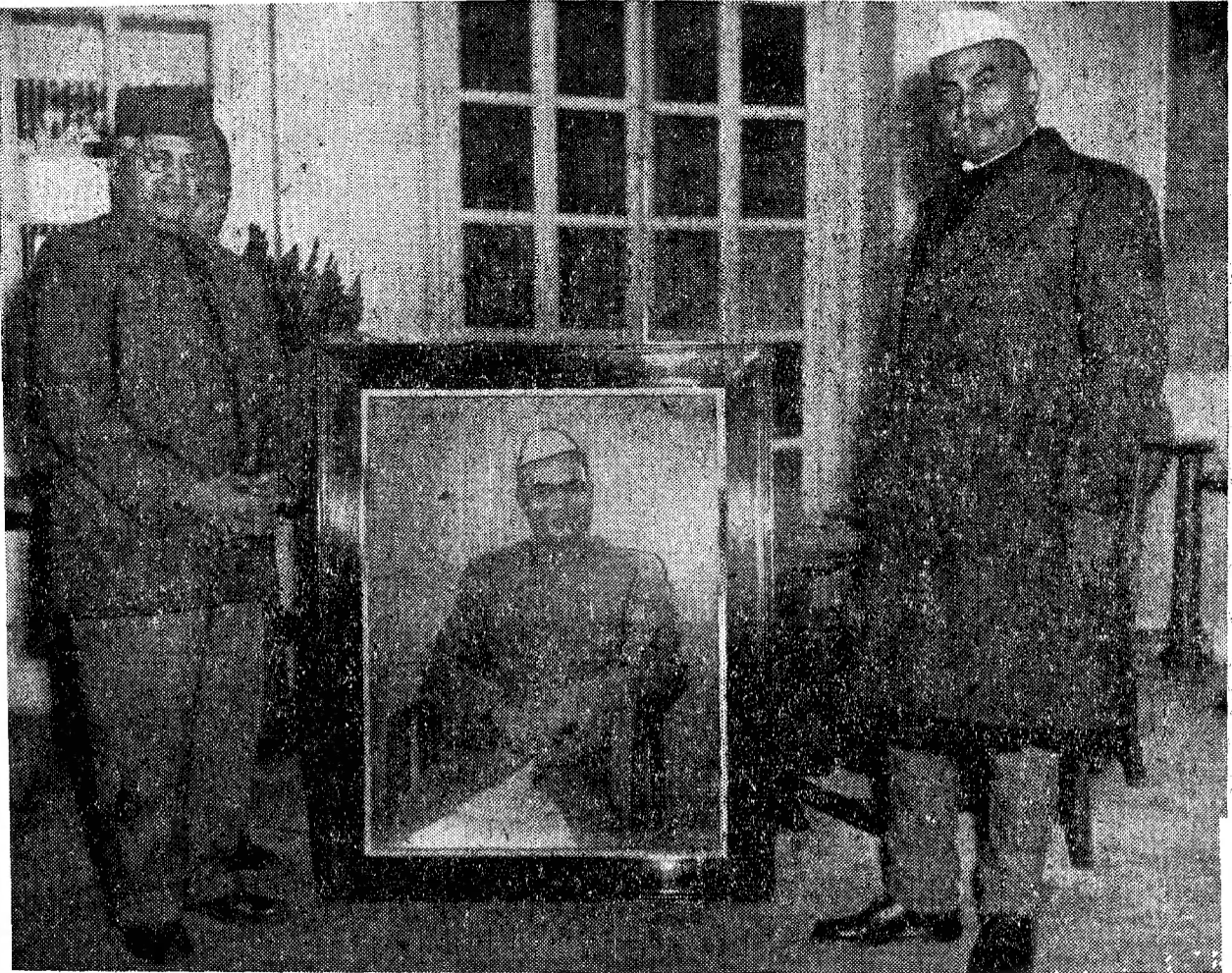
ఒరు లేయవియోసరించిన నరవర, ముప్రియము తనమనంబున కగు దా
నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మపథముల కెల్ల
(మహాభారతము)

Founder : K. NAGESWARA RAO.

సంపుటము 42

సంచిక 39

వికృతి సంవత్సర జ్యేష్ఠ శుద్ధ పూర్ణిమ బుధవారము

ప్రముఖ ఆంధ్రచిత్రకారుడు శ్రీ చావలి నాగేశ్వరరావుగారు రిపబ్లిక్ ఆఫీసుకు రాజేంద్రప్రసాద్ గారికి వారి తైలవర్ణ చిత్రపటమును ఫిబ్రవరిమాసమున ఢిల్లీ ప్రభుత్వభవనములో సమర్పించారు. రావుగారు చిత్రపటానికి ఎడమవైపున, రాజేంద్ర బాబు కుడివైపున ఉన్నారు.

1950-వ సం॥ మేనెల 31-వ తేది బుధవారము

కాంగ్రెస్ పంచాయితీ ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు ప్రాథమిక పంచాయితీ ఎన్నికల సందర్భమున రాష్ట్రములో పలుచోట్ల జరిగిన సంఘటనలు కాంగ్రెసువాదులకుగాని, కాంగ్రెసు సంఘములకు గాని ఏమాత్రము గౌరవప్రదముగ లేవు. కొన్ని ప్రాంతములందు నామినేషను పత్రముల తస్కరణ జరిగినది. మరికొన్ని ప్రాంతములందు వోటరుల జాబితాలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుచున్న వారందరికి అడుబాటులో లేవు. కొంతమంది రిటర్నింగ్ ఆఫీసరులపై అభ్యర్థులు తీవ్రమైన ఆరోపణలు చేసిరి. పల్నాడు తాలూకాయందు, కారణ మేమైనప్పటికిని, దాదాపు అరువదివేలమంది సభ్యత్వములు రద్దుచేయబడినవి. 12 సంవత్సరములక్రితం కృష్ణాజిల్లాలో దాదాపు ఇదేవిధముగ జరిగియుండెను. అప్పటి ఆ సంఘటనను విమర్శించినవారే నేడి విధముగ చేయుట శోచనీయము. కొన్ని ప్రాంతములందు దౌర్జన్యచర్యలు జరిగినట్లుకూడ వార్తలు వచ్చెను.

కాంగ్రెస్ పంచాయితీ దారులుగ ఎన్నికలకు నిలుబడిన అభ్యర్థులు అందరు నూటికి నూరుపాళ్లు కాంగ్రెస్ వాదులనుటకు వీలులేదు. ఇంద్రనేకమంది అవ

కాశవాదులు గలరు. ప్రత్యక్షముగగాని, ప్రచ్ఛన్నముగగాని కుల,మత వివక్షతను ప్రోత్సహించినవారు కాంగ్రెస్ సభ్యత్వమునకు అనర్హులైన “కమ్యూనిస్ట్ జి. ఓ”ను సమర్థించిన రాష్ట్రప్రభుత్వ వర్గమునకు సంబంధించినవారెవరును అర్హులు గారు. అట్లే ఇతరవర్గములందును కాంగ్రెస్ నియమావళి ప్రకారము ప్రాథమిక సభ్యత్వమునకును అర్హులు కానివారెందరో గలరు. ఇట్టివారందరు కాంగ్రెసు ప్రాథమికసభ్యులగుటే గాక కాంగ్రెసుసంఘములందు అధికారస్థానములను సంపాదించుటకు విశ్వప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. కాంగ్రెసు సంఘముపై సంపూర్ణాధికారమును సంపాదించుటే నేడు అన్ని వర్గములవారి లక్ష్యము. ఆ లక్ష్యసాధనకు వారు చేయనిపని లేదు.

రష్యాను పరిపాలించువారు ప్రపంచమునే పరిపాలించు నని నెపోలియన్ ప్రకటించియుండెను. అట్లే నేడు కాంగ్రెసు సంఘములపై అధికారమును సంపాదించినవారు 1951 ఎన్నికల అనంతరము రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును స్వాధీనము చేసుకొనగలరు - అను నమ్మకము కాంగ్రెసువాదు లందరిలో ప్రబలముగ నున్నది. అట్టియవకాశము లేకున్న నేటి కాంగ్రెసు పంచాయితీ ఎన్నికలలో ఎవరికిని గౌరవప్రదము కానట్టి, అందరికిని అవమానకరమైనట్టి, ఇన్ని సంఘటనలు సంభవించియుండెడివి గావు.

పరిస్థితులు విషమించి ఎన్నికలు న్యాయముగ, సక్రమముగ జరుగుటకు అవకాశములేని కారణమున గుంటూరు, కృష్ణా, శ్రీమంగళదావరిజిల్లాలందు ప్రాథమిక పంచాయితీ ఎన్నికలు వాయిదా పడవలసి వచ్చెను. కొన్ని ప్రాంతములందు పరిస్థితులు శాంతముగ నున్నట్లు కన్పించినను, చిల్లరపేచీలు ఏవో లేని ఎన్నికే కన్పించుటలేదు. కావలితాలూకాలో ఎన్నికలు నిలుపవలసిందని ఉత్తరువులు. జూరీ అయినప్పటికినీ ఎన్నికలు జరిగిపోవుచున్నవి.

ఇట్టి వాతావరణములో ఎన్నికలు జరిగి, వివిధపక్షముల మధ్య స్పర్ధలు, విద్వేషములు పెరిగిన అనంతరము రాష్ట్రకాంగ్రెసునందు ఐకమత్యము సాధించుట ఎవ్వరికిని సాధ్యముగాదు. ఇప్పటికే కాంగ్రెసునందలి వర్గములవలన, కాంగ్రెసువాదులలో

ఏర్పడిన స్వర్థలపల్ల గాస్త్ర)రాజకీయములు కలుపిత మగుట గాక అభివృద్ధికరమైన కార్యక్రమము అమలు జరుగుటకు అవకాశము లేకుండెను. కమ్యూనిస్టుల యొక్క తాత్కాలికముగ కొన్ని ప్రాంతములలో తగ్గినట్లు కన్పించినను, ఈ ఎన్నికల కోలాహలము ముగిసిపోయిన వెంటనే తిరిగి ఉధృతము కావచ్చును. రాష్ట్ర) మంతట అన్ని గ్రామములందును ఎన్నికల సంచలనము అధికముగ నుండుటవలన, అన్ని వర్గముల నాయకులు అప్రమత్తులై యుండుటవలన కమ్యూనిస్టులు పూర్వము వలె గ్రామములపై దాడి జరుపుటకు వీలులేకున్నందు ననే ఇవి ప్రస్తుతము తగ్గియుండవచ్చును.

ఈ ఎన్నికలలో మంత్రివర్గముపక్షము వారు రాష్ట్ర)కాంగ్రెసుపక్షముపై నను, రాష్ట్ర)కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రివర్గపక్షముపై నను చేయుచున్న ఆరోపణలు ఆధారసహితములైనవాటన్నిటిని సమగ్రముగ విచారించుట యవసరము. కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలనుండి వచ్చిన ఫిర్యాకులను విచారించుటకు అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘము కాంగ్రెసుకార్యవర్గసభ్యుడు శ్రీ గోకుల్కృష్ణయ్యభట్లను నియమించెను. వారి విచారణ పూర్తయగువరకు ఈనాలుగు కాంగ్రెసుజిల్లాలలో ప్రాథమికపంచాయితీ ఎన్నికలను నిలుపుదలచేయవలసిన దని అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘఎన్నికల ఉపసంఘసభ్యుడు శ్రీ జగ్జీవన్ రామ్ అడిగించెను. ఇందువలన దాదాపు పది వేలరూపాయల ఖర్చు దండుగ కానున్నప్పటికిని రాష్ట్ర)కాంగ్రెసుసంఘము కట్టి విచారణకు సమ్మతించెను. ఇదేవిధముగ ఇతరప్రాంతములందును సమగ్రవిచారణ జరిపి అన్ని వ్యవహారముల పరిష్కార మునకు ప్రయత్నము జరిగిన వాతావరణము కొంత శాంతింపవచ్చును. సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ కు ఆంధ్రనాయకులు చేసిన వాగ్దానమును పాలించి ఐక్యతను సాధించుటకు వేరుమార్గము లేదు. ఎన్నికల పూర్వమే ఇది జరుగవలసియుండెను. అట్లు జరిగి యుండిన రాష్ట్ర)మునందు కాంగ్రెసుప్రతినిధు భగ్న పరచు ఈవిషాదసంఘటనలు జరిగియుండెడివి కావు. ఇప్పటికైనను ఆంధ్రనాయకులు అట్టి ఐక్యతకు కృషి చేయుదురగాక!

కొత్త ఆర్థిక మంత్రి

భారతప్రభుత్వ ఆర్థికమంత్రిగ (శ్రీ చింతామణి దేశముఖ్)ను నియమించినందుకు ఆర్థిక, వాణిజ్య వర్గములు విశేషసంతృప్తిని వ్యక్తించుటలో ఆశ్చర్య పడవలసిన సేమియు లేదు. భారతప్రభుత్వఆర్థికమంత్రి పదవిని నిర్వహించుట కాంగ్రెసేతరుల కెవ్వరికి అంత సులభము గాదని పద్మభువనచెట్టి, డాక్టర్ మత్తయ్య గార్లు ఋజువు చేసిరి. పార్లమెంటులోని కాంగ్రెస్ పక్ష సభ్యులును ఈ కీలకశాఖపై కాంగ్రెసేతరుల యాభిప్రాయము కూడ దని చాలాకాలముగ ఆందోళన చేయుచుండిరి.

దేశాదాయముతో నిమిత్తములేక ప్రభుత్వ శాఖలవా రందరు పునర్నిర్మాణపథకములక్రింద విశేషద్రవ్యమును ఖర్చుచేయుచుండ, దుబారా ఖర్చులు విపరీత మగుచున్ననని ఆర్థికపాక్షాధిపతి వర్గములు ఆందోళన చెందుచుండ ఆర్థికమంత్రి డాక్టర్ జాన్ మత్తయ్య ఈ వ్యయమును తగ్గించుటకు ఉపప్రధానమంత్రి సర్దార్ పటేల్ సహాయమును ఆర్థిక వలసినచ్యును.

దేశము ఆర్థికముగ స్థావరముగ నున్నగాని ఏ సమస్య పరిష్కారము కాజాలదు. స్మృతి మోటుముగ ప్రభుత్వ వ్యయమును దేశాదాయమునకు తగ్గట్లుగ తగ్గించి, ద్రవ్యోల్బణమువలన ఏర్పడిన విలువపెంపిని శీఘ్రముగ తొలగించివేసినగాని ఆర్థికముగ దేశము స్వయంసమృద్ధము కాజాలదు. శ్రీచింతామణి దేశముఖ్ ఈ విషయ సాధింపగలుగుదు రనుటకు ఎట్టి సందేహము లేదు.

రిజర్వుబ్యాంకు గవర్నరుగ నుండి వారు ప్రభుత్వఆర్థికసమస్యలను, దేశఆర్థికస్థితి గతులను పూర్తిగ ఆకళింపు చేసుకొనిరి. ప్రపంచద్రవ్యనిధి బ్యాంకులతో, భారతప్రతినిధిగ రాయబారములు జరిపి, గతసంవత్సరము వాషింగ్టన్ నందు జరిగిన ట్రై)రాజీకఆర్థికసంప్రతింపులకు భారత ప్రతినిధి పరిశీలకుడుగ హాజరై, ప్రపంచార్థికవ్యవహారములను భారతదేశవిదేశీ ద్రవ్యావసరములను పూర్తిగ గ్రహింపగలిగిరి. బ్రిటిషుప్రభుత్వ ఖజానా శాఖ సూచనపై, అమెరికా, బ్రిటన్ పైల్డింగు ఋణములతో

కొంతభాగమును భరించుట జరిగిన, అట్టి ఏర్పాట్లకు సంబంధించిన రాయబారములు జరుపుటకు శ్రీ చింతా మణి దేశముఖ్ ను మించిన సమర్థుడు లేడనియే చెప్పవచ్చును. భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును పొందిన అనంతరము బ్రిటన్ తో జరిగియుండిన టైల్లింగు ఒప్పందమును వర్తమానావసరములకు తగ్గట్టుగ మార్చుకొనుటకు జరిగిన సంప్రతింపులలో పాల్గొనియుండుటవలన కూడ టైల్లింగుముఖపరిష్కారమునుగురించి తిరిగి ప్రారంభము గానున్న సంప్రతింపులలో వీరు పాల్గొని న్యాయము జరుగునట్లు చూడగలరు.

వ్యాపార, పారిశ్రామికరంగములకు సంబంధించిన ఆర్థికసమస్యలను వీరు ఆమూల్యాగ్రముగ పరిశీలించియుండిరి. అంతేగాక గ్రామీణఆర్థికవిషయములందును వీరికి ప్రావీణ్యము గలదు. వ్యవసాయోత్పత్తి అధిక మగుటకు గ్రామీణఆర్థికవ్యవస్థను ఏవిధముగ పునర్నిర్మింపవలసియుండునో వీరిదివరలో రిజర్వు బ్యాంకు గవర్నరుగ నున్నపుడు అనేకసూచనలను చేసియుండిరి. వాటినన్నింటిని స్వయముగ అమలు జరిపి వ్యవసాయదారులకు పరపతిసౌకర్యములను కల్పించి ఉత్పత్తిని అధికము చేయుటకు ఎక్కువగ తోడ్పడగలరు.

ప్లానింగ్ కమిషన్ సభ్యుడుగ నున్న వీరు ఆర్థిక మంత్రిగ నియమితు డగుటవలన దేశాదాయవ్యయములను గమనించి ఈ కమిషన్ వివిధపథకములను తయారుచేయుటకును పరిశీలించుటకును ఎక్కువ అవకాశములు ఉండగలవు. ఈ పథకములను తయారుచేయుటలో, ముందు వెనుకలను నిర్ణయించుటలో ప్లానింగ్ కమిషన్ కొంత వాస్తవికదృష్టిని ప్రదర్శింప వీలగును.

శ్రీరాజగోపాలాచారిగారు కేంద్రమంత్రివర్గ ఆర్థికఉపసంఘఅధ్యక్షుడుగను, శ్రీ చింతా మణి దేశముఖ్ గారు ఆర్థికమంత్రిగను ఉండిన ప్రభుత్వ ఆర్థికవ్యవహారములు కుదుటబడి, ఎంతోకాలముగ ప్రభుత్వము సంకల్పించుచున్న ఋణములు లభించి ధనాభావమువల్ల నిలిచిపోయిన అనేక అభివృద్ధిపథకములు శీఘ్రముగ అమలుజరుగుటకు వీలుకలుగవచ్చును.

కాని రాష్ట్రప్రభుత్వములకు, ముఖ్యముగ చెన్న రాష్ట్రప్రభుత్వమునకు, ఈ నియామకము అంతత్వస్థిని ఇవ్వకపోవచ్చును. ఆదాయపునన్న సంపకము విషయములో ఇటీవల వీరిచ్చిన తీర్పు అనేకరాష్ట్రములకు ఆశాభంగమును కల్పించెను. కాని ఆర్థికమంత్రిఅయిన అనంతరము-వారు లోగడ ఇచ్చిన తీర్పు తాత్కాలికమైనదే గనుక- పరిస్థితులను పునరాలోచించి ఈ సమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరింతురని ఆశింపవచ్చును.

మధ్యతరగతివారి ఇబ్బందులను పూర్తిగ అవగాహన చేసుకొనినవా రైనందున ఇకమీదట పన్ను భారముతగ్గింపు విషయమునగాని, అదనపు సౌకర్యములను కల్పించు విషయమునగాని మధ్యతరగతివారికి ఎక్కువ సౌకర్యములను కల్పింతురని, ద్రవ్యోల్బణము వలన ఏర్పడిన విషమపరిస్థితులను శీఘ్రముగ తొలగించగలరని ఆశింపవచ్చును.

మధ్యతరగతివారి ఇబ్బందులను పూర్తిగ అవగాహన చేసుకొనినవా రైనందున ఇకమీదట పన్ను భారముతగ్గింపు విషయమునగాని, అదనపు సౌకర్యములను కల్పించు విషయమునగాని మధ్యతరగతివారికి ఎక్కువ సౌకర్యములను కల్పింతురని, ద్రవ్యోల్బణము వలన ఏర్పడిన విషమపరిస్థితులను శీఘ్రముగ తొలగించగలరని ఆశింపవచ్చును.

విషయానుక్రమణిక

13 మే 1950

ముఖచిత్రం—'చెరుకుగడలు'

భాషాచిత్రణ—శ్రీ కె. మత్తరామలింగం

సంపాదకీయం—

రుక్మవదేవి(సవల)—

దోయలపుట్టుక

పట్టుకదలని కేళు (కథానిక)

లార్డు వేవల్

నాడభంగం

వార్తాచిత్రాలు

స్వర్ణములో ధర్మరాజు

2 బాలానందం—

9 దున్నకోని భూస్వామి

12 కర్మజీప్రయోగం

13 విజ్ఞానవిశేషాలు

16 నేటిప్రపంచం—

19

20-21

22

25

27

33

33

36

అమెరికాకుపట్టుకొన్న అజీర్ణవ్యాధి

పదిహేడేళ్ళనుంచి, అంటే డిప్రెషన్ డెబ్బతిన లేకపోయామని ప్రయత్నం ప్రారంభించినప్పటినుంచి, అమెరికా ప్రభుత్వము, ధాన్యాది, వ్యావసాయకవస్తువుల ధరలను కృతకంగా పెంచి, ధాన్యదులలో భూస్వాములకు వ్యాపారులకు అండగా నిలిచి నడుపుకొంటూ వస్తుంది. దీని ఫలితంగా అప్పుడే చాలామాటలు, గోధుమలు, బంగాళాదుంపలు, కాఫీగింజలు, మొదలైనవి, విలియంట్ న్ ను ల కొద్దీ, అమ్ముడు పోకుండా, తగులబెట్టబడినా సముద్రంలో పారపోయటమో జరగుతూ వచ్చింది. యుద్ధానంతరం, మార్కెట్ ప్రాసలు మొదలైన సప్లైలన్నీ తయారు చేసుకొని, ఈ కృతకవిధానాన్ని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా రుద్దటానికే అమెరికా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది. కాని ఈ కృతకపు ధరల విధానంలోని, విషప్రవృత్తి, పెరిగి, పండి, దాని పాపఫలాలను పరిపూర్తిగా పండించే రోజులు వచ్చేవాయి.

ఇంత ఎక్కువ మిగుళ్ళు ఉన్నాయంటే, అమెరికాలోని ప్రతిపౌరుడూ తిన్నంత తినీ, పాతేసినంత పాతేయగా, మిగిలిన, అపారసంపదలు ఇవి అని ఎవరన్నా భ్రమ పడితే, అంతకన్నా అమాయకత్వం ఉండదు. ఈవస్తువులకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధర, ఇచ్చుకోలేక తిండిలేక మాడవలసిన అమెరికన్ల బీదజనమే అపారమైన సంఖ్యలో ఉంది. అక్కడివాళ్ళకే అందవలసిన అవుసరం లేకుండా ఇవి బూడిద పాలూ, సముద్రపు పాలు అవుతున్నాయంటే, ఎన్నిమార్లు పానవులైనా, ప్రపంచ దరిద్రాన్ని, అవారపు కొరతను తీర్చటానికి ఆ స్కార్ మెంతుంటుందో, వేరే చెప్పనక్కరలేదు. అమెరికా ప్రభుత్వం అమెరికాలోని వ్యావసాయక వ్యాపారులకు, భూకాపంతులకు ఈ మేలు కూర్చి పెడుతూ వచ్చిన ఈ పదిహేడు సంవత్సరాలలో, ఈ వర్గాలవారు, ప్రజాస్వామ్యం పేరిట ప్రభుత్వంలో బలాన్ని ప్రాప్తకొని సంపాదించుకొని, తమకు కావలసిన అట అడుతూ, ప్రభుత్వానికి తాబేదార్లుగానూ, గులామ

లుగా కూడానూ తయారయి, “ప్రజాహితం” అన్న విషయాన్ని అమెరికా ప్రజలపట్లనే విస్మరించారు. సెనేటు సిండికేటులు గుత్తగొన్న ఈ వ్యాపారులే, స్వదేశంలో తమకు కావలసిన ధర ప ల క ని ధాన్యపురామలన, ఇన్నాళ్ళు తగులపెట్టుకొంటూ రావలసిన వస్తు సంపదను, ఆర్థికసహాయం చేరిట, డివాల్యుయేషన్ ద్వారా ఎక్కువ ధర రాబట్టగల దేశాలకు, ఎగుమతి చెయ్యాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇందుకల్ల అమెరికా బీద ప్రజల సంపద పెరగటంగానీ, డెబ్బతన్న దేశాలలో బీదల ఆకసరాలు తీరటంగానీ జరగవు. అటు ఇటు ఉభయదేశాలలోనూ ప్రభుత్వాలు ఇచ్చే అండపట్లా, ప్రొద్దులం వట్లా, లక్షలు సంపాదించుకోగల ధనిక స్వాములు కొద్దిమంది మాత్రం మిగులుతారు. ఈ అప్పులూ, పెట్టబడలూ, దేశాలలో జీవనవ్యయపరిమాణాల్ని, దేశీయబుజాల్ని కృతకంగా పెంచి, ఉభయదేశాలూ ఆర్థికంగా చితికిపోతూపోతే, తేక డు కొద్దిమంది ధనిక స్వాముల చెప్పుచేతులలో పడిపోతూపోతే దారిదీప్తాయి తప్ప, దేశ సౌభాగ్యాలు పెంపొందించగలగిన అవకాశము, ఈ కృతక ఆర్థికనీతివల్ల సమూహరదు.

ఇతరదేశాలను సహాయాలమాట అటుంచి అమెరికాదేశంలో జరగుతున్న విషయాలే తీసుకొందాం. ప్రభుత్వం ధరలకు అండగా నిలవటంవల్ల, వస్తువులకు, డిమాండు, అండ్ సప్లయ, (వస్తువుల అవసరమూ, అందుబాటు) అన్న ఆర్థికనీతినిబట్టి వస్తువులకు కలిగే బుజువైన ధరలు కాక, కృతకంగా పెరిగి పోయిన ధరలలో వస్తువులు చెలామణి అవుతున్నాయి. ఒక్క సారి ప్రభుత్వం, వీరికి అండగా నిలవటం మాని తన పెత్తనం ఉపసంహరించుకొంటే, ఈ వ్యాపారులు కట్టున్న ధరల మేడ కుప్పగా కూలి పోవలసికన్తుంది. అమెరికాకు అవసరమైన ధాన్యదులకంటే ఇబ్బడిముబ్బడిగా పండించి ఈ భూస్వాములు, ధనస్వాములు, ఎక్కువధరలు వర్ణింపగా ప్రభుత్వమే చేకూర్చి పెట్టగలదన్న భీమతో వాట్లకు వ్యాపారంలోకి పెట్టగలుగుతున్నారు. అమెరికన్ ప్రభుత్వధనంలో గత సంవత్సరం

పొందిన 180,000,000 (18 కోట్లు) డాలర్ల నష్టంలో, ఎక్కువభాగం వీరికి, ఈ ధనస్వాములకు భూస్వాములకు ఇవ్వకలసిన సహాయంకంటే నష్టమయింది. ఈసంవత్సరం అమెరికన్ దేశవ్యయంలో మొత్తపు నష్టంలో, వాల్లభాగంకూడా దీనికంటే నష్టమవుతుంది. పేరాకేవల ముసపు వ్యాపారులు పొందవలసిన నష్టాలు, ఈనాడు వారికి బదులు, వారి పేరాకేకు ఫలితం చూపించి, ప్రజాస్వామ్యంపేరిట జరుగుతున్న అమెరికన్ ప్రభుత్వం నష్టపడడకలసికన్పించి.

(ఇల్లానే మన దేశంలోనూ, ధాన్యము, పంచదారక స్త్రాలు మొదలైన వస్తువులన్నిటిలోనూ, స్వదేశీవిదేశీవ్యాపారుల పేరాకేలకు లాభాలు ప్రభుత్వమే కూర్చి పెట్టటానికి హామీ పూనుకొని ధరలు నిర్ణయించాల్సి వచ్చేటప్పటికీ, దేశీయఖజానాల, ప్రజల ధనమూ అధికంగా నష్టపోయి, బీదప్రజలకు కష్టాలకు తగినాకార్యాలు అటుంచి, కంట్రోల్ కృమిచే తిండి, బట్ట, మొదలైన అవసరకస్తువులు సమూహక పరిస్థితులను కల్పించలేక పోతోంది. దేశంలో బీదవాని అందుబాటును బట్టి ధరలను నిర్ణయించితే ప్రజలకు సౌఖ్య ప్రదంగా, ఉత్తమోత్తమవిధానంగా వ్యవహారంలో నడవవలసిన కంట్రోల్ కృమి, ధనస్వాముల, లాభాశేతును మాలంగా తీసికొని, ధరలు నిర్ణయిస్తూ రావడంవల్ల ప్రజలకు తేమం కరంగా ప్రజాదీక్షకరమైన వ్యక్తగత మారపోతున్నాయి)

అమెరికా ప్రభుత్వం, వ్యాపారలక్ష్య నంచి కొన్న బంగాళాదుంపల సరుకు అధిక మయ్యేటప్పటికీ, వాట్లకు కృతకంగా చివరకు, పాడయ్యాక, గోనుసంచుల కన్న తక్కువలకు అమ్మో, 204 కోట్ల డాలర్లు నష్టపోయింది. కాలిఫోర్నియా ఎండుద్రాక్షపళ్ళను తమ చెప్పకొన్న ధరపలకనందన, సందులకు వేసి, ప్రపంచ బీదప్రజలపై కక్షతీర్చుకొంది. కాఫీగింజలు మొదలైనవి ఓడలకొద్దీ సరుకు తగులపెట్టిన రోజులూ ఉన్నాయి. ఈవార్తలలో ఒక్కొక్కప్పుడు కొంత ఆతిశయైక్తి ఏకాగ్రత ఉండవచ్చునేమోగానీ, అసలు జరిగి తూన్న విషయం అజ్ఞానకాండ.

ఒక ప్రత్యేకవర్గానికి, (ఉదా : మన దేశంలో పంచదారీ బట్టల విలువదారు మొదలైనవారు) ప్రభుత్వం అంతగా నిలిచి నేతనంపడవ్వనిదేరట వాళ్ళకు సహాయం చేయటానికి పూనుకొంటే, ఆ సంపద వృద్ధి చేయటంలో, వాళ్ళు దేశాని కిచ్చేది అరే ధమ్మిడికూడా లేకపోగా, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వపు శిఖానాకు నష్టం ఎల్లా వస్తుందో గా పించటానికి కన్నై విషయం ఉదాహరణగా చాలుతుంది. బొగ్గు పరిశ్రమకు కూడా, అమెరికా ప్రభుత్వసహాయం గమకూర్చుండుకు, ఆ పరిశ్రమనాయకుడు ఎడోధానం అయిందించాడు. అయితే, కొద్ది గుడ్డిగా వెల విమలంటే, అధికంగా విడిపోయిన బొగ్గును ప్రభుత్వమే కొని, మళ్ళీ రైలు, ఓడపరిశ్రమదారులకు బెల్లాబ్బగా వాడేందుకు ఉచితంగా ఇచ్చేయించి గాని, తేడా పెడచలి మంటలు వెయ్యాలనిగాని వరకు పెట్టలేదు.

అమెరికా ప్రభుత్వానికి "3 మ్యాడిట్ క్రెడిట్ కార్పొరేషన్"—అంటే ధాన్యాది వస్తువుల రెనఖా భ్యాంకులాంటిది—ఉంది. ఈయేడు ఆగూజేట ప్రభుత్వం 300 కోట్ల డాలర్లు అప్పులు, అప్పులతోనూ ధాన్యాది కేకగన, ధాన్యముల కొన్నవి, కొంటామని అగ్రిమెంటులో ఉన్నవి—వీటిపై పెట్టుబడి గాని ఖర్చుగాని పెట్టింది. గత సంవత్సరం, దేశంలోని గోధుమపంటలో నూటికి 21 వంతులు, పత్తిపంటలో నూటికి 26 వంతులు నష్టంగా నేకరించుకొంది. ఈ నిలవలో కొద్దికొద్ది భాగాలుమాత్రం, యుద్ధం లో దట్టలేని యూరప్ దేశాలకు అల్లాంటి "హామో" క్రింది ఉన్న దేశాలకూ, పంపింది. మరికొంత, స్వదేశంలోని ఉత్తర చింపుకు గర్భంగానూ, వీరకాలరకు కాస్త మధ్యాహ్నపు ఫలహారాలు సమకూర్చటానికి వివాదాచారపు ప్రకారాలికగానూ, స్వల్పంగా వినియోగం చేయగలిగింది. ఇన్నిచేసినా, గండుగండిల కోట్ల డాలర్ల విలువగల సరకు, దేశంలోనుంచి వదల్చుకోలేక బరువుతో కుంగిపోతోంది.

ఇప్పుడే కొంత ఉన్న ఈ సరుకు నిల్వల మొత్తాలు చూద్దాం.

● దాదాపు 50 లక్షల పద్మిళ్ళకు విలువ 75 కోట్ల డాలర్లు. ఈ సరుకు అమెరికా బట్టల మిల్లులన్నిటికీ, ఏడు నెలలవరకూ ఎడ తేగకుండా సరిపోతుంది.

● దాదాపు 40 కోట్ల బుష్లెల్ల గోధు

మలు. విలువ 90 కోట్ల డాలర్లు - అమెరికాలో ప్రతి ఒక్క పౌరునికి వారానికి ఒక గోధుమరొట్టే చొప్పున, ఏడాదిపాటు వరుసగా ఇవ్వావచ్చినా, ఇంకా ఎద్దేశిగా మిగులు తుంది ఈ సరుకు.

● దాదాపు 600 కోట్ల బుష్లెల్ల, వరి ధాన్యము. విలువ, 90 కోట్ల డాలర్లు. (ఈ ధాన్యం అమెరికాలో గొడ్డకు పెడతారు. ఈ నిల్వ గత సంవత్సరం పొడుగునా, దేశ మంతటా గొడ్డకు పెట్టిన ధాన్యపు మొత్తంలో నాలవవంతు.)

● ఏడుకోట్ల పానుల ఎండు కోడిగుడ్డు. విలువ పదికోట్ల డాలర్లు. అమెరికా రొట్టెల వ్యాపారకు లండరికి విలువ వీళ్ళ పాను సమృద్ధిగా చాలిన సరుకు.

● పదికోట్ల పానుల బరువుకు మించిన వెన్న. విలువ 6 కోట్ల డాలర్లు పైపెచ్చు - బహుశా రష్యా ఏడాది పొడుగునా తయారు చేసే వెన్న మొత్తంకన్నా కూడా ఎక్కువ.

● 25 కోట్ల పానుల బరువు మించిన, ఏండుగట్టిన పాలపొడి. ధర మూడుకోట్ల డాలర్లు. అమెరికాదేశ మొత్తానికి, తొమ్మిది నెలలకు సరిపడ్డ సరుకు.

ఇంతతో ఈ నిల్వల పట్టిక ముగియలేదు. బేళ్ళకొద్ది పాగాకు, ఎండుపప్పు, టర్నెస్ కైన్, ఉన్ని, చిక్కుడుగింజలు, బటాణీ గింజలు, ఇల్లా ప్రతివస్తువు, ఆకాశానికంటే కుప్పలు, మేట్లు, తయారయి నిల్వలున్నాయి. ఇవి పట్టేందుకు స్థానం లేదు. ప్రపంచవీధి ప్రజలకు, అనేకకోట్లమందికి, తిండి బట్టా ఇచ్చేందుకు ఈ నిల్వలు చాలుతాయి అయితే, ప్రభుత్వపు క్రెడిట్ కార్పొరేషనువారి రూపు

ప్రకారం, ఈవస్తువులు అల్లా వినియోగం చేయటానికి సతరామూ వీలుపడదు. ఈకార్పొరేషను నిర్వహించిన ధరలకు, ప్రపంచవీధి ప్రజల మాట, అటుంచి, జీవనప్రమాణం అధికంగా ఉన్న అమెరికన్ సామాన్య ప్రజలే ఈవస్తువుల్లో ఒక్కటి కొనక్కోలేరు. ఈ నిల్వలు తగ్గే అవకాశం లేదు. పైపెచ్చు, ప్రస్తుతం అమెరికన్ ప్రభుత్వం వ్యావసాయకదారులపట్ల అవలంబిస్తున్న విధానాలపట్ల, ఇవి ఇంకా పెరిగేనే కాని తరగేవి కావు.

ధాన్యముల ధరలు, సరుకునిల్వనుబట్టి, ప్రజల అవసరాన్నిబట్టి, వాటంతట అవే నిల్గంటాకి రావటం, ఆరోగ్యకరమైన వ్యాపారరక్షణం. అల్లా కాకుండా, ప్రభుత్వం, తనరూపు అనే ఊతాలపెట్టి, ధరల కట్టడాన్ని కృతకంగా నిలబెట్టే విఅస్తవస్తాలూ, అధున పరిస్థితులు వస్తాయో ఊహించటంకూడా కష్టమై పోవచ్చును. ఈవిధానానికి మచ్చుగా, కెనడా బంగారాదుంపల వ్యాపారకథను పరిశీలిద్దాం.

1950 ఏప్రిల్ అంతానికి, అమెరికా స్వదేశంలో పండిన, 5 కోట్ల బుష్లెల్ల, బంగారా దుంపలను, నాశనంచేసుకోవలూ, ఉచితంగా పారబోసుకోవలూ జరిగింది. ఆసంవత్సరంలోనే, 2 కోట్ల బుష్లెల్ల బంగారా దుంపలు కెనడానుంచి దిగుమతిచేసుకోవలసినవచ్చింది. ఇది ఎల్లా జరిగింది? అనేక మంది చేసినట్లే బోనఫెసే గారి అనే ఒక న్యూఆర్టియను వ్యాపారశుడుడు చేసినపని ఒకటే చూద్దాం. కెనడానుంచి వడి

ప్రెసిడెంట్ వెజిటబుల్ హెయిర్ ఆయిల్

సుగంధ ద్రవ్యముల వధిలమించు స్వమారు పదిగిత్తలమంది ప్రజలు తమ శిరోజముల పోషణకు, ఎదుగుదలకు, అందము సకు, శ్రమము, తప్పకుండా ఈ నూనెను వాడుదురు.

తయారయినది

వె.సర్ప రిటోడ్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ.,

సౌరా రేట, మద్రాసు 1

మార్గాలమీద అమెరికాకు పదిలమైన పానుల బంగారా దుంపలు దిగుమతి చేశాడు. ప్రభుత్వం పన్నులన్నీ ఇచ్చుకొని, ప్రభుత్వ ధరలకంట్రాక్టు ఆధారంగా తీసికొని నూరు పానుల దుంపలు నాలుగుదాలర్లచొప్పున అమెరికాలో అమ్మి ఆధికంగా లాభం గడించుకోగలిగాడు. స్వరాష్ట్రమైన న్యూజెర్సీ యొక్క రైతులవద్దకొని బంగారాదుంపలు రైలుమీద తెచ్చి వ్యాపారం చేస్తే, వ్యాపారస్తుడికే నూరు పానులధర, 44 దాలర్లవుతుంది. కనడానుంచి నదిమీద తెచ్చి వ్యాపారం చేస్తే, రైలుఖర్చులూ తగ్గుతాయి; ప్రభుత్వ సుంకాలు అన్నీ చెల్లించుకొన్నా - వ్యాపారస్తుడికి, నాలుగుదాలర్ల లాభం ఎక్కువ మిగులుతుంది. ఈవ్యాపారం ఇల్లా సాగిస్తే, ప్రభుత్వపు రూపుకు వేటికి భంగమా ఎక్కడా ఏమీ లేదు. కాని అక్రమంగా బంగారాదుంపలు బ్లాకు మార్కెటు చేసినట్లు చెయ్యటానికి, కనడా, అమెరికా వ్యాపారస్తులకు ఉభయులూ మంచి అవకాశం దొరికింది. కనడాలో బంగారాదుంపలు నూరుపానులూ 80 పెంట్లధరకు (0.8 దాలర్లు) దొరుకుతాయి. సరిహద్దుదాటి ఇటు అమెరికాలోకి, వస్తే వ్యవసాయదారునికి ఇవ్వవలసింది, ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధర నూరుపానులకూ 1.90 దాలర్లు (కనడాధరకు దాదాపు రెండున్నరరెట్లు ఎక్కువ). సరిహద్దున పోలీసుకాపలా లేనిచోట ఇటు అటు జేరవేస్తే ఈవ్యాపారంలో బంగారాదుంపల వర్తకం, బంగారు, వజ్రాల వర్తకాన్ని ముంచిపోయింది.

(వరిధాన్యం ఎక్కువ తినని, ఉత్తరప్రదేశ్ లో పండించిన వరిధాన్యానికి, వరిపంట తినే శక్తిమై తక్కువంట పండిన మద్రాసు రాష్ట్రం, ధాన్యం దిగుమతిచేసుకోవలసివచ్చేటప్పటికీ, ఒకే కేంద్రప్రభుత్వం ఉన్న, వివిధరాష్ట్రప్రభుత్వాలు దాన్యపుదారుని కియ్యవలసిన ధరల నిర్ణయంలో, సమన్వయం లేకుండా వ్యవహరించటంవల్ల, మద్రాసు ప్రజలధనాన్ని నూటాడరైలక్షలరూపాయలపైచెల్లు, మద్రాసుప్రభుత్వం అదనంగా నష్టపడవలసివచ్చింది.)

ఈసంపద అంతా ఇల్లా పెరిగి కళ్ళి పోతూంటే, నీటిని పెట్టుకోటానికి బాగా చాలక అమెరికా ప్రభుత్వం ఇబ్బందులు పడవలసివస్తోంది. నీటి స్థాయి, ఈ ఏడు 80 మిలియన్ల దాలర్లు, ఖర్చుపెట్టి, కొట్టు

కట్టుకోటమో, అడ్డకు పుచ్చుకోవటమో చేయవలసివస్తోంది. దొరికిన ఖాళీజాగాలో, విమాన కేంద్రంగానీ, పాతకాలగానీ ఎక్కడ పడితే అక్కడ సరుకు నింపుతున్నారు.

ఈ నరకువిషయం అమెరికా ప్రభుత్వం ఏం చెయ్యాలో తెలియక చిక్కు సమస్యలో ఇరుక్కుపోయింది. విదేశాలలో ఈసరుకు ఏనెట్లానీ చవుకగా అమ్మువామని కొందరంటారు. విదేశాలనుంచి ఇతర సరుకులు మారకం తీసికొని ఇచ్చివేద్దామని కొందరంటారు. కాని అటు ఇటు పెద్దజేరాలు, తగితే అవకాశమే లేదు. పోలే ఒక్కభారతదేశంపైతీని పదిలమైనట్లు గోధుమలు రుద్ది, అడ్డాన్నగా ఇచ్చినట్లు తెలుపేసి, ముందు ముందు అవసరమైన మైకా, మాంగనీస్ మొదలైన ముడిపదార్థాలు తీసుకొందామని జేరం సాగిస్తున్నారు. ఒకవేళ ఈజేరం కుదిరి, హిమవత్సర్వతమంతటి సరుకువిడుదలైతే, ఈనిల్వ మొత్తంలో పదోవంతు గోధుమలమాత్రమే కాళీ అవుతాయి.

వ్యవసాయశాఖవారు, ఉప్పతి తగ్గించమని వివాదం లేవీస్తున్నారు. పొగాకు, కరి, గోధుమ, పత్తిపంటలు తగ్గించమని వ్యవసాయదారులకు ఆదేశాలు ఇస్తున్నారు. కానీ ఒక పంటకు ఎకరాలు తగ్గిస్తే అక్కడే మరోపంట తీస్తుంది. నిలవ ఒకసరుకునుంచి

మరోసరుకుకు మారుతుంది.

నిజానికి దేశానికి అవసరమైన పంటలు లేకపోలేదు. పశుగ్రాసాలు, గడ్డి మొదలైనవి ఎక్కువ అవసరమే ఉన్నాయి. ఉన్న పంటలు కూడా, ప్రభుత్వం పతనపాతాలు చూపటంవల్ల ధరలు పెంచేమార్కెటులేకుంటే ప్రజలందరికీ వినియోగంగా దొరికి, కుళ్ళి పాడవలసిన నిల్వల ప్రమేయం ఉండదు. కాని దేశరాజకీయాలు, ఈపద్ధతులకు అస్కారమే ఇయ్యవు. ప్రజాసామ్యంలో ఓట్లకోసం, ప్రజాక్షేమానికి భంగంగా, ఒకొక్క బలీయవర్గానికి అనుకూలంగా, ప్రభుత్వం నియమాలూ నిబంధనలూ చేసికోటం నూన నంతవరకూ, వ్యాపారరాజకీయాలు ప్రభుత్వమంత్రాంగంపై ప్రభావం పరపించుకోటం మాననంతవరకూ, ప్రజలకు తిండిబట్టల వినియమనంలో, అవకతవకలు పెచ్చుపెరిగిపోటం తప్పదు. తాత్కాలికంగా బలం సంపాదించుకోటానికి ఒక వర్గాన్ని ఆశ్రయించి, వాళ్ళు పేరాసలకు, తక్కిన ప్రజాక్షేమాన్ని బలిచేస్తే రాజకీయాలు, ప్రజాస్వామ్యవిధానంలో అంతరించేవరకూ ఈ ముప్పు ఆ ఒక్క ప్రజాస్వామ్యదేశానికే గాక తిద్దవారా తక్కిన ప్రపంచానికి కూడా తప్పదు.

[అమెరికా "ఫార్మర్స్" పత్రిక వ్యాసం ఆధారంగా.]

కరంగల్లో శ్రీమతి వెల్లోడిసతీ, ప్రమాతిరాలట ప్రారంభోత్సవం జరిపినప్పటి చిత్రం.

మనదేశం

సి. డి. దేశముఖ్ *

భారత ఆర్థిక శాస్త్ర ప్రవీణులు, కృష్ణ హరదత్తులు, అయిన శ్రీచింతామణి ద్వారకనాథ్ దేశముఖ్ గారు కేంద్రమంత్రి వర్గంలో ఆర్థిక శాఖామంత్రిగా నియమితులైనారని ప్రకటించబడగానే దేశంలోని సర్వవర్గాలవారు హర్షించారు. మన ఆర్థిక శాస్త్ర ప్రవీణుల్లో యుగకు లని చెప్పదగిన దేశముఖ్ గారి వయస్సు 54 సంవత్సరాలు. రిజర్వ్ బ్యాంక్ గవర్నరుగా నియమితులైన ప్రథమభారతీయులు. బాంకు నిర్వహణలో సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టి, పరిశోధన శాఖను ఏర్పాటు చేశారు. ఆపైన విదేశాలతో భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవహారాల నిమిత్తం ప్రత్యేకరాయబారిగా నియమితులైనారు. భారత ప్రభుత్వ ప్లానింగ్ కమిషన్ లో సభ్యులుగా కూడా నియమించబడినారు.

దేశముఖ్ గారు ఆర్థికమంత్రిగా నియమించబడినట్లు ప్రకటన వెలువడగానే బొంబాయి మార్కెట్ లో తాతావారి డెవలప్ మెంట్ విలువ 30 పాయింట్లు పెరిగింది. మనదేశంలో వ్యాపారగతి తెలుసుకోడానికి ఈ షేర్ విలువే ఆధారం. ఏరాజ్ కీయాలతోగాని, ఆర్థికవిధానాల తగవుతోగాని జోక్యం లేని దేశముఖ్ గారు, ఏకైక ప్రణాళికల్ని తలపెట్టినా తలకెట్టకపోయినా, కనీసం ఆర్థిక రోగాలకు కిత్తు చేసి పుష్టి కలిగించగల రకే ఆశాభావం ఉందరికీ ఉంది. ఏకార్యక్రమం తలపెట్టినా పెడదోపలు కట్టుతున్న ప్రస్తుత స్థితిలో నివారణోపాయం తెలియక గిజగిజలాడుతున్న పౌలకవర్గానికి మార్గనిర్దేశం చెయ్యగల సమర్థులు వీరు. కంప్లూల్స్ నిర్వహణ గురించి గ్రామ్య ఆర్థిక వ్యవస్థ గురించి రిజర్వ్ బ్యాంక్ గవర్నరుగా ఉన్నప్పుడు కొన్ని సంస్కరణలు మూచించారు. కంప్లూల్స్, విదేశాలతో వ్యాపారం, దేశీయార్థిక సంస్కరణనుగురించి వీరికి కొన్ని నిశ్చితార్థి ప్రాయాలున్నాయి. ఏదిక్కుతోచక అల్లాడుతున్న దేశీయార్థిక యష్టికి ఒక విశిష్టవ్యూహాన్ని వీరు ప్రసాదించగలరని ఆశించవచ్చును.

ఇంతవరకూ ఆర్థికమంత్రిగా పనిచేసిన వారెవరిపట్లను పార్లమెంటు సభ్యులకుగాని, దేశవ్యాపారగాలకుగాని విశ్వాసం లేక పోయింది. కాని దేశముఖ్ గారి కృష్ణహరదత్తులగురించి ఆర్థికనీతిగురించి అన్ని కర్ణాల వారికి అపారమైన విశ్వాసం ఉంది. అందువల్ల ఇకముందు ఆర్థిక మంత్రిగారు కంప్లూల్స్, పరపత్తినిర్ణయం, ప్రభుత్వ వ్యయం కిగ్గింపు మొదలైనవి ఏ కార్యక్రమాలను తలపెట్టినా దేశం సహకరించగల ఆవకాశం కలుగుతోంది.

నిర్బంధశాసనాలు *

కొత్తరాజ్యాంగం అమలుజరిగిన తరువాత వెంటనే ఎంతవరకూ ప్రజాస్వామ్యమాత్రాలు ఆదరించబడుతున్నాయో పరీక్ష జరగడం సహజమే; అవసరంకూడా. ఈపరీక్ష సుప్రీం కోర్టులో ఈమాసంలోనే ప్రారంభమయిందని చెప్పవచ్చును. గీటూరాయిమీద చూస్తే చాలా వన్నెలు కానవస్తున్నాయి. ఇటీవల భారత ప్రభుత్వం చేసిన నిర్బంధ శాసనం (ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ ఆక్ట్) నూతన

రాజ్యాంగనియమాలకు విరుద్ధమైనదనీ, ఆ శాసనంకింద నిర్బంధించడం ఆక్రమ మనీ వాదినూ తనను విడుదలచేయించవలసిందిగా మలబార్ కోర్టుమూనిస్తు ఏ. కె. గోపాలక్ నుప్రీంకోర్టులో పిటిషన్ పెట్టాడు. సుప్రీం కోర్టుకు గల అధికారం, శాసనసభలకు గల అధికారం వాని హద్దులు, క్యక్తులకు ఇవ్వబడిన హక్కులు వాని హద్దులు, మొదలైన విషయములు ఈ కేసుల్లో చర్చకు వచ్చాయి. ప్రజాస్వామ్యంలో వివిధ స్వాతంత్ర్య ప్రమాణాలు క్యక్తిపరమైనవి సమష్టి ఆశ రాలనబట్టి, సమష్టిపరమైనవి వ్యక్తిగత వసరాలనుబట్టి పరిమితం కావాలనే అభిప్రాయం అనభరీత్య ఈ శతృబద్ధంలో గుర్తించబడినదే. ఈహక్కులు అధికారాలూ నిర్బంధం కారాదని అన్యదేశాల అనుభవం నిరూపిస్తున్నది. ఈ అనభవగతవిషయాలను పూర్తిగా పత్రబద్ధం చెయ్యడంవల్లనే మన రాజ్యాంగం ఇంతగా విస్తరించిపోయింది. అయితే గ్రంథవిస్తరణల్లో సందిగ్ధతకూ (సిరి పేజీ చూడుడు)

కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి శ్రీ చింతామణి దేశముఖ్

శ్రీ నోరి నరసింహశాస్త్రి

32

భరతఖండముమీదికి పలుమారులు విదేశీయులు దండయాత్రలు సలిపిరి. ఆ వచ్చినవారు విదేశీయులే గాక విజాతీయులును విరుద్ధ ధర్మమును! అట్లనటచే భరతఖండమిహాని జన మందరును వారి కొక్కటియే. తురీయాశ్రయ లేమి, వనప్రస్థు లేమి, యోగు లేమి, విద్వాంసు లేమి, తస్మరు లేమి, ధనవంతు లేమి, పేదవా లేమి, పెద్ద లేమి, పిన్న లేమి—అందరు నొక్కటియే! భరతఖండమిహాని జనమును తమ కత్తుల కెరచేయుట వారి కొక యాట. పిల్లలు గండుచీమలను పట్టుకొని నలిపి వేయుదురు; తూనీగల శెండు రెక్కలు పట్టుకొని తోకకు దారములు కట్టి ఎగురవేయుదురు; పక్షులు చెట్లపై గూళ్లలో పెట్టిన గుడ్లను, వదలిపోయిన చిన్న పిల్లలను అవహరించి, పెద్దపక్షులు వచ్చి యది చూచుకొని ఆ చెట్టుమట్టును అల్లాడుచు ఎగురుచుండగా చూచి ఆనందముతో గంతులు వేయుచు, ఆ యల్లాడు పక్షులపై రాళ్లు రువ్వుచుండురు. సరిగా నట్లే, విదేశీయులనుండి వచ్చిన శత్రువులకు ఈ దేశప్రజలను బాధించుటకూడ నొక క్రీడయే!

కొని భరతఖండములో నొక రాజు మరియొకరాజుపై దండెత్తిపోయినప్పుడు అట్లు కాదు. ఈ దండయాత్రలు రాజులకును రాజులకును సంబంధించినవియే; యుద్ధముచేయుట ఎదుర్కొనిన సేనలతోడనే! ప్రజలతో విరోధము లేదు. మహాయుద్ధము జరుగుచున్న చోటికి సమీపప్రదేశములనే కృషీవలులు శాంతముగా తమ పొలములు దున్నుకొనుచునో, అందు విత్తులు చల్లుకొనుచునో, అందుండి నూర్చిన పంట తెచ్చుకొనుచునో శాంతముగా నుండురు; వివాహములు జరుగుచుండును; ఋజ్వలు నిరాటంకముగా తమ చేయు యజ్ఞములు కొనసాగించుకొనుచుండురు.

అంతే కాదు: యాత్రచేయు మహాసేనలతోకూడ పండితులు కవులు గాయకులు నటులు విదూషకులు బహువిధవిరోధముల కలసి నడచుచుండురు. వారికిని ఆ సేన నడచుచున్న యాయాప్రదేశముల నున్న విద్వాంసులతోడను వినోదకులతోడను చర్చలు, గోష్ఠము, వివాదములు ప్రవర్తమానము లగును. వారును ఎవరికున్న ఆధికారము కొలది వా రా సేనాజనము నాకరించి బహుమానము లందుచుండురు. ఈ విధముగా సేనాచలనములయన నొక ప్రాంతమందలి కవి నటగాయకాదు లితరప్రాంతములలోని రీతులు అచుకరించుట అభ్యసించుట సాధ్యపడుచుండెను. ఈ విధముగా వివిధప్రాంతీయ సంస్కృతులకు ఏకభావము సమకూరుచుండెను. మధ్య మధ్య

వారిలో వారికి స్పర్ధలు పెరుగుచు, సభలు జరుగును. విద్యాప్రదర్శన మొనర్చి మెప్పించి గౌరవించువారు జయప్రథము లందుటయు కన్దు.

అందును కొప్పెరుంజింగని యాంధ్రదేశదండయాత్ర విశిష్టమైనది. అతనిలో చిత్రముగా రెండువిరుద్ధప్రకృతులు మిశ్రమయిన్నవి. అతని సైనికులు బహుక్రూరులు. ఆతిడు వారు చేయు సూతుకకృత్యములు వారింపడు. అయితే అతడుమాత్రము బహుసామ్యుడు; సరసుడు; దయాస్వభావము కలవాడు; లలితకళలందు విశేషాదరము కలవాడు. ఇంతియ కాదు. అతడు స్వయముగా కర్మిష్ఠి. అందుచే నాతడు సాగ్నికుడై దండయాత్రలకు వెళ్లుచుండువాడు. ఆ యగ్నితర్కణమునకును, మధ్య మధ్య వచ్చునైమిత్తికములకును, శాంతిపాష్టికాదికములకును, పురోహితుడును పలువురు ఋత్విక్కులును ఆ సేనపంట నేగెనువారు. మరయు నాతడు స్వయముగా విద్వాంసుడు. అతడు 'ఖడ్గములుడే' కాక 'ధరతములుడు' కూడను! 'నిశ్శంకములుడే' కాక 'సాహిత్య రత్న' కరుడు' కూడను. అతనికి విశేషముగా నాటకములం దభిమానము. 'నాటకాంతం సాహిత్య' ముందురు గదా! అతనిపంట నెల్లప్పుడును 'యక్షగాన'వికారదు లగు కర్ణాటకులయన, 'తెలుగుకూత్తు' కేర్చిన తమిళులయన, సంస్కృతనాటకప్రయోగములకులగు కేరళులయన నటబృందములు వచ్చుచుండెడివి. పర్యవసాయము లందును వేడుక కలిగినప్పుడును అతడు వారి నాటకములు ప్రదర్శింపజేసి తన సామంతమంత్రిదండనాగులతో కలసి చూచుచుండువాడు. వానిని చూచుటకు ఆ యా ప్రదేశములం దున్న విద్వాంసులను రసికులనుగూడ నాహ్వానించుచుండువాడు. మధురమైన పదార్థము ఒంటరిగా భుజింపగూడదుగదా!

ఆంధ్రదేశప్రజలకు కన్నడభాషలో నున్న 'యక్షగాన'ములును తమిళములో నున్న 'తెలుగుకూత్తు'లును బాగుగా నర్థము కావు గనుక అవి వారి కంత నచ్చవు. అందుచే ఆ ప్రదర్శనములకు ఇతరుల నెక్కువ యాహ్వానించువాడు కాదు. కొని కేరళబ్రాహ్మణులు ప్రదర్శించు సంస్కృతనాటకములు తిలకించుటకుమాత్రము విరివిగా ఆంధ్రదేశమందలి కవులను పండితులను అత డాహ్వానించుచుండెను. తెలుగుదేశములో ప్రవేశించినప్పటినుండియు ఈ సంస్కృతనాటకప్రదర్శనములే ఎక్కువ చేయింపసాగెను.

అందుచే నిష్పడు తిరువనంతపురమునుండి వచ్చి తన్నాశ్రయించి వచ్చుచున్న మళయాళబ్రాహ్మణనటబృందమునకు పని

నక్కవ పడినది. వారు ప్రదర్శించు సంస్కృతనాటకముల కర్తవ్యం ఎవరికిని తెలియదు. కర్త మొదటాకడో పలువురో కూడి తెలియదు. ఆ నాటకములలో కొన్ని పెద్దవి, కొన్ని మిక్కిలి చిన్నవి. సమయానుకూలముగా ఉన్నవ్యవధిని బట్టి యందులో నేటి నాకటి ప్రదర్శించ ననవుగా నుండెను. వాని భరతివాక్యము లన్నింట రాజసింహు డను బిరుద నామము గల రాజావృద్ధిని ఆశించుచుండును.

“వాస్తవ సర్వే ప్రపన్నాః స్త్రీః ప్రవృద్ధులసంగ్రహాః,
ఇమా మసి మహేం కృతాన్తిం రాజసింహాః ప్రజాన్తు నః!”

ఇత్యాదివిధముగా నవి యుండును. కొప్పెరుంజింగడూడ రాజసింహుడగుదాంకితుడే కదా? ఈన ప్రతాపనామమున కర్తయు పెద్దరాజసింహుడు డనియే కదా! ఈ కారణముచే నా నాటకములయందు దత్తనికి విశేషపక్షపాతము కలదు. అదియుగాక ఆ నాటకములను మనోజ్ఞ మైనవి. అందలి కవిత్వము ఆర్షవాక్కుల దిగ్గరగా నుండును. రంగస్థలమున ప్రదర్శించుట కవి యెంతయు తగియుండి సామాజికల కొనందము కలిగించును. అందులో ‘అభిషేకము’, ‘ప్రతిమ’ ఇత్యాదులు రామాయణకథా నాటకములు. ‘పంచరాత్రము’, ‘మధ్యమవ్యాయోగము’, ‘కర్ణభారము’, ‘మాతవాక్యము’, ‘దూతఘటోత్కచము’, ‘క్షిరసాగరము’!—ఇత్యాదులు భారతకథా నాటకములు. ఈ నాటకములు దక్షిణదేశమునందలైత వ్యాప్తిలో నుండి పండితపాదులకు ఆదరపాత్రములుగా నుండెను. అందుచే నీ నాటక ప్రదర్శనము లాతడు సగర్వముగా తిలకించువాడు; ప్రదర్శనాంతమన వానిని గూర్చి యాహూతులైన పండితులను ప్రశ్నించుచుండువాడు. వారు నాటకమును తత్ప్రదర్శనమును పొగడించో నాతడు పొంగుచుండెను.

అయితే ఆంధ్రదేశము ప్రవేశించినదానిగా నాశని యను భవము విచిత్రముగా నుండెను. అది యాతని కాశ్వర్యము కలిగించినది. ఆ సంస్కృతనాటక పక్ర మిక్కడి విద్యజ్ఞులనునకు అభిమాన పాత్ర మగుటలేదు. ఆ నాటకములలో బహువిషయముల లక్షణ విరుద్ధాంశములు కలవు. భాషలో అపాణినీయప్రయోగములు అనేకములు కలవు. అది తనకును తెలియును. ద్రావిడపండితులకును ఎరుకయే. ఐనను అవి తనకును తా నెరిగిన ద్రావిడవిద్వాంసులకును రసభంగము కలిగించుటకు మార్గగా, ఒక యపూర్వముగు రుచియే కలిగించుచుండెను. నిత్యకర్మ లాసరించువారికి జాతా శౌచము వచ్చినప్పుడు తత్కర్మలనుండి విశ్రాంతి కలిగి వారిలో నలగులగు కర్మిణులకు కలుగు సుఖమువంటి సుఖ ముది. ధర్మిణుడు స్వల్పవిషయములలో మధ్యమధ్య ధర్మాతికమణము చేయుటవలెనే అంత గర్వముగా నవి కనపడియుండలేదు. పైపెచ్చు ఆదర పాత్రము లగుచుండెను.

కాసి యీ యాంధ్రదేశములో నట్లు కాకు! వారి దృష్టి యా దోషములపైననే ప్రసరింపసాగినది. వారు దోషకదృక్కులలో కాక! అందులో వారికి మోమోటము లేదు. మహారాష్ట్ర లగ్న వారికి భయము లేదు. రాజాస్థానములలో వారి కట్టి గౌరవము లుండెను. వారి ప్రవృత్తులు మానవంత పూజార్హములు!

కొప్పెరుంజింగడు పూర్వము నెల్లూర విజయాభిషేకము చేయించుకొనెను. ఆ సమయమున కేరళనటబృందమువారు కొప్పెరుంజింగని య స్థానమున నతనితో వచ్చిన కవిపండితులయొ,

నెల్లూరుప్రాంతములనుండి యాహూతులై వచ్చిన కవిపండితులుత్తి క్కులయు సమక్షమున రంగ నాయకస్వామి యాలయప్రాంగణమున ‘అభిషేక’ నాటకము ప్రదర్శించుచుండిరి.

ప్రథమాంకము పూర్తికాబోవుచుండెను. వాలికోరికపై ఆచమనార్థము పానుమంతుడు నిష్క్రమించి జలము గొని తెచ్చెను. పంటనే సామాజికలలో నాంధ్రపండితులు ఆశ్చర్యపడుచు లేచి సభలో నిలుచుండి యసహ్యము వ్యక్త మొనర్చిరి. ఆపంటనే వాలి మరణము రంగముపై ప్రసరింపబడెను. గంగాదిసమస్తపుణ్యనదులను అక్కడ ఆవాహనచేసినను వారికి తృప్తి కలిగింపలేదు. అది చూచి ఒక్కక్షణమైనను అక్కడ నిలువక ఒక్కమృడిగా హాహా కారములు చేయుచు నామాంధ్రపండితులు సభనుండి వెడలియే పోయిరి.

అది చూచిన కొప్పెరుంజింగనికి గోహవేశము కలిగినది. ఆ లేచిపోవుచున్న పండితమూర్తుల నతడు తిలకించెను. వారు అన్నలవలె, రేణోమూర్తులు; నిష్ఠయులు. వారి స్ఫూర్తులు చూచి యత డేమియు ననలేకపోయెను. తాను ‘సాహిత్యరత్నాకరుడ’నని బిరుదము ధరించు! లక్షణవిరుద్ధాంశము ప్రదర్శింపబడినప్పుడు పండితులు ఏవగించుకొన్న తా నేమనగలడు!

ఆంధ్రదేశమునందచ్చటనైనను లక్షణభంశము కలిగినయెడల నిటువంటి సంఘటనలే సంభవించుచు వచ్చెను. రంగసలముపై యుద్ధము చూపినచోట్లను, క్రిడానిద్రాదులు ప్రదర్శించినపుడును, ఆంధ్రసామాజికలలో నిట్లే కలసరము బయలుదేరుచుండెను. చెరు కూరులో నిత్యగ్నిహోత్రు లగు వేయిబ్రాహ్మణులుంబయుండెను. అందులో వేదవేదాంగవిదులు బహుశతములుగా నుండిరి. ఆనాటి సభ దేవేంద్రసభవలెనే శోభాయమానముగా నుండెను. ఆ నాటకములో అపాణినీయప్రయోగములు వచ్చినవి. అవి విన్నప్పు డెల్ల ఆ యూరిపండితులు చెవులు మూసికొని యావలికి పలి యాచమనము చేసి వచ్చిరి. కొప్పెరుంజింగ డేమియు ననలేకపోయెను.

కృష్ణానది నుత్తరింపబోవుచు కొప్పెరుంజింగడు కొల్లూరులో విడిచెను. అంతనుండి పండితప్రకాండు లున్న గ్రామము కృష్ణా తీరమున లేదు. అక్కడ కేరళనటులు ప్రతిమా నాటకము ప్రదర్శించిరి. కొప్పెరుంజింగని యాహ్వాన మంగీకరించి యా యగ్రహారము నందలి పండితు లా నాటకము చూడ వచ్చిరి. ముందు సూత్రధార ప్రవేశమునకే వారిందుక యాక్షేపించిరి. స్థాపన పూర్తియైనది. అందులో నాటకప్రస్తావములలో నుండునట్లు కవిపేరు లేదు. ‘ఇతడు అనామకుడా?’ అని పరిహాసము వచ్చునట్లు హేళనగా నచ్చటివారు ప్రశ్నించిరి. ఆ పిమ్మట రామాయణకథాసందర్భము నంతగా మార్పుచేసి ప్రదర్శించుట యా పండితులకు రుచింపలేదు. ‘రామకథ ఇంత మార్పు చేసియుండుటచే యీ కవి స్వనామగోపనము చేసికొన్నట్లున్నాడు!’ అని వేసిరి.

కొప్పెరుంజింగనికి కోపము వచ్చినది. ‘ఆంధ్రులు కుష్కమిమాంసకులు!’ అని సభలో నాత డనికలిగా నన్వయించెను.

కొల్లూరులో నీ యవధిమైనతర్వాత కొంతకాలముపాటు అతడు సంస్కృతనాటకప్రదర్శనము చేచాలించెను. ప్రదర్శింపజేసినను ఆంధ్రపండితుల నందు కాహ్వానించుట మానుకొనెను.

ఇప్పు డాతడు గోదావరీతీరము సమీపించుచున్నాడు.

ఇక్కడ వేదవిదులు శాస్త్రజ్ఞులు సరస్వతులు మహాకవులు సహస్రభాగముగా నన్నారని యాతడు వినియుండెను. మరల సంస్కృతనాటక మొకటి యీ ప్రాంతముల ప్రదర్శించితిని, తన నాటకసమాజమువారు ఇక్కడి పండితులమెప్పు పొందులె నని యత డెంతేనియు గాంక్షించెను. “పెన్నాతీరవాసులకు శౌందర ఎక్కువ! కృష్ణాతీరపండితులకు తలలలో కృష్ణమృత్తిక హస్తకొని పోయినది! ఈ సప్తగోదావరపవిత్రతీరమునందలి పండితు లట్లు కారు! ఈ వారి కావేదవారితె నే సద్భుతునది. ఈ నీరు త్రావు వారు రసజ్ఞులు. ఇక్కడిపండితుల మెప్పువో, నా భరతముల సాహిత్య రత్నాకరవిరుద్ధములు సిరిపరమకొననలెను” — అని విజయనాథుని నాతనికి ఉబలాటము అతిశయించినది.

పుష్పమాసప్రవేశమునకు అతడు గోదావరికొలులలో నొకటి యగు వన్యమయిద్దరికి చేరుకొనెను. అప్పటికే త్రిపురాంగుడు మోటుపల్లి పట్టుకొనిన వార్త యాతనికి తెలిసినది. కొలలిగురుడు పితాపురమున విడిచిన వార్తయు తెలిసినది. ఇప్పుడు జన్మిగదేవుని సేనలు కదలుచున్న వార్తయు తెలిసినది. కాని యాతడు బహుధైర్య శాలి. అతనికి తన సేనపై నచంచలము విశ్వాసము కలదు. పైగా తనకు తోడుగా నెల్లూరు సుందరపాండుని సేనలును, ఉత్తరమున కళింగసేనలును కలవు; వాని కన్నిటికి తోడుగా చోళనాకాబులు లున్నవి. ఇవి యేవియు లేకున్నను, తా నొక్కడే ఒకవంక జన్మి గను రెండవవంక కొలనిగురుని ప్రతిఘటింపగలడు. ఆంధ్రసేన లన్న నొక లెక్క కాదు. తాను ముందు ఆంధ్రదేశపండితులను స్మరింపవలెను. ఈ గోదావరీరవాసులగు పండితులకు తన యాస్థాన విద్యదళితయును ప్రదర్శించి తన మహిమ ప్రకటింపవలెను. అప్పుడు గాని తన విజయయాత్ర సార్థకము కాదు!

అతడు నైకుంతైకాదశ సరసాపురములో గడపదల చెను. అందు కాలడు ముందుగ నే తన యాస్థానపండితు లందరను ఆనాటి

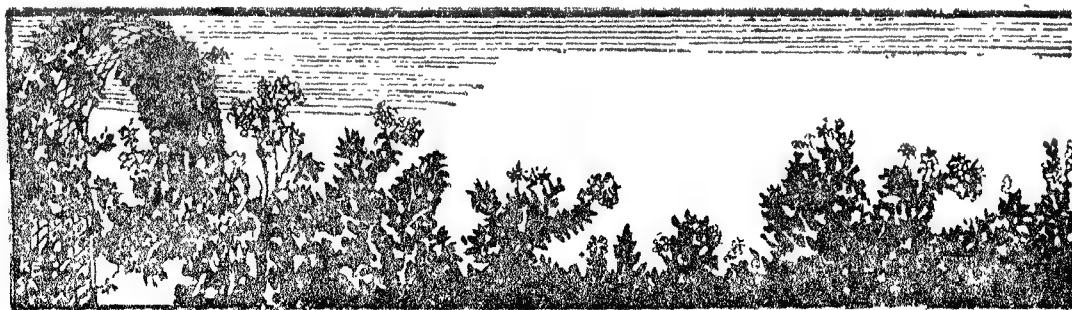
సభకు జాగరూకులుగా నుండు నాజ్ఞాపించెను. ఆ ముక్కటివికా దళి న సీరాత్రి కేరళనటబృందమును ‘శ్లోకభంగ’నాటకముప్రదర్శింప సిద్ధముగా నుండుబంచెను.

ఆ నా డాత డపవనించి పూజారులతో గడపును. ఆ రాత్రికి నాటకప్రదర్శనము జరుగును. మరునాడు ద్వాదశిపారణ చేసి, మహాసభ చేసి విద్వాంసుల మహాదాశీర్యవనము పొంది, వారిని సైభవముగా సత్కరించి తాను గోదావరి సుత్తరింప ప్రారంభించును. అందుకై యాచుట్టుపట్టుల నన్న వేదవిదులను పండితులను కవులను అందరను దళమినాటికే తన స్కంధావారము నకు రావలసిన దని యాహ్వానము లంపెను.

ఆ యాహ్వానములును చిత్ర మైరవి. అందులో గౌరవము కలదు. కాని వాని ననుసరించి పోకున్నచో శిక్షించునేమో యను భయముకూడ నందరకు కలను. ఈ కొప్పెగుంజింగడు రావణాసురునినంటివా డని ప్రళయొకటిప్రాకిపోయెను. అందుచేతనే ప్రతి నాయకుల గుణాతిశయములు కల్గనముచేయు నాటకము లాతని కభిమానము లటచును వాడుకయు వానిలో ప్రబలింది. నీమైరవి అతడు పండితపక్షపాతి! పండితుల నాతడు సమూహించినట్లు ఇంకొకడు చేయలేడు. కాని కోపము వచ్చినచో నత డేమి చేయువో! — రావణాసురుడు!

భయమున నేమి, భక్తిచే నేమి, గోదావరీరమున గల వేద విదులు, పండితులు, కవులు దళమినాటి సాయంత్రమునకే సరసా పురముసమీపమున కొప్పెగుంజింగని స్కంధావారమునకు చేరు కొనిరి. తమకు, ఆచంట, పాలకొల్లు, ఆకిరెడు, భీమవరము — ఇత్యాదిప్రదేశములనుండి పండితు లనేకులు వచ్చిరి.

ఆ వచ్చినవారిలో ఎర్రరాలను నగ్రహారమున కిగ్గి నుండు కేశన యను ఛాందసకవియు నొకడు!

దోమల పుట్టుక

ఆలుమగలతగవులలో, ఆవిర్భవించినవిషకీటకం

పట్టణాల్లో దోమలబాధ పడని వాళ్లు అరుదు. ఈ దోమలన్నీ నాగరికతతో వచ్చిన ఎలక్ట్రిక్ దీపాలతోటే, మరుగుకొలవలతోటే, ఇంటిమీద ఇల్లుగా ఇరుగుపొయి ఉన్న పట్టణాల ఇళ్ళపైకివెళ్లా వచ్చాయని ఈకాలపు పూర్వీకులు చెప్తారు. రెక్కల రాక్షసులని ఈ రక్తపానంచేసే కీటకాలను అంగీకరించుటకు వర్ణించారు. దోమలగుంపుల చాడవిధానం చూడే, హిట్లరు “దోమవిమానాలు (మాస్కిన్స్) జైట్లక్రిగ్ విమాన యుద్ధవిధానాలు కనిపెట్టి ఆరంభపూర్వం చూపగలిగాడు. కీమబాంబులూ దోమలు నేర్చినవిక్ల! ఇంట్లో దోమలబాధ ఉంటే, ఆచిరాకుతో కాపురంలో మోతలు ఉండక తప్పవు. అయితే తగువులు పెంచలసిన అల్లాంటిదోమలు ఆలుమగలమధ్య తగవర్లుగా ఉద్భవించాయని ఆదిమవాసులకథలు చెప్తూ కోడం మానే వింతగానే కనబడుతుంది. దోమలు కేవలం నవనాగరికతలోనే పుట్టాయన్న అపోహకూడా పోతుంది.

దోమలు ఎందుకు పుట్టాయో, ఎల్లా పుట్టాయో చెప్పే కథలు ఆదిమజాతుల వాఙ్మయంలో చాలానే ఉన్నాయి.

బిరోర్ జాతుల్లో ఒక కథ ఉంది. మహా దేవుడు ఒకసారి చాలాకాలం అడవికి పోయి, ఇల్లు పట్టనండా తిరగడం ప్రారంభించాడట. ఇల్లా భర్త కోపించిపోయి ఇల్లు పట్టకుండా తిరగటం పార్వతీదేవికి కష్టంగానే ఉంది. చివరికి కోపం పట్టలేక మెడచుట్టాఉన్న మట్టిచేత్తో నలుముకొంటూ ఉప్పని ఊదిందట. ఆ మట్టి అంతా దోమలగుంపుగా తయారయి శిరవేగంతో ఎగిరి వెళ్లి మహాదేవుని, ఇంటికి వచ్చేదాకా పీడించసాగాయి. ఈదోమల పోరుకన్నా పెళ్లాం పోరే నయమనుకొని

మహాదేవుడు పార్వతిదగ్గరకు చక్కావచ్చాడు.

ఉరవసులలోనూ ఇట్లాటికథఉంది. అయితే చంద్రుడు నాయకుడు, భార్య మొగం చూడకుండా తక్కిన తారలను వంటాడి తిరుగుతున్నాడు. భార్య కోపంవచ్చి, మెడ నలుగుతీసి దోమలను చేసి భర్తమీదికి చాడి పంపింది. అయితే దక్షిణనాయకత్వంలో చంద్రుడు, శివదేవుని తలదన్నినవాడు. తానూ ఇంతమట్టి వంటిని నలిచి తీసి ఉప్పని ఊది తూరిగలను చేశాడు. ఆతూరిగలు దోమలను కబళించేశాయి. అలక తీర్పు కోటంలో పార్వతీదేవితో సాటి రాతేక పోయింది రోహిణి.

సవరలకథ ఇంకా సహజంగాఉంటుంది. ఒక కోయదొర కోపంవచ్చి భార్యను

డాక్టర్ ఎల్విన్

చావ చితిగకొట్టాడు. సరే, ఇల్లులు మానం దాల్చి మూడంకేవేసి సత్యాగ్రహంలో బ్రహ్మాస్త్రము ఉపయోగించింది. మగవారికి కోపంలో చేసిన తప్పుకూ, చేశాకవచ్చే పశ్చాత్తాపానికి పోలికలేదాయె! కాళ్లావేళ్లాపడి ఒకమాడు కోజులు బ్రతిమాలాడు! ఊహు, పెళ్లాం మాత్రం ఆతరి మొగంపంకన్నా చూడకుండా బిగుసుక్కుర్చుంది.

దిక్కులోచక దేవుణ్ణి ప్రార్థించాడు. ఇల్లాలకోపం ఎరిగన్నవాడేమో ఆమహాదేవుడు ఇట్టే దయదల్చి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. పిడికిడు ఊక తీసి దొర చేతికిచ్చాడు. “సీపెళ్లాం గదిలో నిద్రపోతున్నప్పుడు ఈఊక ఆవిడమీద జల్లి, పరుగున బైటికి

వచ్చి తలపువేయె?” అని ఉపదేశం ఇచ్చాడు. కోయదొర అల్లాగే చేశా చటుక్కున బైటికి వచ్చి తలుపు గొల్లెం పెట్టాడు. ఇంక ఒక్కొక్క ఊకపాయా ఒక్కొక్కదోమగా అయి వొళ్లంతా పట్టుకుసుకుంటే, ఆకోయవాణి సత్యాగ్రహం అంతా ఇట్టే మటు మాయమై పోయింది. భరతనాట్య ఫణితిలో, గంతులు వేస్తూ, భర్తను తలపుతీయమని ప్రార్థించింది. అల్లా ఆలుమగల మధ్య సామరస్యం కుదిర్చి పెట్టటానికి దోమలు జన్మించాయని సవరకథ.

గోండుల కథ వేరు. ఒక రాజు, సంతానంలేక భార్యసమేతుడై యాత్రలకు బయలుదేరి, పుట్టలకు చెట్టలకు మొక్కుతూ కనబడ తీర్థం అల్లానే వించి, కనబడ సాధువుకట్లా మొక్కుతూవచ్చాడు. చివరికి ఒక సాధువు కరుణించి, “ఫలావా చెట్టునున్న మామిడివళ్లలో ఏదీ ముందు క్రింగపడితే అది తీసుకొని నీభార్యచేత తిని పించావంటే సంతానం కలుగుతుంది” దని చెప్పి దీవించి పంపాడు.

తీరా రాజు మామిడిచెట్టుదగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి ఆ చెట్టుచుట్టూ ‘యక్షితలు’ కాపలాకాస్తూ కూర్చున్నాయి. రాజుని చూడగానే ఆయక్షితలు కదిలి గలగుంపుగా మారి రాజును కట్టటం మొదలు పెట్టాయి. రాజు పారిపోయి సాధువు శిరణు చొచ్చాడు. ఆ సాధువు, తన ఆసనం దగ్గరది ఇంత బూడిద తీసి ఉప్పని ఊదాడు. ఆ బూడిదఅంతా, కోట్లకొలది దోమలగుంపుగా మారిపోయింది. రాజు వెళ్లగానే మామూలు రూపాలు దాల్చిన యక్షతలమీదికి

పట్టువదలని వేళ్లు

ఎంతో ఆదుర్దాగా హోటలులోపలికి వచ్చిన శివరావుకు కాఫీ తాగుతున్నంతసేపూ తను చేస్తున్న పనిమీది ఆలోచనే లేదు. బిల్లు చెల్లించబోయేటప్పుడు తనకూ అయ్యరుకూ రాబోయే సంఘర్షణ తాలూకు ముందు నీడలు మనస్సు తెరమీద పలచగా మొదలై అంతకంతకూ దట్టమవుతున్నాయి.

తన జేబులో మిగిలిన ఆ ఒక్క పావలా కాసుకే ఎందుకా గంటుండా లక్షరాల వైపు? తనకన్నా దుర్లభమైన డాక్టర్ రంగయ్య అంటగట్టాడిది నిన్ను. మళ్ళీ నేనిచ్చింది కాదని దబాయించాడు కూడాను. ఎంత చురుకైన అబద్ధమాడే

కాదు? అసలు తా నారోజే రెండు రూపాయల నోటుకి చిల్లరే ఇవ్వలేదన్నాడు! అంత చిల్లరలోనూ మంచించిస్తే చెల్లిపోయాయి గాని యీ గంటుపావలా మటుకు దగ్గరచేతా చిహ్నంలా తన్ను వదలదలచుకున్నట్లు లేదు. పొద్దుటికి మిగిలిన పనకాటికి చిల్లరలోనూ రెండిట్టిలో కాఫీకి సిగరెట్లూ ఆరణాలు ఖర్చునగా విగిలిన ఈ గంటుపావలాతో పదకొండు పన్నెండు గంటలకు వేసిన ఆ కలిని తీర్చుకోడానికే కతడు చాలామొహమాటపడి నాలుగు గంటల వరకూ వాచీ సిగరెట్లూపాగేసిందిగా గడిపాడు. చివరకా సిగరెట్లూ నిండుకోగా ఏమిచెయ్యడానికి తోచక వెర్రెత్తిపోతున్న అతనికి అయ్యరుగంటలు దాటిన దగ్గరనుండి ఒకరి బాధకు

తట్టుకోవడం మసాధ్యమై, హోటలులోని కా గంటుపావలా ఆధారమీదనే జొరబడకలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

తానైతే కాఫీ తాగుతున్నాడుగాని అయ్యరి పావలా చెల్లదంటే, ఏం చేస్తాడు తన? అయినా ఏదో పొరపాటున

శ్రీ బట్టిప్రోలు కృష్ణమూర్తి

చిన్న గంటు పడంతమాత్రాన ఎందుకు చెల్లకపోవా లిది? పదిమంది మామూలుగా వుచ్చుకుంటే మామూలు పావలా చెల్లుబడే దీనికి ఉంటుందిగదా, ఎందుకివ్వపడకు

మొరటు మనుషులు దీన్నింగీకరించడానికి? ప్రమాదనకాత్తూ తమకే చెయ్యొకాలో విరిగితే నానాబాధలుపడి లోటు తీరక పోయినా బాగుపడ్డా మనకుని మర్లా అన్ని పనులకీ తయారవుతోరే పిళ్లు, చిన్న గంటు పడినంతమాత్రాన ఈపావలా నెంగిలారు పాటివిల్లుచైనా లేనట్లుగా ఎందుకు చూస్తారు?

అదీగాక తా నేనూ తయారుచెయ్యలేదే దీన్ని! అన్నిటిలాగే ఇది రాజుగారి టంక నాలలోనే తయారైంది. ఎవడో ఏదో అజాగ్రత్తగా ఈ న్నందుకు తనకా శిక్ష ముగ్యన?

అయినా తనదిమటుక జాగ్రత్తకదూ? రంగయ్య చిల్లరిచ్చినప్పుడామాత్రం ఒంటి మీద తేలివీరిన కండుకు లేకపోవాలి? ఏమో, ఇలా మోసంచేస్తాడ నెవరి? తెలుసు! వాడిదగ్గరున్న అంత చిల్లరలోనూ ఎంచి ఏరీ ఇటువంటి పావలా ఇస్తాడని తాను కలగన్నాడా?

లిండికి లేని తనలాటివాడే ఇత ముహూటపడుతున్నాడు గదా, అంతంత బిబ్బుం

చుకున్నవాళ్లూ ఎందుకు చెప్పాల్సివచ్చిందంటే చెల్లనివే ముందు చెల్లించడానికి తంటాలుపడతారు? తన దగ్గరేగాని మరో ఏ పావలాకేఉంటే ఇదిగిరి పారేసి ఉండుకు వైడు కాలవలా!

ఊరికే అనుకోవకమే గాని తనమటుకు నాకయ్యగలిగాడానిన్నటి నుంచి దీన్ని! బిబ్బుమీద ప్రతివాడికీ మమకారమను.

తన ఆలోచనలు పూర్తవలేదు గాని గాజు గాసులో కాఫీమటుకు అయిపోయింది. ఉత్తగాసుకూడా అఖరన మరోవారి పెంపుర తగిలించి పీల్చబోయి ఉండు మడ్డితిప్ప మరే ద్రవమూ శోలోనికి రానప్పుడు కాఫీ అయిపోయి దగ్గు తిమయం గ్రహింపున వచ్చి లేచి నిలడూచు

శివరావు. ఆగడం తప్పించే నిమిత్తం లంచం గావేయడేపర్వకా మొక్కలువ్యాపకం అతని మనసునందే.

చేతులూ కాళ్ళూ వణుకుతుండగా పక్కజేబులోనికి చెయ్యి పోనిచ్చి తంబ నాగా నిలబడ్డామని చేస్తున్న ప్రయత్నాని కతని వేళ్ళకు తగిలిన పావలా ఒకటే భంగం కలిగించలేదు; వెనకనుండి కళ్ళుబట్ట నాయకు కుర్రవాడి 'ఒక కాఫీ రెండ్రజా' అన్న పోలికకూడా సహాయపడింది దండులో.

నెమ్మదిగా వణుకుతో అయ్యారు జేబు లను చేరుకున్నాడు. దినమణిలో ఎవరో సినిమాతారఫోటో మానూ దూరదేశంలో ఉన్న తన భార్యనుగూర్చి కాబోలు తీయని కలలయ్యారు కంటుంబట్టిగాని లేక పోలే తన జేబులోఉన్న గంటపావలా ఫోగట్టా అది పైకి రాకుండానే కనిపెట్ట ఉండు సత్యం-తన గాభరా చూస్తే. ఎందు కంత వణకడం తన! అతని పెదవులమీదికి నవ్వు వచ్చింది దనుకోకుండానే. ఒక పది నెకండ్లు ఆనవ్వు మాయం కాకుండానే ఒక్క ఉడుటున జేబులోని పావలా పైకి తోసి ఆయ్యర జేబులోమీద నిర్లక్ష్యంగా సజావు, దేవునిమీద భారం వేసి. అయ్యరు జేపరుమీది తన దృక్పథం లంతగా మరల్చు కుండానే ఆ పావలా నెమ్మదిగా ద్రాయరు లోని చిల్లరడబ్బుల కప్పలోనికి జాప్య కాదు. మిగిలిన డబ్బు నివాసాన్ని సృష్టించు కుండా.

లేత తమలపాకులకట్టలో చక్కని ఫోటో వటుకే పైకి కనిపిస్తూన్న సంగం పాడైన కుళ్ళు తమలపాకులూ ఆ పావలా తక్కిన డబ్బులతో కలిసిపోయి తనబొమ్మ ఉన్న మటుకే పైకి చూపెట్టుకున్న దిమాయి కంగా. ధైర్యం వచ్చింది; మరింత బాధ తీసు. గట్టిగా దిబ్బించినట్లుగా అడి గాడు. "తక్కిన ఆస్తిని నివ్వడమేమో లేదా మరి?" అని.

చిత్రితనైన సినిమాతార కలిగినమ్మా న్నతరేఖలమీదనుండి దృష్టి మరలించుకుని అయ్యరుచేతితో రోలుగోల్డ్ ప్రేమకళ్ళ జోడు నడుటిపైకి తోసి, శివరావుపై పొక సారి తీవ్రంగా చూసి, ఫలహారాలాకుదగ్గ రున్న నెక్కరు నెంతయిందో అరవంలో క్రమించి సమాధాన మందుకుని, ఎంతిచ్చాడో శివరావును కనుక్కుని అణన్నర జేబులోమీద పడేసి మల్లి తన ఊహలోకం లోనికి జారిపోయాడు.

శివరావు పైకి వచ్చి పక్కదుకాణంలో వాచీపెట్టాకటి పుచ్చుకుని అక్కడున్న అగ్గితాడుతో సిగరెట్టొకటంటించు కున్నాడు. కిల్లికొట్టు బలకట్టునుంచి రోడ్డు మీదకు దిగబోతున్న అతన్ని ఇంచు మించుగా రాసుకుని పల్లిపోయింది ఎర్రని ధూళిపార ఖద్దరుకాలవాలా కప్పకున్న లారీ ఒకటి.

ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడ మన్న ప్రశ్న ఇంకా అతని మనస్సులోనికి రాలేదు. కాపీనీళ్ళతోనూ సిగరెట్టుపాగలతోనూ అడుగుకు తొక్కబడంది తీరకపోయినా ఆకలి అప్పటికిముటుకు, కాళ్ళు ఎలా తీసుకు వెళ్తే అలా వెళ్ళడమే నిశ్చయంగాగల అతడు లారీనుంచి తప్పకోవడంలో ఎండ వైపుకు తిరగడాన్ని, ఆమెనువైపుకోడ్డునే తిన్నగా నెమ్మదిగా నడిచి నడిచి రైలు స్టేషన్ చేరుకున్నాడు. అప్పటికి నాలుగు సిగరెట్లు పైకివచ్చి కాలిపోయాయి, ఒక దానినుంచి చూడటి తమప్రాణలేజానికి చావుకూ కారణమైన అగ్నిని సంగ్రహించుకుంటూ.

అయిదో సిగరెట్టు పైకి తీస్తున్నప్పుడు పెట్టె సంగం ఖాళీ అయింది దన్న సంగతి స్ఫురణకు రావడంతో, ఇంకాపోతే మల్లి ఎలానూ అన్ని ప్రశ్న మనసులో తలెత్తి అత నా సిగరెట్టు వనక్కుంచేకాదు భవిష్యదుపయోగంకోసం. అప్పుడతనికి జ్ఞాపకం వచ్చింది తన భవిష్యత్తీ ఆరుసిగరెట్లు కాళ్ళి వారవేళేంతవరకే కాదనీ, ఇంకా చాలా ఉందనీ.

ఏమిటి చెయ్యడం? అయిదురోజులనుండీ ఈప్రశ్న మాటిమాటికి ఎదుటికి వచ్చితన్న నిలబెట్టాండడం, జేబులో మిగిలిన డబ్బు నూహాపథంలో గలగలలాడించి, దీన్ని వనక్కు నెట్టుకొన్నాండడం జరుగుతున్నది. మరిష్టమే?

తన తప్పుపట్టే దురదృష్టంకళ్ళో పోయింది దువ్వొంగం. పోగొట్టుకోవడం అతిసులభ మేను, కాని సంపాదించడమా? ఎక్కడా ఆ ఆశే ఫలించేట్లు. కనిపించటం లేదు. తన బజకడ మెలాగు? తన చావుబదులులో సంబంధం లేనట్లే ప్రవర్తిస్తున్న దీ లోకం. ఎవ్వరూ ఆత్మహత్య చేసుకోకూడ దని నిర్ణయించిన ఈసంఘం తిండంమకు పెట్ట దందరికి? తానే ఈవిధంగా ఆకలితో క్రమ క్రమంగా చంపేస్తే తప్పులేదు కాబోలు! ఆత్మహత్య చేసుకుంటే? ఎవడూ విచారించేవాడు లేదు 'నా' అని చెప్పుకొద్దగా

వైద్యులూ లేని తన చావుకోసం. కాని ఎందుకు చావాలి? బడకడానికి బడిన పిరికి తనంతో చనిపోతాడా తను? ఉ హూ, చావడు.

పల్లి బెంచీమీద కూర్చున్నాడు. చావకపోతే ఎలా బదులు తెలుపు ? 'మాడొచ్చులే ఒడకలేకపోవు అని ఎవరో చెవుల్లో అన్న టనిపించి ఉలికిపడి పక్కకు చూశాడు. ఎవరూ లేరు. కొద్దిదూరంలో ఎవరితోనో వాదిస్తూన్న ఎర్రవాక్కా లైసెన్సుహాలీతప్ప. తానూ హాలీ చేస్తే? ఆహాలీమొహంవైచే మామండగా వాడంటున్నమాటలు చెవిని శ్రోరబడ్డాయి: "ఈపాలి గేటుదాటి నోప లడుక్కట్టు, నయి చెంచులేని బక్కయెడవా, సరికేత్రా" అని. ఆహాలీమడుట బిక్రమొంగతో నిలబడి ఉన్నాడు కుర్రవాడొకడు, హు— చిర రకు హాలీ చేసుకోరానికి ఎన్నో అడ్డున్నాయి!

ఈజూరు వదిలి వెళ్లిపోతే? అన్నిజ్ఞానల్లో నూ ఉద్యోగాలుకు కరువై పోతుందా? కానీ వెళ్ళడ మెలాగు? టిక్కెట్టుకు డబ్బు? పోనీ టిక్కెట్టులేకుండా వెళ్తే? అతనిగుండెలు టకటక కొట్టుకున్నాయి. ఎవడన్నా పట్టు కుంటే? ఎప్పుడో ఎవడో పట్టుకోవడం సంగ తెందుకుమీద దాగేటు దాటివెళ్ళడ మెలాగు, ఎర్రగా వలంగా ఉన్న ఆరురకటిక్కట్లకల క్షరును తప్పించుకుని?

ఏవో వంక జెట్టి వెళ్ళొచ్చు, వెళ్తే? ఈజూరు తన్ను మెడబట్టుకుని గంటులే తను నోరుమూసుకుని పల్లి పోవడమేనా? వెళ్ళడు. చచ్చినా బడికినా ఇక్కడే ఉండాలి.

ఉండాలి. ఉండాలి. ఉండాలి. చావ కూడదు. బడికే ఉండాలి. కాని ఎలాగు?

సిగరెట్టు తీసి అంటించాడు, జంకిలాభం లేదు. ఏవని చేపైనా డబ్బు సంపాదించాలి, అవునుకాని, ఏవని చెయ్యడం. అయ్య కనుసించకపోతే దిక్కులు మానేచంటి పిలాడిలా చూసేడు నలువైపులా! లేరబోయి మల్లి కూర్చుండిపోయాడు ఏగి తోచక. ఏమి చెయ్యడం?

టిక్కెట్టు కొంటున్నా గెంతమందో కిటికీదగ్గర, ఒకరిమీద ఒకరు పడి, నానా ఖంగాలై పోతూ ఎందుకు చెప్పా ఇంత గాభరా-ఇంకా అరగంట మైపున్న బంకి కోసం? చేతులూ కాళ్ళూ విర్రుకోడానికి

జేబులో పర్సులూ గిర్నీలూపోగొట్టుకోడానికి!

ఎవడిజేబులో పర్సన్నా తను లాగేస్తే? దొంగతనం!!

అతనికి ముచ్చటమటలూ పోశాయి. దొంగతనం! అమ్మ చిన్నప్పుడు చెప్పింది-ఏపనైనా చెయ్యిగాని దొంగతనంమట్టుకు చెయ్యకు నాయనా—అని. తాను దొంగపని చెయ్యడమే!!! చెయ్యడు—తా నటువంటి పని ప్రాణంపోయినా సరే చెయ్యడు.

ఒక పావుగంట అలానే కూర్చున్నాడా బెంచిమీద. అలసిపోయినా ఆలోచించడం మానలే దతనిమెదడు.

కడుపులో నొప్పేదో ఆరంభమైంది. చేత్తో నాలుగైదుసార్లు కడుపును నొక్కుకున్నాడు. నొప్పి తగ్గక అంతకంతకూ ఎక్కువవడం మొదలుపెట్టింది. అజీర్ణపు నొప్పికాబోలు... జీర్ణించుకోడానికేమన్నా ఎక్కువగా ఉంటేగా అజీర్ణం! అసలు ఖాళీ తనకడుపు. సిగరెట్టు తీసికొల్పాడు. కొద్దిగా తగ్గినట్లుంది నొప్పి, కాని జీర్ణంతనేపు లేదు, మళ్ళీ మొదలైంది. ఏమీ తోచలే దతనికి. సోడా తాగుకో?

సోడా! డబ్బెక్కడిది? ముందు తాగేసి తగవాలే డబ్బు లేదంటే? తన్నుకోవడం వరకూ వస్తుంది? తాను తన్నులు తినడమా? సోడా తాగినా నిజంగా ఎలాగూ తగ్గదీ నొప్పి. ఎందుకా అనవసరపు అవసర!

లేచి నెమ్మదిగా వెళ్లి టిక్కెట్లకిక్కివరకూ ఉన్న కర్రకమ్మల నానకుని నిలబడ్డాడు. తనకే ఆశ్చర్యమైంది ఎందుకొచ్చానిక్కడికిని, భయం వేసింది. వెనక్కు వెళ్లి బెంచీమీదే కూర్చుందా మనకున్నాడుగాని ఆకమ్మల నానకుని పొందుతున్న సుఖం వదలి వెళ్లడానికి నీరసంగా ఉన్నదేహం ఒప్పుకోలేదు. అక్కడే నిలబడ్డాడు. ఇంతమందిలోనూ జేబులో కానీకూడా లేనివాడు తా నొక్కడే కాబోలు! ప్రపంచం మీదెక్కడలేని క్రోధం వచ్చిందతనికి.

మళ్ళీ కడుపునొప్పి మొదలైంది. అతని మనస్సు చివరకు ఓసోయి ఒప్పుకుంది అది ఆకలికల వస్తూన్న నొప్పేనని. ఆకలి తీర్చేసేగాని తిగ్గ దిది

ముచ్చెత్తుతే? ఎవడిస్తాడు ధర్మం? దుక్కలా వున్నావు, ఏదన్నా కూలీ చేసుకోకూడదా అని చెప్పి పాడుస్తారు పైగా. తా నెన్నిసార్లు నీరు తాగుంటే! ఆయినా నోరు తెరిచి మరొక గ్నలా దేవురించి అవ

గడం! ఎవప్రాణం పోతే సుఖమంతకంటే.

అక్కడున్న అందరినీ పరికించి చూశాడు. ప్రతీవాడూ పక్కవాడి ననుమానంతో చూస్తూ, పరోస్సో, పరోస్సో ఉన్న చేబును జాగ్రత్తగా ఒక చేత్తో పట్టుకుని మరి ఎగబ్రాకుతున్నారట టిక్కెట్లకోసం. జేబు దొంగతనమూ అంత సులభమైన పని కాదని స్ఫురించి దతనికి. అప్పుడే తన వస్తువు నలుగురైదుగురు చూస్తున్నారదొకరకంగా, చేతిలో డబ్బు పట్టుకోకుండా, ఆగుంపులోపలకు వల్లే పయత్నమే చెయ్యకుండా పనిలేని వీడెందు కిక్కడ నిలబడ్డాడా అని కాబోలు? లాభం లేదు. తను దొంగతనం చెయ్యదల్చుకున్నా అవకాశం లేదు.

అక్కడనుండి కదిలి వెళ్లి అవతల పెద్దక్లాను టిక్కెట్లకిక్కికి దగ్గర స్తంభాన్నానుకుని నిలబడ్డాడు శివరావు. అక్కడంతగా రద్దీలేదు. ఉన్న యిద్దరిలో ఒకరు టిక్కెట్టు పుచ్చుకుని పలిపోగా రెండోఅతను పర్సుపైకి తీసి కిటికీలోపలికి తొంగి చూస్తూ. “ఒకటి, బెంగళూరు” అంటున్నాడు. శివరావు లాపక్కుకు కొద్దిగా జరిగాడు. పదిరూపాయలనో టూకటి పైకి లాగి పర్సులోపలి జేబులో పెట్టుకొని, ఆసోటును కిటికీలోపలికందిచ్చాడా పెద్దమనిషి. లోపలినుండి మాటలు వినవస్తున్నాయి: “ఒక్క నిమిషం ముందండి. బ్లాంక్ టిక్కెట్టు రాయాలి. ఇంకా తొమ్మిదణా లాస్తాయి సూర్!”

ఆపెద్దమనిషి మళ్ళీ పర్సుతీసి చిల్లరడబ్బులులోపలి బుక్కింగ్ కర్కం దిచ్చి, ఈసారి పర్సను పరధ్యానంగా కోటుపక్క జేబులోనికి తోసి నిలబడ్డాడు—ధన్యకాన్ కిటికీదగ్గర జనాన్ని చూస్తూ నిర్లక్ష్యంగా. తనచూపులకు వెనక నుండిడంవలన పక్కనన్న శివరావు నతను గమనించనేలేదు.

ఆకలి నిండిన శివరావు చూపులు ఆపెద్దమనిషికోటుజేబుమీదకు పెట్టాయి. వదులుగా సగం పైకి ఉన్న పర్సుతని వేళ్ల నాహ్వనిస్తున్నది. కాని ఒక నెకండుపాటతనికి సాహసం కలగలేదు. అటూఇటూ చూశాడు. ఎవ్వరూ తనవైపుకు చూడడం లేదు. ఆపర్సను లాగుకుని స్తంభం అవతలికి వెళ్లిపోతే?

దొంగతనం!

చెయ్యకూడదు. కానీ...ఆకలి? నొప్పి? తన బదులు తెగవు? ఆయనవెనక్కు తిరిగి చూస్తే? పట్టుకొంటాడు; “దొంగ, దొంగ”

అని ఆరుస్తాడు; నలుగురూ మూసుతారు! పోలీసులు వస్తారు. తన్ను లాక్కెల్తారు నాలుగు తన్ని. పోనీ అప్పుడన్నా తిండి దొరుకుతుంది గదా! న్యాయంగా వున్నాన్నా తిండిపెట్టని ప్రపంచం మోసగాళ్లకూ, దొంగలకూ మాత్రం తిండి కాధారం ఉంచింది జైలులో. అక్కడ కొన్నాళ్లుండి వచ్చాక ఆలోచించొచ్చు ఏమి చెయ్యడమో.

టవ్మని ఆలోచన తెగిందో లేదో అతని వేళ్లు మెరపులా ఆపర్సను పైకి లాగి తన జేబులోనికి జార్చేశాయి. ఆపెద్దమనిషి వెనక్కు తిరగనూలేదు. “దొంగ, దొంగ” అని ఓకవెయ్యనూ లేదు. శివరావు కాళ్ళర్యం వేసింది, ఇంత అజాగ్రత్తగా వీలా ఉంటారు వెప్పొ మనుషు లని.

ఇంతలో అతని కేదో చెప్పరాని భయమైంది. తాను బైల్లోకి వెళ్లడమా! ఆ నిలుపు గిళ్ల వస్తూ, ఆకటకటాలూ!!

ఎంత సిగ్గుచేటు!!!

అతనికొళ్లతన్ని నెమ్మదిగా స్తంభం వెనక్కు లాగాయి. అక్కడినుండి వేగంగా నడిచి, మెయికోరోడ్డుమీది మనుషుల్లో కలిసిపోయాడు ఒక అరనిమిషంలో అతను.

* * *

బెదురుతూ బెదురుతూ నెమ్మదిగా పార్కులోపలికి జొరబడి నిర్జనంగా ఉన్న బాగాలో ఒక రాతి అరుగుమీద ఎక్కిరిక్ పైటకు దగ్గరగా కూర్చుని పర్సుపైకి తీశాడు శివరావు. అంతవరకూ అందులో ఎంతుందో చూడనేలేదు, అయ్యోహో! బల్లో పెరట్లో ఎవ్వరూ చూడకుండా ఆపర్సు పైజేబులో నుండికిన రెండురూపాయలనోటూ కటి తప్ప. వణికిపోతున్న వేళ్లతో పర్సు విప్పాడతను.

మడతపెట్టిన కాగిత మొకటి రెండు విజిటింగ్ కార్డులు, బస్సుటిక్కెట్లకటి, బెంగళూరులో ఎవరిదో పెన్సిల్తో రాసిన అడ్రెస్సు గల కాగిత మొకటి, రెండు పదిరూపాయలనోట్లూ, మూడు ఆయిదురూపాయలనోట్లూ, ఆరు రెండురూపాయలనోట్లూ నాలుగు రూపాయనోట్లూ, రెండురూపాయల ఏడణాలు చిల్లరా అందులో అతనికి కనిపించిన వస్తువులు. అంతిండ్ బొబ్బిక్కసారిగా ఈమధ్య నెప్పడూ అతడు చూడలేదు. ఒక ఆయిదు నిమిషాలు తన ఒళ్లో కుప్పగా

(31 వ పేజీ చూడుడు)

లార్డ్ వేవెల్

ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో విచ్ఛిన్నంగానో, ఇష్టరహితంగానో భారతదేశవిభజనకు లాగు వేసలేదోహద మిచ్చాడనే అభిప్రాయం మన చరిత్రలో స్థిరపడిపోయింది. భారతదేశాన్ని పరిపాలించిన మొత్తం 26 మంది వైస్రాయిలలో వేవెల్ 25 వ నాడు.

ద్వితీయప్రపంచసంగ్రామ కాలంలో జర్మన్ దండయాత్రలు ఉధృతమై భారతదేశానికి ప్రమాదం సంభవించును నూచనలు కానవచ్చిన సమయంలో వైసికాధిపతిగా పేరు పొందిన వేవెల్ను వైస్రాయిగా నియమించారు. అప్పటికి భారతదేశంలో కాంగ్రెస్ నాయకులందరూ కారాగారబద్ధులైనారు. కాంగ్రెస్ సహాయం లేనిదే బర్మాలోవలె భారతదేశంలో కూడా బ్రిటిష్ పరిపాలకులకు పరాజయం తప్పని సరి అనే భావం ఇంగ్లండ్లో బలపడింది. రాజకీయతంత్రవల్ల కాంగ్రెస్ సహకారాన్ని సాధించడమో, లేక ప్రజోద్యమాలను నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచివేయడమో తేల్చుకోవలసిన తరుణం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి ఆసన్నమయింది. అందువల్ల బ్రిటిష్ రాజకీయవిధానాన్ని సమగ్రంగా అవగాహన చేసుకొని నిర్వహించగలిగేవాడు, అతి సాగనిపక్షంలో వైసికబలాన్ని ప్రయోగించి ప్రజల్ని లాంగ్ దీయగలిగేవాడూ భారతప్రభుత్వనిర్వహణకు అవసరమైనాడు.

ఈజిప్టులో వివిధరాజకీయపక్షాల మధ్య మమూల్ను నిర్ణయించుకుని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని స్థిరపరచగలిగిన లార్డు ఎల్న్ టేక్ శిష్యుడైన నగినవాడు ప్రాచ్యదేశాలలో వివిధయుద్ధరంగాలలో బ్రిటిష్ సైన్యాలకు ఆధిపత్యం వహించి సమగ్రమైన పేరు పొందిన వాడు జనరల్ వేవెల్ కంటే అర్హుడు మరొకడు లేడు. అదీ కాక క్రిస్టియన్ బారాల సమయంలో భారతదేశోపసర్వ సైన్యాధిపతిగా పనిచేసి, సమాలోచనలో భారత కాంగ్రెస్ నాయకులతో వేవెల్ పరిచయ మేర్పరచుకున్నాడు. దీనిని బట్టి అప్పటికే బ్రిటన్లోని చర్చిలో ప్రభుత్వానికి వేవెల్ను భారతదేశానికి కాపాడడానికి నియమించదలచినట్లు గోచరిస్తుంది.

తరుణం రాగానే పీల్డ్ మార్షల్ సైనికపదవి నిచ్చి వైస్రాయిగా నియమించారు.

ఈజిప్టులో లార్డు ఎల్న్ టేక్ విధానాన్ని అవలంబించాడో, అదే విధానాన్ని భారతదేశంలో అవలంబించాలని వేవెల్ ప్రయత్నం చేశాడు.

అధికారరక్షణసమస్య వచ్చినప్పుడు సామదానభేదంతో పాటు లలో చేసినైనా సరే ప్రయోగించడానికి జంకమాడదనీ, అన్య హేతువులు ప్రధానం కారాదనీ వేవెల్ ఎల్లప్పుడూ తత్వంలో ముఖ్యమూత్రం. అంటే ప్రజలలో కలగగల అభిప్రాయాలు, ఆసక్తు ప్రోత్సేహములక్షేమం మొదలైనవి ప్రధానం కావనూట, వేవెల్ స్వయంగా భారతదేశాన్ని విభజించాలని కోరాడో లేదో అతని ఉపన్యాసాలవల్ల గ్రహించడం కష్టం. కాని వైతత్వానికి, అనుగుణమైన అతని చర్యలే చివరికి దేశవిభజనకి హేతువులైనాయని నిష్కర్షగా చెప్పవచ్చును.

అంగ్లో - ఇండియన్ వ్యవహారాలలో పరిస్థితులు విషమస్థితికి వచ్చినప్పుడు బలప్రయోగం చెయ్యడానికి లార్డు ఎల్న్ టేక్ చాలినంత సైనికబలం ఉంది. బలప్రయోగానికి అతను విముఖుడు కూడా కాడు. కాని ఆసమస్యల పరిష్కారానికి సైనికబలప్రయోగం నిష్ప్రయోజనమని అభిప్రాయపడ్డాడు. బలప్రయోగం చెయ్యకుండా "తరుణులకోసం నిరీక్షించాలని నా ఉద్దేశం. ఈ జిప్సీయను వారి రాజకీయకక్షల్ని వారే పరిష్కరించుకోవాలని నా కోరిక. యూరోపియన్ మానప్రాణాలకు ప్రమాదం సంభవితే తప్ప నా సైన్యాలతో నేను జోక్యం చేసుకోదలచలేదు" అని లార్డు ఎల్న్ టేక్ చెప్పినట్లు వేవెల్ వ్రాశాడు.

బెంగాల్లో వేవెల్ సర్దిగా ఆదివిధానాన్ని అవలంబించినందువల్ల దేశవిభజన అనివార్యమయింది.

ఒక వ్యవహారవిధానాన్ని నిర్ణయించవలసినప్పుడు అన్య పక్షం వారితో ఎన్నడూ బేరాలు చెయ్యకూడదనేది ఎల్లప్పుడూ వైస్రాయిలలో ముఖ్యమైనదని కూడా

వేవెల్ వ్రాశాడు. ఎందువల్లనంటే బలహీనులైనవారే బేరాలాడతారు. బలంతులైనవారికి బేదార్యంతో కూడిన నిశ్చలత్వం ఉండాలి. ఎడమయ్యవలసినప్పుడు భారీగా దానంచేసినట్లుండాలి. ఈతత్వం మొదటి సిన్హాసమావేశంలో పూర్తిగా ప్రదర్శితమయింది. ప్రతిపక్షాలుకూడా బలవంతులైతే ఈ పద్ధతి ఆటే పనిచెయ్యదని తెలిసినవచ్చింది.

కాని వాస్తవంగానే వేవెల్ తరుణానికోసం నిరీక్షించాడు. మొదటి సిన్హాసమావేశం విఫలమైనందుకు చింతించలేదు. బ్రిటిష్ మంత్రిత్వరాంభారం ఆదిలో విఫలమైనందుకు చింతించలేదు. దేశంలో పరిస్థితులు విషమించినప్పుడు మొదటి సూత్రాన్ని ప్రయోగించాడు. కాంగ్రెసే లాంగికవచ్చింది. అయితే బ్రిటన్లో ప్రభుత్వం మారినందువల్ల పరిణామాలు వేవెల్ కు రుచించలేదు. అందువల్ల వైస్రాయిపదవికి రాజీనామా నిచ్చి నిష్క్రమించాడు :

మాలానా ఆజాద్ చెప్పినట్లు దేశవిభజనకు వేవెల్ అంగీకరించి ఉండకపోవచ్చును. కాని భారతదేశంలో బ్రిటిష్ వారి ప్రాబల్యాన్ని పాలనాధికారాన్ని సంరక్షించడంకోసం వేవెల్ అనుసరించిన పై రెండుసిద్ధాంతాలే దేశవిభజనకు దారితీశాయి.

వేవెల్ 1913 జూన్ 19వ తేదీన వైస్రాయి పదవిని స్వీకరించాడు. 1942 ఆగస్టులో కారాగారంలో పహగామిగలిన కాంగ్రెస్ నాయకులకు, అన్యపక్షనాయకులకు రాజకీయ సమన్వయపరిష్కరనిమిత్తం సమాలోచనలు,

రాయబారాలు, సమావేశాలు జరపడానికి ప్రచ్చన్నంగా ప్రోత్సాహ మిచ్చాడు. యుద్ధంలో జపాన్ కు విరుద్ధంగా చేరి బ్రిటిష్ పాలకులతో సహకరించే పక్షంలో రాజకీయపక్షాల నాయకులను చేర్చి పరిపాలనా బాధ్యతలో కొంతవంతును ఒప్పగించగలడని తెలిపాడు. సంగ్రామం సమాప్తి చెందేవరకు వేవల్ ఈ మరతును విడిచి పెట్టలేదు. 1914 లో గాంధీజీని విడుదల చేసినప్పుడు, భూలభాయ్ దేశాయ్—లియాఖత్ ఆలీ ఖాన్ ఒప్పందం జరిగినప్పుడు మొదటి సిన్హాసమావేశంలో ఈ మరతుకు అంగీకరిస్తేనే సమావేశాలు సాగడానికి అంగీకరించగల నని పట్టుబట్టాడు. దేశాయ్ లియాఖత్ ఆలీ ఒప్పందం ప్రకారమే 1945 మేలో కాంగ్రెసు నాయకు లందరినీ విడుదల చేశాడు. జూన్ లో మొదటి సిన్హాసమావేశం జరిగింది. పాలకసలహావర్గంలో (వైస్రాయిస్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్) ఆ పక్షంవారిని ఎంతెంతమందిని ఎవరెవరిని చేర్చుకోవాలో తనకే తుదినిర్ణయ మని పట్టుబట్టాడు. దానితో సమావేశం విఫలమయింది. కాని భారతరాజకీయసమస్యపరిష్కారానికి ఏవో

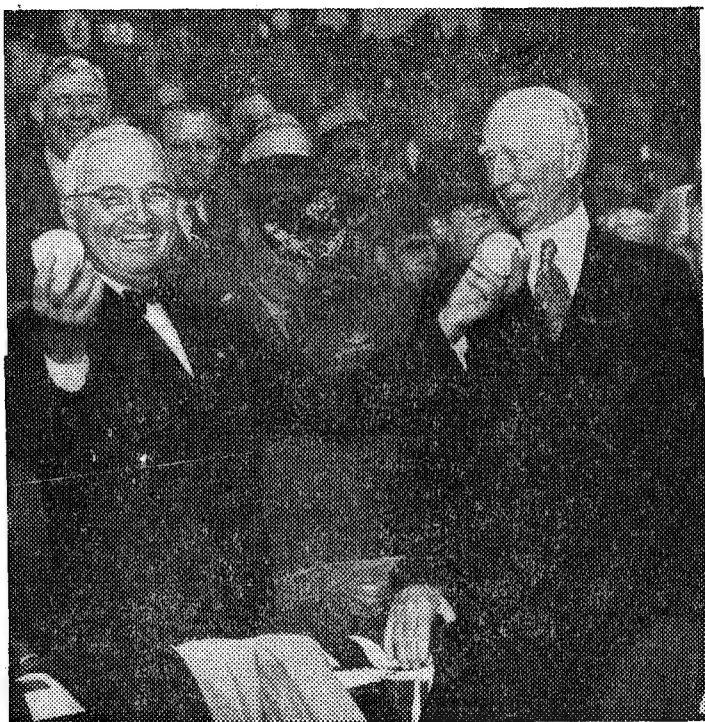
కొన్ని ప్రతిపాదనలు పెట్టి సమాధానం కోసం కృషిచేయవలసిన అగత్యం ఉందని చర్చిలో ప్రభుత్వంచేత ఒప్పించి రావడమే వేవల్ భారతదేశానికి చేసిన మరువరాని సేవ అని కొందరంటారు.

ఆమెన బ్రిటన్ లో ఎన్నికలు జరిగాయి. చర్చిలో ప్రభుత్వం పోయి సోషలిస్టు ప్రభుత్వం వచ్చింది. వచ్చినా “రాజకీయ వ్యవహారాలలో కన్వల్స్ టిఎల్ లెంథ్ ఫుటికుల్స్ లేబర్ పార్టీ వారు అంతే ఫుటికులు” అని లార్డ్ ఎలెన్స్ చెప్పినట్లు వేవల్ తన గ్రంథంలో వ్రాశాడు. భారతదేశంలో తమ ప్రాబల్యాన్ని నిరపరుచుకోడానికి తంత్రం వన్నడంలో ఇది నిజమే నని గ్రహించిన వేవల్ తన కృషిని కొనసాగించాడు. బ్రిటిష్ సోషలిస్టు ప్రభుత్వం కూడా వేవల్ ను బలపరిచింది. అధికారం స్వీకరించానే సోషలిస్టు ప్రధాని అట్లీ భారతదేశంలో ఎన్నికలు జరిపి, రాజ్యాంగస్వరూప భవిష్యన్నిర్ణయానికి కృషిచేయగలరని వాగ్దాన మిచ్చాడు. ఆ ప్రకారం మంత్రి త్రియరాయబారం వచ్చింది. రాజ్యాంగ భవిష్యన్నిర్ణయానికి భారతదేశ రాష్ట్రాలను

మాడురకాలు విభజించాలని నూచించారు. కాంగ్రెస్, ముస్లిం లీగ్ కూడా నిరాకరించాయి. కాని ఎన్నికల్లో పాల్గొన్నాయి. ఎన్నికల ఫలితాలను, ఆరికపరిశీలిని గమనించిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం, రాజ్యాంగపరిషన్నిర్మాణానికి ఒడబడింది. పాలనాధికారాన్ని పూర్తిగా దేశీయపక్షాల కివ్వడానికి అంగీకరించింది. 1946 సెప్టెంబర్ లో నెహ్రూ ప్రభుత్వం నిర్మాణమయింది.

ఈలోగా మొదలైన మొదటి సూత్రాన్ని అమలుజరపడానికి వేవల్ కు అధికారం లభించింది. 1946 ఆగస్టులో కలకత్తాలో నూ సెప్టెంబర్ అక్టోబర్ లో నాఖాల్, త్రిపురాలలో నూ అక్టోబర్ నవంబర్ లో బీహార్ లో నూ మతకలహాలు సంభవించాయి. నెహ్రూ పటేల్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ కలహాల నణచడానికి అనకాళం లేక పోయింది. వేవల్ తనకు తగినంత అధికార బల మున్నప్పటికీ, నైనికబల మున్నప్పటికీ జోక్యంచేసుకోలేదు. కలకత్తాలో సుప్రవాద్రి ప్రభుత్వం అధికారాన్ని దుర్వినియోగపరిచి ప్రజలపై అమానుష హింసాకాండ జరిపిస్తున్నప్పుడు బెంగాల్ గవర్నరు నోరెత్తలేదు. అరాచక నిర్మూలానికి తన అధికారాన్ని ఉపయోగించలేదు. నిరాయుధులైన ప్రజలపైన, ముఖ్యంగా స్త్రీలపైన అత్యాచారాలచేస్తున్నప్పటికీ, “క్షుద్రత్యక్తచర్య” రాజకీయఫలాపేక్షతో ముస్లిం లీగ్ తలపెట్టండికాబట్టి, ఎలెన్స్ రాబనీతి సిద్ధాంతం ప్రకారం బ్రిటిష్ నాగరిక పాలకవర్గం జోక్యంచేసుకోలేదు. ఈ విధానాన్ని గమనించిన పండిట్ నెహ్రూ పాలనాధికారంలో ప్రధానమంత్రి స్థాయికి సమానమైన పదవిలో” ఉన్నప్పటికీ వైస్రాయిని అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీ సమావేశంలో బహిరంగంగా విమర్శించాడు. సర్దార్ పటేల్ వేవల్ పైనా లీగ్ నాయకులపైనా కారాలు మిరియాలు నూరాడు. కాని ఇవన్నీ నిష్ఫలమైనాయి. ఇంక వేవల్ ఈవరదడినే పోషాడు. పటేల్ దేశానికింకెంతటి అనరకం వాటిల్లగలదో అనే చింతతో కాంగ్రెస్ ముస్లిం లీగ్ కి లొంగిపోక తప్పింది కాదు. 1946 అక్టోబర్ 26 వ తేదీ రిలీజ్ “మంత్రివర్గం”లో ప్రవేశించింది.

ఈసమయంలో వేవల్ తంత్రానికి కాంగ్రెస్ లొంగి ఉండకపోతే ఏమయిందేనో తెలియదు. దేశవిభజన జరిగి

గ్రెగోర్ స్టేడియంలో జేన్ బాల్ పందాలు ప్రారంభించిన మొదటి అధ్యక్షుడు ట్రూమన్

ఉండేది కాదని కొందరి అభిప్రాయం. ప్రభుత్వంనుంచి కాంగ్రెస్ నిష్క్రమిస్తే దేశపరిపాలనను వేవల్ మున్సిల్మెంట్కు బిప్పగించేవాడే. అప్పుడు బ్రిటిష్ పాలకుల లాఠీ, ఛార్జీలు, తుపాకీ కాల్పులకు బదులు మున్సిల్మెంట్ అధికారదుర్వినియోగాన్ని ఎదిరించవలసినట్టేది. బ్రిటిష్ వైనికబూలకు భీతిచెందని సత్యాగ్రహాలు లీగ్ దురంతాలకు భీతిచెందిపోయారనేది నిర్వివాదాంశం. అందువల్లనే రాజ్యాంగపరిషత్తునూ వేవల్ సమయంలో ఒక వంక మతకలహాలకు లోలోన కుమిలిపోతున్నప్పటికీ లీగ్ తో సఖ్యత కోసం కాంగ్రెస్ నాయకులు కఠినిగాల యత్నించారు. అల్పసంఖ్యక వర్గాలకు అపూర్వ సమపాయాలు కల్పించడంపారు. కానీ వేవల్ సిద్ధాంతాల ఫల్యంవల్ల తమ ప్రత్యక్షచర్యలలో ఫలిస్తున్నంత కాలం లీగర్లు సఖ్యతకు అంగీకరించడంవల్ల.

ఈతరుణం చూసి గాజ్యాంగ పరిషత్తు కూడేం ఆశయాన్ని భిక్షు పరచాలని వేవల్ ప్రయత్నించాడు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం కూడా అదే యత్నంతో పూర్వ మివ్వడానికీ రాజ్యాంగ సదుపాయాలను (గాడ్వాలిన్ వర్గ విభజన, తద్వారా బ్రిటిష్ ప్రాబల్య మునిరతా పొందు) తిరిగి ఇవ్వడాపాడు.

అయితే ఇక్కడ వేవల్ భావించిన ఎత్తు ఒకటి, బ్రిటిష్ సోషలిస్టు ప్రభుత్వం భావించిన తంత్రం మరొకటి అయింది. ఈతల్లో మూడిరిగా ఆర్థిక వైనికప్రాబల్యం భారతదేశంలో నిరపడానికి ఒక ఇంజిన్ - బ్రిటిష్ ఒకటనికి చేసుకోవాలని వేవల్ నూచించాడు. కానీ భారతదేశంనుంచి వైశ్యాలతో సహాసర్య అధికార చిక్కుల్ని తొలగించి, దేశవిభజనద్వారా తమ ఆర్థిక ప్రాబల్యన్ని భారతదేశంలో సునిర పరచాలని సోషలిస్టుల ఆశయం. దేశవిభజనకు కాంగ్రెస్ చేత ఒప్పించాలనే ఉద్దేశంతో 1948 జూన్ ఆఖరులోగా బ్రిటిష్ వారు భారతదేశంనుంచి నిష్క్రమించ దలిచారని అట్టి 1947 ఫిబ్రవరిలో ప్రకటించాడు. వేవల్ జోక్యం చేసుకోవాడదనే సిద్ధాంతానికి దోస్తై, కాంగ్రెస్ చేతులు కట్టుబడి పోయినాయి. దేశ విభజన అని వార్యమయింది. కానీ తేదీ నిర్ణయించి నిష్క్రమించ గలరంటే మతకలహాలు చెలరేగవేమో కాకుండా, బ్రిటిష్ వారి ప్రాబల్యం నిలవ జాలదనే అభిప్రాయంతో వేవల్ వైప్రాయ పడ వి కి ధా జీ నా మా నిచ్చారు.

చివరికి ఆర్థిక ప్రాబల్యం (తాత్కాలికంగా) నిలుపుకోగలగడంలో బ్రిటిష్ సోషలిస్టుల అంచనామూ రూఢయింది. కానీ ఈప్రాబల్యం కాళ్ళతం గా నిరపడాంటే పాకిస్తానను బ్రిటిష్ వారు బలపరచాలని గ్రహించిన వేవల్ ఇంగ్లండులో తన తుదిక్షణంవరకూ పాకిస్తాన్ పట్ల పక్షపాతభావంతో ప్రవర్తించాడు.

తన సిద్ధాంతాలవల్ల పనోక్షంగా భారత దేశవిభజనకు తోడ్పడి భారతదేశ రాజకీయ చరిత్రలో మరువరాని గణనకెక్కిన వేవల్ మే 24న తేదీ బుధవారమునాడు లండనులో 67వ ఏట మృతిచెందాడు.

దోమల పుట్టుక

(12 న-పేజీ తరువాయి)

ఈ దోమలగుంపు దాడివడలి వార్ల ఒళ్లంతా కుట్టవం మొదలుపెట్టాయి. యక్షేతులు దోమలతో సతమతమవుతుండగా రాజు చల్లగా చెట్టుమొదలుకు పోయి తనకు కావలసిన మామిడివండు తెచ్చుకొని సఫలీకృతమయ్యాడు.

ఇంక కొన్ని జాతుల కథలలో నృసి నిర్మాణంలోనే, దోమలు పుట్టవం జరిగిందని కథలున్నాయి. ఒకప్పుడో భట్టుల కథ ఒకటి ఉంది. విశ్వకర్మ భూతపుష్టికి, కమ్మరపుకొలిమిలో, లోహాలను కాల్చి సమైక్యపాట్లు పెడుతున్నాడట. ఆరేగిన నిష్పరవ్యలు చెమటపట్టిన అతని దేహంమీద పడి చిటచిటాడిస్తూంటే, చేతితో తుడిచేటప్పటికి దోమలై కుట్టపోయాయి. విశ్వకర్మ చేత్తో వాటిదూసి, ఒక సంచిలోపడేసి సంచిమూత బిగించాడు. దోమలకు ఆకలి వేసి, తమను వదిలిపెట్టమని విశ్వకర్మను ప్రార్థించాయి. ఆయన సంచిమూత విప్పాడుగాని, అయినీ కరకవండా, మానవుల రక్తంనూత్రం తాగి బ్రతుకుతామని వాట్ల చేత ప్రమాణం చేయించుకొని మరీ కదిగాడు.

కోలులలో నమ్మకం, మహాదేవుని వంటి బూడిద నేలకు చాలినప్పుడు సర్యకృష్టికాది క్రిమీబీకాలతో, దోమలూ నల్లులూ కందిరిగలూ మొదలైనవన్నీ పుట్టువచ్చాయని. గోండులలో కథప్రకారం, మొట్టమొదటి దోమను "నిరంతకి"దేవి (పృథివీ మాత) పుట్టించిందట. కథ ఇల్లా ఉంటుంది.

పూర్వకాలంలో ప్రపంచం పుట్టినప్పుడు మానవులంతా పగలు పనిచేసి రాత్రంతా చీకుచింత లేకుండా, ఏవిధమైన నిద్రాభంగం లేకుండా, మర్నాటిప్రాద్దున్న దాకా హాయిగా నిద్రపోతూండేవారు. మనుష్యులకు ఇల్లా హాయిగా ఉంటే మదం, గర్వం ఎక్కువౌతున్నాయని, భూమాత నిరంతకి దేవి విచారిం చింది. చివరికి 'ఈపాగరుతో వీళ్లు తనకే ఎదురుతిరుగుతారేమో ఎల్లాగా?' అని ఆలోచించింది. వీళ్ళకి నిద్ర చెడగొట్టి, వీళ్ళపాగరు అణచాలని ఆలోచించింది. సీతను పిలిచి కొద్దిగా మట్టి తెచ్చిపెట్టమంది. ఆమట్టిమూడు రోజులు ఎండలో ఎండబెట్టింది. మట్టి తయారయ్యాక దోమదేహాన్ని తయారుచేసింది. సన్నని గడ్డి పోచలతో కాళ్లు తయారుచేసింది. ఒక ద్రవ్యజేసుడు ముల్లు తీసి తోకగా అంటించింది. సన్నటి గడ్డి పువ్వుల రేములు తీసి దెక్కలుగా అంటించింది. కానీ తీరా ప్రాణంపోసేలోపా, దేహంలో రక్తం పోయ్యటం మర్చిపోయింది. "ఇదేమిటి తల్లీ, నన్ను రక్తలేకుండా పుట్టిం చావు! నే నెల్లా బ్రతుకు తాను" అని ఆమొదటిదోమ నిరంతకి నడిగింది. "ఓ దోమా! కావల్సే నిన్నల్లా పుట్టించాను. నవ్వు రక్తపానంవల్ల బ్రాకాలి. నరుల రక్తాన్ని, పశువులరక్తాన్ని సీల్చి బ్రతక"మని నిరంతకిదేవి చెప్పింది.

ఆ ఆదేశమే ఈనాటిని దోమలన్ని అత్తరాలూ పాలిస్తున్నాయి.
(సంజే స్టాండర్డులో, డాక్టర్ జెర్రీయర్ ఎడిటర్ వ్యాసంనుంచి.)

తెలుగు మెఱుగులు

గ్రంథకర్త : వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి,
తెలుగుదనము, తెలుగు సంప్రదాయాలు
గెలుగుభాష అవతరించిన విధము. తెలుగు
తేబదనము, తెలుగుకవితాపారమ్యము శాస్త్రి
గాని పాతక ముప్పును సంవత్సరాల సాహిత్య
కృషి ఇందులో మూర్తీభవించి యున్నది.
వెల రు. 2/- తపాలాఖర్చులు 0-7-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రగ్రంథమాల.

నాదభంగం

వైకటికి సంగీతంలో నేనుగొప్పంటే నేను
గొప్పని పోటీపడి, వీణలతో యుద్ధానికి
విగ ఒకళ్ళతో లోకాల్లో తెంపుకు చక్క
సోయరట ఇద్దరు పురాణాశ్వులు. సంగీ
తంలో కాస్త్రజ్ఞులు ఒక్కొక్కరు స్వప్తిచే
నాదాలకి ఆ ఒక్కొక్కరి విశిష్టత, అంటే
వాలకంలో అదొక ప్రత్యేకసాంపు, ఉం
టుంది. ఎవరి వంకర టింకర్లు వారిసాంపు,
వారిసామ్యు. ఆ సాంపుని పట్టుకొని కంపు
అని చెప్పి రూపించడానికి దొరకవుచ్చు
కుంటారు ప్రతికటులు.

ఈ సాంపు తెంపులో నాదం మణిగిపో
కుండా ఉంటే, కల్లోలమై బీభత్సమై
పోతుంది—పెళ్లి ప్రయాణం న్నాహలలో
ఉన్న పిల్లయెద్దడి సంసారం లాగా.

ఇవాళేమిటి, ఏయగంలో చూసినాసరే
రాజకీయాల పని నిత్యం నాదభంగంలాగా
ఉంది. సంసారంలో నాదభంగం సంగ
విస్తే ఓబ్రాటతో మళ్లి పడుకొంటుంది.
కాని రాజకీయాల్లో అది యుద్ధంవరకూ
దిగలాగేనుంది. పూర్వం యుద్ధకాలంలోనూ
అరణ్యాలలోనూ మాత్రమే వినిపించిన నినా
దాలు ఈ యుగంలో సర్వకాల సర్వావస్థ
ల్లోనూ వినపడుతున్నాయి.

బ్రిటన్ లో వ్యాపారంతో ప్రారంభమైన
నినాదాలు ప్రాన్స్ అమెరికాల్లో విప్ల
వాల్లో శింసుల్లాకి మార్క్స్ ఎంగెల్స్ ల
ధర్మనా అని అన్నిరంగాల్లోకి దిగి గజ్జలు
కట్టాయి. ఇంక చూడండి.

ఆనాటినించీ నినాదాలు తుపాకులకంటే
ఎక్కువ గురినేర్చి, బాంబులకంటే భీష
ణంగా, కాటకాలూ, కలగా, పుకార్లకంటే
జోరుగా వ్యాపిస్తున్నాయి. రాజకీయం
లంటే నినాదాల పుట్ట అని పేరు వడిపో
యింది. కాబట్టి ఈనాటిల్ని తెంచడం
యెత్తుకు వెయ్యే తయింది. నాదాలు నాద
భంగాలతో జరిగేగోల, ల్లరి, రాజకీయాల
సాంపుగా మారియి. ఈసాంపే ఇప్పుడు
రజకీయనాదాల అందరి: పాలికోనియ
కాంగ్రెస్ పంచాయతీ ఓటవ్యవరకు ఇంప
యింది.

ఈ ధోరణి ఈ కేకలూ, ఈగో వినిపిం
చకపోతే నాయకులి నిద్రుట్టరు. అన్నం

సహించరు. కొందరికి నినాదాలే అన్న
పానీయాలైనాయి. కొందరికి నాదభంగమే
ప్రాణాధార మయింది. ఆదెబ్బతో ని నా
దాలు బాజాలై పూరకున్నాయి. అన్నట్టు,
పూరకోలేదు, ఊరంతా లోకమంతా మోతె
త్తించేస్తున్నాయి. నినాదంతోపాటు నాద
భంగం, జయధ్వజాలతోపాటు “డాన్ విత్”
“ముద్దాబాద్”, “ధ్వంసమవాలి”, “చానాలి”
అనేకాపనార్థాలు, సాంతడబ్బా వాయిరమ
కోడంతోపాటు ఎడటివాడి డబ్బా వాయిం
పుని తన రణగొణధ్వనిలో ముంచేసి వాడి
డబ్బా వినిపించకుండా చేసేయ్యడం—ఇవి
ఇప్పుడు రంగంలో ఆట లైనాయి.

నినాదాల్లో, లేక డబ్బామోతల్లో, స్వా
తంత్ర్యం, ప్రజాస్వామ్యం మోతెత్తినంత
జోరుగా మరేవీ మోగలేదు. లోకమంతా
గింగుత్తి దడదడలాడిపోతోంది. వ్యాపార
మంటూ దేశాలకి దేశాల్ని దోపిడిచేసేవాళ్ళు
కూడా ప్రజాస్వామ్యం అంటూంటే చూస్తూ
ఊరుకోలేక తమకున్నది ప్రజా ప్రజాస్వా
మ్యమని (పీపుల్స్ మోక్రసీ, ఆ ప్రేమిడి)తాలం
టే చెవికోసుకునే కామ్రేడ్స్. అన్నాగు.
స్వాతంత్ర్యాల నాలుగని ఒకరు పధ్నాలు
గ ని ఒకరూ ఆ మెరి కా లో
నిర్వచనలు చేశారు. అది ఎప్పటికప్పుడు
మారుతూనే ఉన్నాయి. వ్యక్తి స్వాతం
త్ర్యం, మానాస్వాతంత్ర్యం, ఆట స్వాతం
త్ర్యం, ఆస్తిస్వాతంత్ర్యం, దివాలాస్వాతం
త్ర్యం, వనైరాస్వాతంత్ర్యాలతోసం బ్రిటన్
అమెరికాలు ప్రాణాలాడి పో రా డు తు
న్నాయి. అవన్నీ ఎవడిక్కోవాలి; ఉన్నా
వరే సేకపోయినాసరే, తిండి స్వాతంత్ర్యం
తీర్చులస్వాతంత్ర్యం ఉండాలని కామ్రేడ్స్
అంటున్నారు. సరిగామాస్తే నూటలో
స్వాతంత్ర్యం అని నాం చేస్తున్నారేకాని
వాళ్ళ అనుభవం వేరు.

ప్రజాస్వామ్యం యేవే స్వాతంత్ర్యాల
కావా అంటున్నావో అది ప్రభుత్వం
ఇవ్వాలనీ, ఇవ్వకుండా వరేనా అడ్డు
పడే వాళ్ళని ప్రభుత్వం చిత్తగొట్టాలనీ
వాళ్ళ అందర్యం. అంటే వాళ్ళ అస్తి హక్కు
ల్ని దోపిడి వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం
రిక్షించాలన్న మాట. ఇంక ప్రజాప్రజా

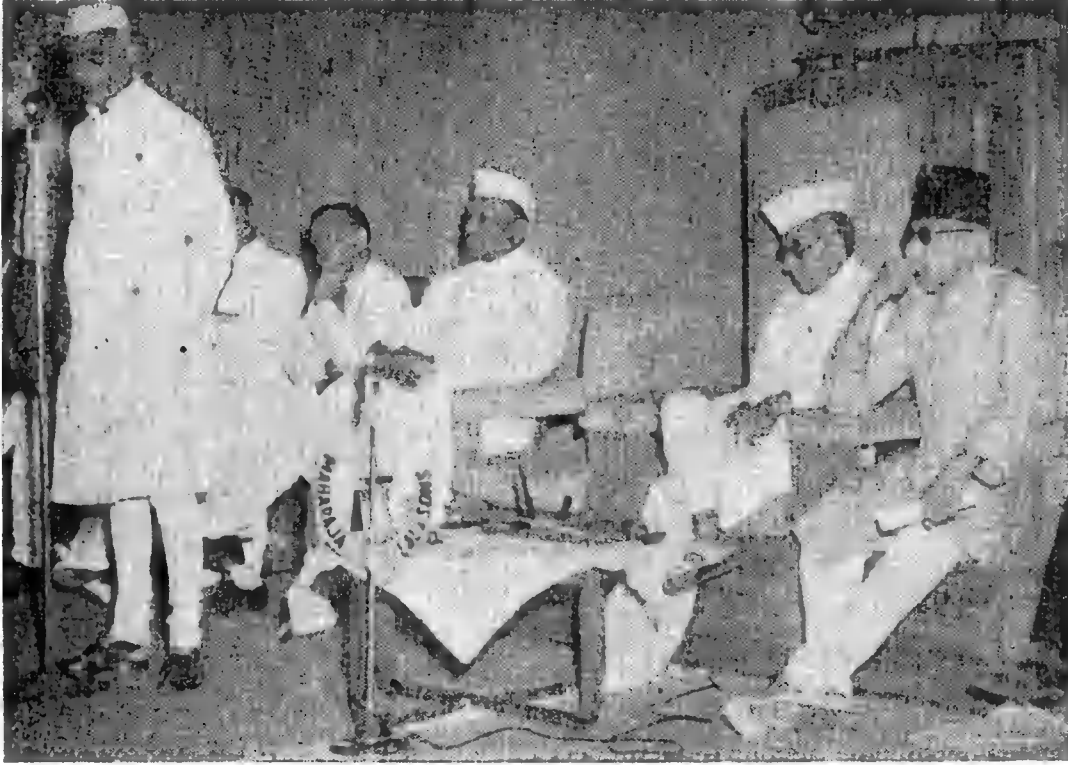
స్వామ్యం కావాలంటున్న స్వాతంత్ర్యం
“ప్రభుత్వం వ్యవస్థ చిత్తగొట్టి సమష్టిగా
పనిచేయించి అందరికీ పంచి పెట్టాలని స్ఫురి
స్తుంది. ఇదికూడా నిజంగా వాళ్ళ అంతర్య
మానోకాదో ఆమ్రేడ్స్ కే తెలియాలి.

ఈ నినాదాల్లో, లేక బాజాల్లో, లోకా
నికి పిచ్చెత్తిపోయే సంగీతమేదో మోలేదో
తెలియకుండా పోతోంది. “ప్రపంచా
న్నంతా మింగేయ్యాలని స్టాలిన్ నోరు తెరు
చుకు చూస్తున్నాడు. మాదగ్గర తుపాకులు
టాంకులు మరఫరంగులా కొని జాగ్రత్త
పడండి” అంటున్నాడు ట్రూమన్.

“ఇదంతా వొట్టిది. మిమ్మల్ని దోచుకో
డానికి మీదేశాల్లో జాతీయ బూర్జువా
వర్గంలో చేరి కుట్ర పన్ను తున్నారూ,
ట్రూమన్ ఔపెన్ లి” అంటారు కామ్రేడ్స్.
మీదేశంలో నెహ్రూ ప్రభుత్వం మీదేశభు
త్వంకాదు. బ్రిటిష్ వాళ్ళ ప్రభుత్వమే”
అంటుంది కొమిన్ పార్టీ జర్నల్. “తీరా
మన మెవరం” అనే పెద్ద సందేహం చాలా
మంది బుర్రల్ని వాయగొట్టేనుంది. “మాకు
మిథోపనిలేదు. మీరూమీరూ బుర్ర బద్దలు
కొట్టుకుంటే కొట్టుకున్నారు. మమ్మల్ని
యిరికించ వద్ద” అని ఎవరైనా అంటేవాణ్ని
కమ్యూనిస్టు అని ప్రజా ప్రజాస్వామ్యవాది
తిడతాడు; బూర్జువా అని ప్రజా స్వామ్య
వాది తిడతాడు. తిట్టడంతో విడిచి
పెట్టరు. విరుచుకు మీద పడతారు.

మనదేశంలోనే చూడండి. కమ్యూనిస్టుల్ని
కాంగ్రెస్ వాళ్ళు బాజా పడుతున్నారు.
కాంగ్రెసువాళ్ళని కమ్యూనిస్టులు రాత్రి
వేళ మీదపడి కొడుతున్నారు. కాంగ్రెస్
వాళ్ళని కాంగ్రెసువాళ్ళు తిడుతున్నారు.
కళావారి వర్గాన్ని రంగారాని వర్గం రోడి
లంటారు. రంగారాని వర్గాన్ని కళావారి
వర్గం రాంగేయలు రంగారాని అంటు
న్నారు. వీలైనప్పుడలా ఒకర నొకళ్ళు నివ్వ
కమ్యూనిస్టు అంటే నివ్వకమ్యూనిస్టు అనితిట్టు
కుంటున్నారు. అంద్నీ కలిపి తిండి
దొంగలు, దొంగవ్యాపారులు, వ్యాపార
దోపిడివాళ్ళు, ప్రజావిప్రులు వర్గా
నేర్పితో తిడుతున్నారు.

చిరకి నాదం నినాదమై తగుపాత భంగ
మై ఆదెడ డప్పుమోతై లోకాన్ని బాజా
పట్టిపోంది. (మరిచనది)

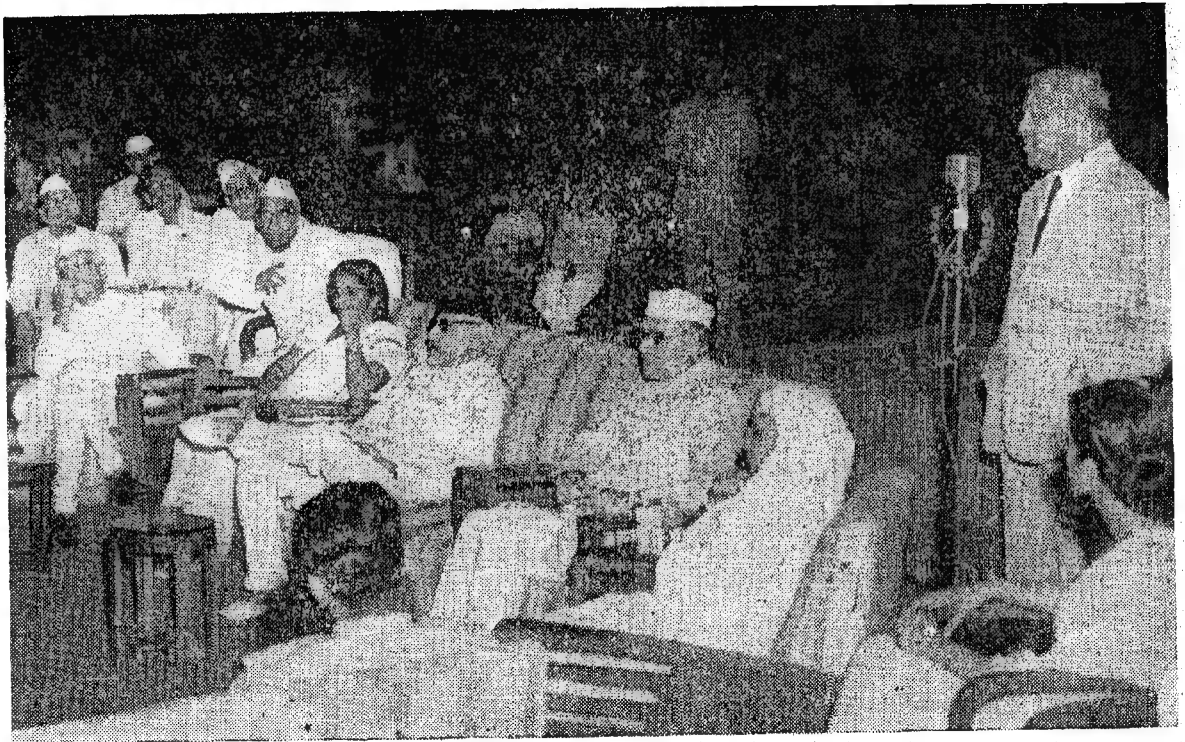
విక్యరాజ్యసమితివారి భారతీయ విద్యార్థి సంఘసమావేశాన్ని ప్రధాని నేత్రూ ప్రారంభించారు
(శ్రీ) కె. యం. మున్షీ అధ్యక్షత వహించారు.

చారణీ ఉద్యాన శిశుకేంద్రానికి సర్దార్ పటేల్ శంకుస్థాపన చేశారు.

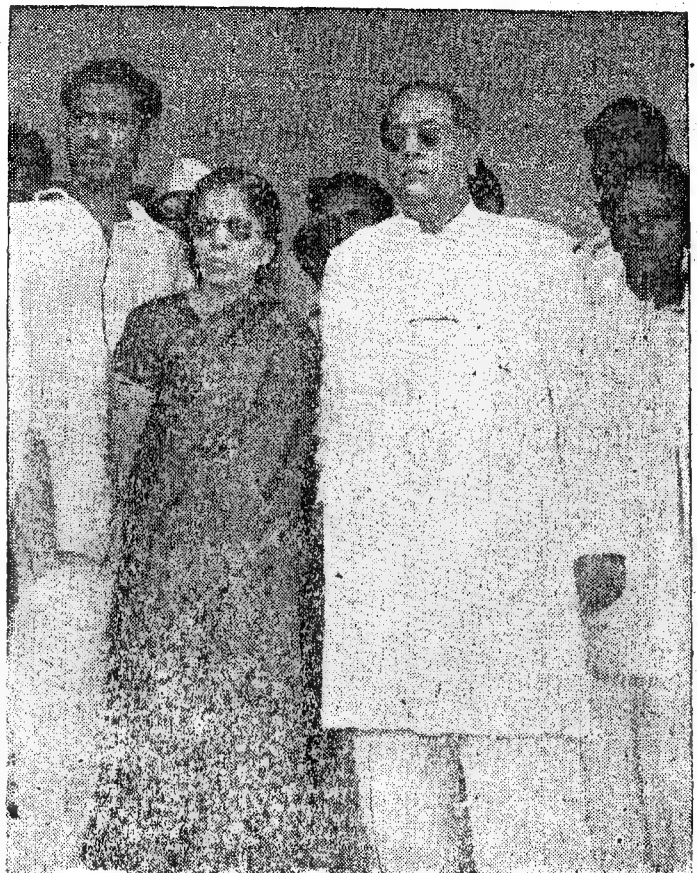
౧౦౨౯
౧౯౬౯

వంత్రివర్గంనుంచి విరమించుకున్న, జయరాంధాస్ జోలత్ రావ్, హన్ మత్తయ్యలకు ఢిల్లీ పాఠశాల పీఠోలు ఇచ్చారు.

టెల్లంటిక్ కౌన్సిల్ సమావేశానికి హాజరైన శ్రీదేశాంగ మంత్రి ఎచినన్, సలహాదారు జాన్ షెర్మన్ కూడర్.

భారత ప్రభుత్వ న్యాయశాఖామంత్రి డాక్టర్ భీమారావు రామ్జీ అంబేద్కర్ సత్సనమేతంగా ఈవారం చెన్నపట్నంమీదుగా సింహళం వెళ్లారు.

సాహిత్యమిమాంస:

స్వర్గములో ధర్మరాజు

శ్రీ పెనుమర్తి కామేశ్వరరావు

పంచమవేద మని ప్రసిద్ధిగాంచిన భారత మునందు ధర్మరాజుపూత్రుల అతి శక్తి మైనది. ఆత్ర డేవతాశక్తిత్రడని, అనన్యాయా పరుడని, అశ్రోధనుడని, అకల్మషచిత్తుడని, కాంతుడని, దాంతుడని కీర్తి కహించెను. ఆత్ర డేవట్టున నెవ్వరిని నిందావాక్యము లాడక సర్వము కేళుని మాయాభేలన మని సంతృప్తిచెందిన నిష్కామయోగి. ఆతనికి కష్ట సుఖములు సమానములు. అతడు ధర్మ మార్గానవర్తమలో అచంచలనిష్ఠ గల ధీరుడు.

ఉద్యోగపర్యయలో శ్రీకృష్ణుడు అని నాడు :

ధర్మమార్గంబు దప్పక తేవుడొక్క తెలుగు ధర్మపు దస్పియధిష్ఠితుండు బడయ నొడ బడ డయ్యిండ్లపదవియైన నుచితగతి నెంతో డల్పినయల్లెల్లు.

పరమాత్ముడగు శ్రీకృష్ణుడు ధర్మరాజు యొక్క ఉదాత్తతీయము నటుల గీర్తించినాడు. నిజముగా ధర్మరాజు అన్వర్థనామ ధీయుడు.

ఉద్యోగపర్యయన సంజయండు ధృత గాఢ్యునితో ధర్మరాజున గూర్చి చెప్పిన

మాటలవలన ధర్మరాజుకీర్తి తేటతెల్ల మగుచున్నది.

దేవరసంపగాజని యు

ధిష్ఠిరు నిం గనివచ్చినాడ

నాభూవిభు డప్రహేణయ

పూజ్యుడమీకు నమస్కరించె నం

భావనసేన నాకిచటి

బంధులనెల్ల దలంచె మీ సుఖ

శ్రీభగంబులుకొ సుతుల

సేమము న న్మడిగెం బ్రసన్నుడై.

ధర్మజునకు భోగింబులు,

ధర్మపున ట్టింపుగావు ధర్మంబులలో

నిర్మలబుద్ధి నహించకుం

గూర్చిగడుగల డతండు మరువంశనిధి.

మ నచక క్తి యెల్లడు స

మంచిత దైవమయూదియుండు...

ధర్మరాజు ఆదర్శవంతుడు. మహాత్ముడు.

ఆతని సద్గుణములు భారతీయ సంస్కృతిని

నిరూపించుచున్నవి. దుష్టచతుష్టయములో

నొకడైన రాక్షయు డు గూడ ధర్మజు ని

గీర్తించినాడు. శ్రీకృష్ణు డుద్యోగపర్యయన

కర్తవ్యతో—

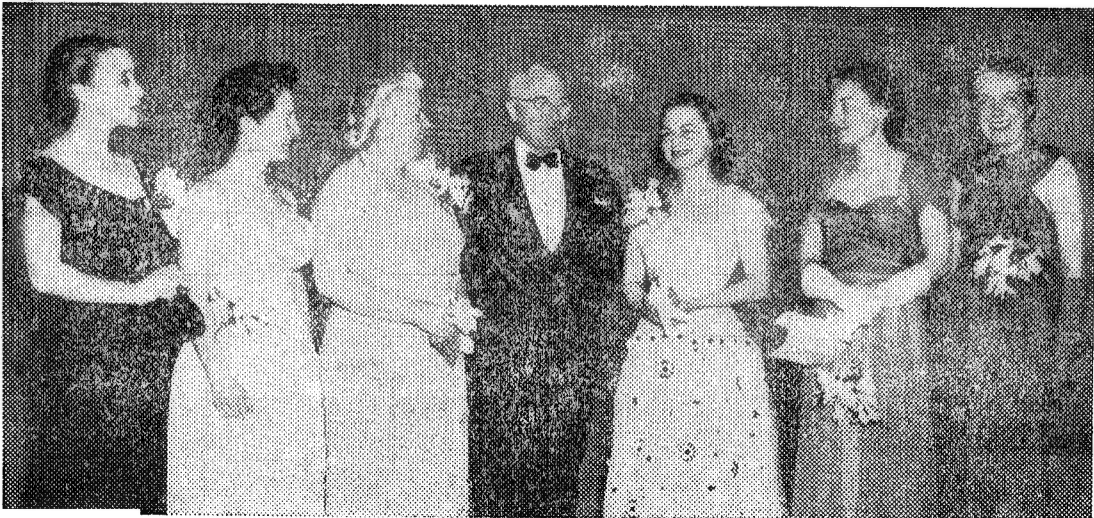
నీవు వ్యర్థజనోపసేవి విచక్షణం

వేదివి తెలియంగవినుమునిధి
మంత్రజలంబున మార్గాడువరమున
గన్నియతటి గొంతి గన్నవాడ
వగుట బాండు నృపాలు సగ్రసుతుండవు
ధర్మమార్గంబిది ధర్మ తనయు
దాదిగాగల తమ్ము లందఱు నాచేత
నెఱిగి నీయడుగుల కెఱిగి సకల
పుత్త్రమిత్త్రబంధుభూరిసేనాసమ
నిష్ఠముగాగ గొలిచి నిన్నురాజ్య
భారవహనమునకు ఒట్టంబుగట్ట
నజ్జ్వలండు నగు గమ్ము వారికడకు.
అని చెప్పగా విని కర్ణుడేవిధముగా ప్రత్యు
తరం బిచ్చినాడు.

గర్భతనయుండు తాను నాతమ్మువగుట
యెఱిగి సేనియు సామ్రాజ్యమే పూను
నట్టి ధార్మికు రాధిపత్వంబుసేయ
చలనదే కాశ్యపంబుగ వసుధకల్లె.

శ్రీకృష్ణునితో నిట్లు నుడివిన రాధేయుడే
కర్ణపర్యయన పరిమళాంబుల ధర్మరాజుని
నొప్పించి ఏమనినాడో చూడుడు !

తత్త్రియకులయన జన్మించి యిది ధర్మ
మిది యధర్మం బని యెల్లనెఱిగి
నట్టి ధీమహాహవయుగరాణ

పివిధరంగాలలో ఆరితేరినందుకుగాను 1950 సంవత్సరానికి బహుమతుల పొందిన అమెరికన్ శ్రీమతిలు

ములు దాచికొన తాత్రపులకు దొంగి
పోవుట దగునె నీ బుద్ధిగానగనయ్యె
నృపనీతియొలుగవు నీవుబ్రాహ్మ
ణాచారవేదివి యాగాధ్యయనముల

వర్తింపుకనియ్యంబు వలవదును
మింక ననుబోటి దొడరిన నింతకంటె
నెడరువాటిల్లు వేగ పా మ్మింటికడకు
హరియు బాగుడు నున్నెడకైన నరుగు
మేను దెగనీగ్ని ప్రాణాన కింత నిజము.

కర్ణం డింత పరుషముగ ధర్మజ్ఞుని నిందిం
చినాడు. కాని కర్ణుని పలుకులలో యదా
ర్థములేకపోలేదు. ధర్మరా జహింసావాది.
రణకాశలము గలవాడు కా డనునది నిస్సం
దేహము. ధర్మరాజుని 'నీవు బ్రాహ్మణా
చారవేదివి యాగాధ్యయనముల వర్తింపు' అని
కర్ణుడు మందలించెను. కర్ణునిమాటలలో నవ
హేళన యున్నది కాని నిజముగ ధర్మరాజు
పాత్రాచిత్ర్యమున కా మాటలు దోహద
మొనరునవిగా గాన్పించుచున్నవి.

కాంతిపర్వమున ధర్మరాజు కర్ణుడు తనకు
శ్రేష్ఠుడని యెఱింగి పలచించుట చూడ
అమహాభువనకు కర్ణుని దుశ్చేష్టితములైన సేవ
గింపు కానిరారు. అది మహానీయుల స్వభా
వము. కర్ణుని వృత్తాంతమును తిల్కిలన విని
ధర్మరాజు కాంతిపర్వము నిట్లు దుఃఖించి
నాడు.

ఘనభుజవిక్ర మోన్న నుడు
గౌరవకోటికి బ్రహ్మగొమ్మను
మృగిమొన దూలపుచ్చిన ము
హాశ్వుడు గర్జుడు — అరిపాపము!
గాండివి నొవ్వ బిట్కితము
గర్జుని జంపక వచ్చితేని ద
ముండివు గావు నాకు నని
మూగత సోపరపూజితైన క
ష్టుండ, మనంబునం బెలుగు
శోకము నెట్లు సహించు, దప్పె నా
తండును నేమునైన విలు
ధ్రువకరంబును మాకు నడ్డమే!
దుర్యోధనునకు కుడిభుజముగా నుండి
మొదలెనుండి పాండవుల నెన్నో బాధలకు
గురిచేసిన కర్ణుగవై ధర్మజ్ఞున కెంతయును
రాగమో నల్లడైనది.

మనవుడుగా నున్న ధర్మరాజొక్క
సమయమున గూడ నన్యని పరుషవచనము
లాడలేదు. అతడు సంప్రార్థకును ధర్మరా
తారముగా భావించినాడు. అసమాయా

పగుడుగా వెలింగినాడు. ఆ ధర్మరాజేకరీర
ముతో స్వర్గములో ప్రవేశించినాడు. ఇటు
వంటి ప్రత్యేకత సంతకుముం దే రాజులు
నందుకొనలేదు.

మహాప్రస్థానిక పర్యయన పాంచాలి నడచి
వచ్చుచు మేదిని బడి ప్రాణములు విడు
వగా ధర్మరాజు వికలమనస్కుడు గాలేడు.
'దైర్యస్థైర్యంబున విక్రమిలేని గతి నాననిత
శమమ విడిచి కారవభంజేగన్!' తరు
వాత సహజేవుడు, నకులుడు, అగ్రునుడు,
భీముడు వరుసన మృతులైరి కాని ధర్మరాజు
చలించలేదు.

ధర్మరాజు స్వర్గమున ప్రవేశించి తన
సోదరులను, పాంచాలిని చూడ వాంఛించి
నాడు. వారందఱు స్వర్గమున సౌఖ్యముగ
మండియుందు రని ధర్మరా జాశించినాడు.
కాని అతనికి స్వర్గమున మొట్టమొదటదుర్యో
ధనుడు కన్పించినాడు. ఆఖండలుండు —
తనవాని రావించి ధర్మనందనునకు
దమవారి జూడ జిత్రమున గోర్కి
దరికిన యది నీతిరక్తినటులొనిపోయి,
యభిలబంధువుల జూల మునునతడు
గారసం బెదిగంగ వారజసత్త్వము
దొడ్డినిపోవ నుకూలాల మన
దోడన నారదాములు నొందరిగిన

ట్లేగెడుచోట గట్టెగుర చోచె
నున్నతాన నానీను డెభ్యుదితిసరసి
జాప్తసంకాతు డమృతాశనాంగనాది
వృతుడు వీరలక్ష్మీవిరాజితడు సతత
యుక్తసుఖసాధుండు దుర్యోధనుండు.

అటు స్వర్గమున నున్న దుర్యోధనుని
గాంచిన వెంటనే అశాతశత్రుని మనసు
కలత నొందినది. అతని కనూరు, క్రోధము
జనించినవి. కరీరముతో స్వర్గమున కరుడెం
చుటవలన ధర్మరాజునకు మర్త్యవాసనలు
వాయలేదు. యుద్ధమున మృతుడైన పీత
వరుడు దుర్యోధనుడు స్వర్గము నలంకరిం
చుట అతనికి దుస్సహమైనది. సుయోధనుడు
అతిపాపకర్ముడు. అట్టివానికి స్వర్గ
వాసము నొసంగుట వలన ఇంద్రునకు
న్యాయాన్యాయములు తెలియవని, ధర్మరాజు
నకు సందేహము కలిగినది.

సుయోధనునిగూర్చి ధర్మరా జేమని
నాడో చూడుడు :

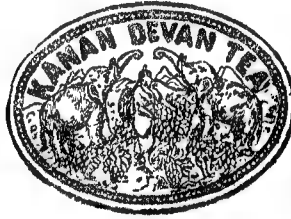
ఇత డతిలోభోపమాతకననుడు
దీర్ఘదృక్కుగా డితిని కతమునజేసి
నిఖిలదేశంబుల యభిలన్య సాగురు
గ్రంగిరి దంతి కురంగసహిత
ముగ, నననవ్యాంగి, వికతకల్మష ధర్మ
చారిణి, హర్షి, బాంఛాలి నార్య

స ర్వో త్కృ త్త మై న

"కా నన్ దే వన్"

టీ మాత్రమే త్రాగండి.

Kanan Devan Tea

Quality Production

చీఫ్ విజంబు : కర్నూలు, అనంతపురం, కడప & చిత్తూరు జిల్లాలకు

కె. ఎ. జోషి, అనంతపురం.

టోకు వ్యాపారస్తులకు విశేష సౌలభ్యము

వివరములకు నేడే వ్రాయండి.

జనములు గనుగొన సభలోన నవమాన
పెట్టిన తులున, యే నిట్టివాని
తోడ గలసి మెలగుదునె మహితాత్మకు
లార! యెచటనున్నవారూ భీమ
భల్లునులును గవలు బాంచాలియును
నన్నునచటి కనుపవలయు ననుచుమరలె.

...పాపశాలిన

జనసతతాపచారికుల
సంక్షయకారణరోషభాగి యి
మృనుజవరాధముం దీత
డమర్త్యులకెల్ల ను మాననీయుడై
మనునటె పుణ్యలోకమున?

అని ధర్మరాజు దుర్యోధనుని చూచి
అనూయాగ్రస్తుడైనాడు. నరకమున నన్న
యన్నదముక్తులగని ధర్మరాజు శోకానిలు
డైనాడు.

ఒకటను మేగ నేరుని ను
యోని డపెయి దేశపూజ్యుడై
సకల సుఖానుభూతియున
జస్రము పెంపునహింప నొప్పి దృ
ష్టికి గడుప్రేకనై తనదు
చెల్వలు, బాట్టలు దాను సంతసం
బు కలిమినేచి మిన్నడిచి

పుణ్యపదావృతడై వెలింగెడుక.

తన సోదరుల, స్వదేశిని ధర్మరాజు.
ఈగ కాలి యంతయేనియు బాపంబు.
వీరివలన గనుట వినుట గలుగ
దొక్కనాడు నట్టి యుత్తములకు విధి
పాడినూలి యిట్టి పాటు దెప్పె.

నా యనజులు దుఃఖార్దితులై
యన్నారట్టులగుట నచటికి రానిం
కీయెడన యేను నీలివెద

బాయకయని వెప్పుమాకృపాని రతునకుక.
అని దేశదూతితో నగనాడు.

తన సోదరుల దుశ్రితికి కగచుచున్న ధర్మ
జునికడకు యమధర్మరా జరుడెంచి 'నూర్య
తనయ పవనందనాడల నరక దుఃఖాను
భావంబులు మా చేసిన వెడ మ యంబులగుట
నీకు దెలిసేని చెప్పి ఆతని తేర్చికాడు.

అనంతరము ధర్మరాజు దాక శిగంగా
స్నానం జూరెంచి—

'మానుషశివపు నమ్మాత్రన విడిచి
దివ్యంబగు మహిమోంబు దాల్చి
వైరవాత్సర స్నేహసంవాసకాల్య
గర్వతోకాదులై న మృగ్య వికార
ముల దొంగి నిరూమత్విమననలంగు
పావకుడు బోలె' శోభిల్లా'

ఇట్లు స్వర్గమున ధర్మరాజు దుఃఖమున
ననూయాగ్రస్తు డగుటకు కారణము.

'అల్పపుణ్యుడు తొలితొలి యమరతాను
ఖంబు గలుగొని మఱియుదుఃఖములనొందు
భూరిపుణ్యుండు మునుమును భూరినిరయ
యాతనలనొంది పెండిసౌఖ్యంబు లొందు.

ధర్మరాజు భూరి పుణ్యుడు. అల్ప
పుణ్యుడు సుయోధనుడు. అందుచే సుయో
ధనుడు కలిలో కలిసినాడు. ఆతని తమ్ములు
రాక్షసులలో గలిసినారు.

మహాప్రస్థానమున పాంచాలియు, నను
జులును మరణించినపుడు వికలత్వమొందని
ధర్మరాజు స్వర్గమున సోదరులను గానక
విచారము నొందుట, సుయోధనుని గని
అనూయపడుట - ఇవి రెండును ధర్మరాజుని
మనసు పరీక్షించుటకు యముడు పన్నిన
విషయము. యముడు ధర్మరాజుతో నిట్లు
నాడు: 'నిస్సీమ గౌరవ! పరీక్షింప గంటి
నిన్ను ముమ్మాటరణి ప్రసంగంబున, ద్వైత
వనంబున, దగిలి కుక్కతో వచ్చినప్పుడు,
దైవతిగిరి పొంత ననుజగర్గము విషయంబుగా
గని నిప్పుడిచటను జలన మొకప్పుడైన నీదు
మది నించుకేనియు లేదు. దమము, శమము,
సత్యంబు, మద్గత సారభక్తి నీకు నగ్గలములు
మహానీయచోత!

ధర్మరాజు, కర్ణుడు తన యన్నయని
ఆతడు మృతినొందిన పిమ్మట కుంతీదేవివలన
విని, అప్పటినుండి ఆతనియెడ తన మదిలో
నదిక గౌరవమును వహించినాడు. స్వర్గ

ములో ధర్మరాజు సుయోధనుని చూచి
అనూయాగ్రస్తుడైనాడు గాని కర్ణుని
జూడ నమితోత్సాహము ప్రకటించినాడు.

ఆతని నెటుంగకుండి విను

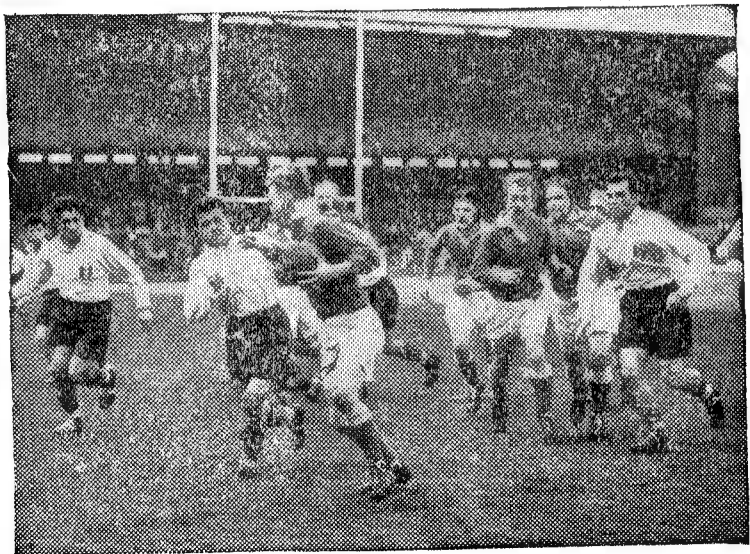
మధును బంచిత నమ్మహాత్మునిక
మృతుడుగ జేయగా నదిశి

మింపదు శోకము నావహించుచుక
మతికి నలంత నేయు గుణ

మాన్యని నాతనిజూచు కొతుకం
బలికయ మొందుచున్నయది

యాయన యెచ్చటనుండు జెప్పరే.
అని దేశదూత నడిగినాడు.

భారతమున ధర్మరాజు సమగ్రమైన
కాంత స్వభావుడు. యముడు, ఇంద్రుడు
ఆతని బరీక్షించుటకే మొట్టమొదట ఆతనికి
స్వర్గమున సుఖ మనుభవించుచున్న దుర్యో
ధనుని జూపినారు. ధర్మరాజుపాత్రలో
తక్కిన పదియేడు పర్వముల గానుపింపని
ఈసు, రోషము స్వర్గారోహణపర్వమున
గాను పించుచున్నది. చక్కని తెలుగుదన
మున తక్కిన సోమయాజిగారు అసమానులు.
ఆయన భారతపాత్రలు నాటకరంగమున
నటించుచున్న నటకులవలె భారతము జదు
వుచున్నపుడు మన కనలకట్టె దురగాన్నించు
చుండురు. తక్కిన గారు కళాజగతి చతు
ర్ముఖులు. ఆయనకవితామృతపానము సర్వ
పాపహరము.

విడిపి ప్రెంచి సైన్యాల మధ్యజరిగిన రగ్వీ టోర్న మెంట్టు.

బాలల నందం

ప్రఖ్యాతచిత్రకారుడైన గొట్టెలకాపరి "గయొట్టా"

గొట్టెలకాపరివాని బామ్మలు ఇటలీలో చాల ప్రసిద్ధి గాంచినాయి. పూర్వము మహాసామ్రాజ్య మని, రోముసామ్రాజ్య మని ప్రసిద్ధి గాంచిందే ఆ రోమునగరమే ఈ ఇటలీకి ముఖ్యపట్టణం. రోముసామ్రాజ్యంలో శిల్పులేమి, గాయకులేమి. మహారాజ్యాలేమి ఎన్నో వెలసినవి, అస్తమించినవి. రోముకు సంబం

ధించిన అన్ని విషయాలూ వింతలే. ఆ వింతలలో మరీ వింత ఈ గొట్టెలకాపరి బామ్మలు. వీని బామ్మలు ఆరువందల సంవత్సరాల క్రిందటి మాట: అప్పుడు ప్రతిచిత్రకారుని బామ్మలు క్రైస్తవుల దేవాలయాలకు చర్చిగోడలపైనా ఇళ్ళపైనా చిత్రించబడియుండేవి. ఈ

బామ్మలు చిన్ని రంగులరాళ్ళతో నమర్చబడియుండేవిగూడ. వీటన్నిటినీ "మెజాయిక్స్" అని పిలిచేవారు. ఈచిత్రములు మార్దవంగా లేక శ్రమితి నందివాడ కళ్యాణదేవి కఠినంగానినీవంగా వున్నట్లు కాన్పించేవి కనుంచలతో గీచిన బామ్మలుగూ డ కొయ్యబామ్మలులాగే కన్పడేవి.

ఈస్థితిని తొలగించి వాటిలో రమణీయతను సాధించ నాలో చించినవాడు "గయొట్టా" అను ఇటలీవాస్తవ్యుడు. ఈతడు ఇటలీలోని అందమైన స్టారెన్సుపట్టణములో చిన్నప్పుడు బడికి పోక తన తండ్రియొక్క గొట్టెలను కాపాడుతూ వుండేవాడు. ఈపని ఇతనికి నిజంగా రుచించలేదు. ఆ కాపలా

కొస్తున్నప్పుడు ప్రొద్దు పుచ్చుటకు ఆ బీడులలో బామ్మలు గీస్తూ కాలము గడిపేవాడు. కాని అతనికి అప్పుడు పెన్నిలుగానికాగితముగాని లేవు. అందుచేత మొనగలిగిన రాళ్ళతో చదును తాతి మోదగాని పలక మోదగాని బామ్మలు గీసేవాడు. అప్పుట్లో బామ్మలకై అత

కొస్తున్నప్పుడు ప్రొద్దు పుచ్చుటకు ఆ బీడులలో బామ్మలు గీస్తూ కాలము గడిపేవాడు. కాని అతనికి అప్పుడు పెన్నిలుగానికాగితముగాని లేవు. అందుచేత మొనగలిగిన రాళ్ళతో చదును తాతి మోదగాని పలక మోదగాని బామ్మలు గీసేవాడు. అప్పుట్లో బామ్మలకై అత

నికి స్ఫురించిన ఆకారాలు తనతండ్రి గొట్టెల రూపములే. వాటిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఆబామ్మలే గొట్టెలనేటంత నేర్పుతో చిత్రించడము అలవాటు చేసికొన్నాడు.

ఇట్లా గొట్టెల రక్షణకై పోయి బామ్మలు గీస్తున్న సమయంలో ఒక మహనీయుడు ఈ తనిని మాచుట తటస్థించింది. ఈవచ్చిన వ్యక్తి ఒక చిత్రకారుడు. అందుకని 'గయెట్టా' బామ్మలు ఆయనను అకర్షించాయి. 'గయెట్టా' బామ్మలలోని జీవమును చూసి ఆశ్చర్యపడినాడు. అంతకుముందు దేశంలోని చిత్రాలన్నీ జీవంలేనివని ముందే చెప్పానుగదా! ఈ విశిష్టతను చూసి గయెట్టాతండ్రిని వర్ణించి, గయెట్టాను తన శిష్యునిగా తీసికొంటా నన్నాడు. దేనికైనా వేలావిశేష ముండాలి. ఏధ్యాసలో యున్నాడో తండ్రి వెంటనే 'గయెట్టా'ను ఆవ్యక్తి వెంట పంపించినాడు. అప్పటినుంచి గయెట్టా చిత్రములను గీయుటలో శిక్షణను పొందినాడు. వీటిలోని క్రమవ్యవస్థ పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు తరుణము లభించింది. గయెట్టాప్రఖ్యాతికూడ వ్యాప్తి పొందింది.

గయెట్టా తొలిచిత్రము పైంటు ప్రాన్నిసునివాసమైన అసిసీలోని ఒకచర్చిగోడల నలంకరించింది. ఆ రోజులలో చిత్రకారులు బామ్మలకు కాన్వాసునుగూడ నుపయోగించేవారు కాదు. పట్టిగోడలపైన, ఇంటికప్పులమీద చిత్రించేవారు. అవన్నీ దమ్మెక్కి చాల ఇటాలియనుచిత్రములను ధ్వంసము చేసినవి. కాని గయెట్టాబామ్మలు

చర్చికప్పుమీద చిత్రించినవి ఇప్పటికీఇప్పుడు గీసినట్లుగానే ఉన్నాయి. ఆబామ్మలలో ఇప్పటికి జీవకళ యుట్టిపడుతూ, ఇతర ఇటాలియను చిత్రములకు ఈ మహనీయుని చిత్రములకు భేదము స్పష్టముగా గోచరింపజేస్తున్నాయి.

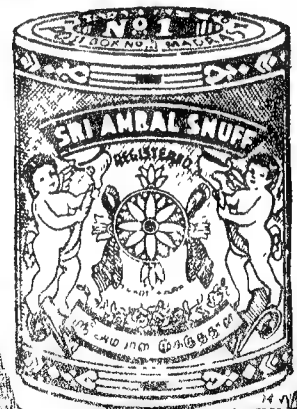
తన ముప్పదవయేట, గయెట్టా క్రీస్తుదేవుడు, పైంటుపీటరును నముద్రపు అలలనుండి రక్షించునట్లు ఒక 'మొజాయిక్కు' ను గీసినాడు. ఇది గీచినందులకై ఈయనకు విశేషమైన ధనము బహుమతిగా నీయబడినది. ఈ మొజాయిక్కు ఇప్పటికిని పైంటు పీటరుచర్చిలో చూడవచ్చును. ఆ చర్చిలోని ఈతని మరో చిత్రము క్రీస్తుదేవుని చుట్టూ పర్యవేక్షించి యున్న దేవతలను చూడగలము.

ఈచిత్రకారుని గూర్చి ఒక చిన్నకథగూడ చెబుతారు : పోపు (క్రైస్తవమతాధికారి) మంచి బామ్మలకై గయెట్టాకు కబురంపె నాడుట. తననేర్పుకు సూచనగా, ఒకకుంచతో నిర్లక్ష్యముగా ఒక సున్నాను గయెట్టా గీచి పంపినాడుట. ఆసున్నా యే పోపును ఆశ్చర్యపరచునట్టి గావించింది. వెంటనే కొన్నిచిత్రములను గీయ గయెట్టాను నియమించినాడు. కాని దురదృష్టవశమున పోపుమరణము, ఆపని సమాప్తముకాకుండుట జరిగినది.

పాడునాపట్టణములోని చర్చి అంతటను ఈయన బామ్మలు అలంకరించినవి. ఇట్లు చిత్రించుటకు నియమించిన ఈతడు గొప్ప

శ్రీ అంబాల్

అభిసర్ సస్యము

1 తులముటిన్నులలో అన్ని చోట్ల దొరకును.

శ్రీ అంబాల్ అండుకంపెన్సి,

తపాలుపెట్టె నెం. 3, మదరాసు.

★—==రత్నాల వుంగరం==—★

రామయ్య తన ముగ్గురు కుమార్తెలకు ఉన్న ఆస్తియంతా సమంగా పంచియిచ్చాడు. వాని విలువైన రత్నాలకుంగరం ఒకటి మాత్రం ఎవ్వరికీ యివ్వకుండా అట్టిపెట్టేశాడు. అది ఎలా సమంగా ఇవ్వవలసిందీ తెలియక ఒకరోజు ముగ్గురుకొడుకుల్ని పిలిచి “మీలో ఎవరైతే ఒక గొప్ప ఘనకార్యాన్ని చేసి వస్తారో, వాడికి యీ ఉంగరము బహుమతిగా ఇవ్వబడుతుంది” అని చెప్పాడు.

ఉబ్బంటి ఎవడికి ఆశ వుండదు! ముగ్గురూ బయలుదేరారు తలో దేశానికి పది రోజులు తిరక్కముందే ముగ్గురూ గృహోన్ముఖులైనారు.

‘ఎంతా! ఏమేమి పనులు చేసి ధని కు డు. తనతండ్రిపాపములు కడగివేయుటకై ఇట్లు చర్చికి అలంకరణము చేయించినాడు. దానితో మన గొట్టెలకాపరి చిత్రకారుడే కాక ధనికుడుగా గూడ రూపొందినాడు. ఘారెన్సులో తన తండ్రి యిచ్చిన భూములకు ఇంకను భూములను చేర్చి చివరికాలములో అక్కడ నివసించుటకు వెళ్ళగా ప్లా రెన్సువాస్తవ్యులు ఈయనను ఎంతో గౌరవించారు.

విద్యయా లేదు. చేసినదా గొట్టెలకాపరిఉద్యోగము. కాని జీవితమే, ఆ గొట్టెలే ఈయనను ఇంతవానిగా చేసినవి. ఈయన నీ వి త ము మన పురాణములోని నీకలవ్రసని జ్ఞాప్తికి తెస్తుంది.

శ్రీ పి. ఆర్. మోహన్

వచ్చారు!’ అని ముగ్గురు కొడుకుల వంకా చూస్తూ ప్రశ్నించాడు రామయ్య.

ముందు పెద్దకొడుకు ప్రారంభించాడు తను చేసిన ఘనకార్య వర్ణన:

“ఒక పెద్దమనిషి ఒక రోజు నావద్దకు వచ్చి ‘కొంత డబ్బును నీదగ్గర కొన్నిరోజులవరకు దాచి పెట్టవలసింది. మరల నేను వచ్చి తీసుకుపోతాను’ అని చెప్పి వెళ్ళి పోయాడు. మరల వచ్చినపిమ్మట డబ్బును అడిగాడు. నేను లేదుపో అంటే మాట్లాడుకుండా వెళ్ళిపోయేవాడే. కాని నేను అలా అనదలచుకో లేదు. దాచిన సొమ్మును వైసాలతో నహా యిచ్చేశాను. ఏమాత్రం కాజేయకుండా” అని సగర్వంగా తనకే రత్నాలకుంగరం చెందునని వర్ణించాడు తనఘనకార్యాన్ని.

“అందరూ నా మాన్యంగా నిర్వహించే పనే చేశావు. ఇందులో గొప్పేమీ లేదంటూ రామయ్య రెండోవాడివంక చూశాడు.

రెండోవాడు ప్రారంభించాడు: “ఒకరోజు నొక నదీప్రవాహంలో ఒక శిశువు కొట్టుకుపోయేటట్టున్నాడు. అమాయకప్రాణం బలి అయిపోతుందని వెంటనే ఒకపరుగున నదిలో దూకి ఆ పాపాయిని రక్షించి తల్లికి బిడ్డజెప్పాను.”

“ఓ! బాగానే వుంది. కాని యింతకన్నా గొప్ప ఘనకార్యం

చేసి ఉండవలసింది” అన్నాడు రామయ్య.

ఆఖరివాడు వచ్చాడు: “వాడు నా బద్ధవిరోధి. మేకలను కాస్తూ కొండమీద ఒకరాతిమీద చతికిలబడి నిద్రపోయినాడు. ఒక పాము బుసలుకొటుతూ వచ్చింది. నేను లేకపోయినట్లయితే వాణ్ని చంపేసి ఉండేది. వాడు నా కెంత విరోధియైనా ఆసమయంలో వాడి ప్రాణరక్షణ నావిధి అనుకున్నాను. కట్టితో ఒక్కపటు వేసి పాముని చంపి వాణ్ని మేల్కొల్పిపాను.” అంటుండగానే రామయ్య సంతోషంతో ‘భ లే భ లే!’ అంటూ అరిచాడు.

“నీవిరోధిని రక్షించావు. అపకారికి నుపకారము చేసిన నీవు ధన్యుడవు. నీదే అందరికన్న ఘనకార్యము. నీకే యిచ్చేస్తున్నా నా బహుమతిని” అంటూ కొడుకుని కాగలించుకొని, ఆతని చిటికినవేలికి తన విలువైన రత్నాలకుంగరాన్ని తగిలించి సంతోషించాడు రామయ్య.

[ఇంగ్లీషువర్షము చదివినపిమ్మట.]

నారసింహలేఖ్యము
 ఐంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక విస్తృతప ఛక్రనష్టమును హరించి బలమును కౌంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—
 డా॥ దర్శి ౪. 3-4.0 పోస్టేజీ 10 అ.
 పి. సి. ఏ. థియేటర్.
 పెరి జేపి-నెల్లూరు జిల్లా.

దైర్యశాలి

మూలం: ఓర్వేబుల్ కథ

అనుకరణం: శ్రీ కేశోరీబాబు

అనగనగా ఈజిప్టు అనే దేశాన్ని ఒక రాజు పరిపాలిస్తుండేవాడు. అతని కున్నంత ధనం, బంగారం ఆకాలంలో ప్రపంచంలో ఎవరికీ ఉండేది కాదు.

■ రాజుకి ఆ డబ్బంతా ఎల్లా

దాచాలా అని విచారం పట్టుకుంది. చివరకు ఎల్లాగయితేనేం అతడు ఒక పెద్దరాతితో చేయబడిన గది సంపాదించాడు. తన రాజభవనం ప్రక్కనే ఆ కట్టు కట్టించాడు. దానిలో పెద్దపెద్దరాతితోట్లలో తన

ధనాన్ని పోశాడు. దానికి జాగ్రత్తగా తాళంవేయించి గేటుదగ్గర కాపలా ఉంచాడు.

కాని ఆ గదికట్టిన శిల్పిమాత్రం తక్కువవాడా! దురాశతో ఆ కట్టు గోడ కుండే రాళ్ళలో ఒక రాతిని గమ్మత్తుగా అతికాడు. ఒక రిద్దరు మనుష్యులు (కొంచెం బలమైన వాడైతే ఒకడుడైనా చాలు) దాన్ని తీసివేయగలరు. మళ్ళీ దాన్ని యథాస్థానంలో పెడితే అన్నీ రాళ్లలాగే ఉంటుంది. ఈ సంగతి రాజుకు కూడా తెలియదు.

దురాశ దుఃఖముచేటని ఊరికే అన్నారా పెద్దలు. ఆ ముసలి శిల్పి ధన మేమీ తీయకుండానే మంచ మెక్కాడు. తా నింక ఎల్లాగా బ్రతక నని తెలుసుకొని తన కొడుకుల నిద్దరిని రహస్యంగా పిలిచి ఈకథంతా చెప్పాడు. కొడుకు లిద్దరూ ధైర్యశాలులూ తెలివైన వాళ్ళాను. తరువాత కొద్దిరోజుల కా శిల్పి చనిపోయాడు.

మనవా ల్లిద్దరూ అట్టే ఆలస్యం చెయ్యకుండా ఒక మంచిరోజు చూసుకొని బయలుదేరారు. రాయిని తీశారు. ఒకడు ఆకన్నం గుండా లోపలికి దూరి తా మిద్దరు మోయగలిగినంత ధనాన్ని తీసుకుని బయటవాడి కందించాడు. రాయిని మళ్ళీ ఎప్పటిలాగే పెట్టేసి ఇంటి కెళ్ళిపోయారు.

రాజుగారికి రోజూ తమ ధనా గారాన్ని పరీక్షించడం అలవాటు. మరునాడు మామూలుగా వచ్చి చూసేటప్పటికి ఆశ్చర్యపోయాడు. తాను స్వయంగా దగ్గరవుండి తోట్టెలనిండుగా డబ్బు పోయి చాడు. కాని ఇప్పుడు కొన్ని తోట్టె వెలితిగా ఉన్నాయి.

తాళం తాళంలాగే ఉంది. మరి డబ్బు ఎల్లా పోయినట్లు? లోపలికి దొంగ ఎల్లా ప్రవేశించినట్లు? రాజుకి ఏం చెయ్యాలో తోచింది కాదు. ఇల్లాగా దొంగలు మూడు నాలుగుసార్లు డబ్బు పట్టుకుపోవడం తోట రాజుగారికి పిచ్చెత్తినట్లయింది. పైకి కనుపించకుండా వుండేటట్లు దాంట్లో బోనుల్లాంటివి అమర్చాడు. దొంగ దాంట్లో చేతులు పెట్టగానే అవి చేతులను గట్టిగా పట్టుకొంటాయి. అవి వదలించుకోటానికి బ్రహ్మకూడా శక్యంకాదు.

మళ్ళీమాటు మామూలుగా ఇద్దరు సోదరులూ వెళ్ళారు. పెద్దవాడు లోపలికి దూరాడు. దగ్గరగా ఉన్న ఒక తోట్టెలో చేతులుంచాడు. ఇంకేముంది! అతని చేతులు బోనులో ఇరుక్కున్నాయి.

దొంగకి ముచ్చెమటలు పోసాయి. దాన్నుండి తాను ఎల్లాగా వదలించుకోలేనని తెలుసును. ప్రొద్దున్నే రాజు వచ్చి చూస్తాడు. తనకి ఒక్కడికే కాకుండా తన వంశానికంతకీ ఉరిశిక్ష పడుతుంది. ఎంత ఘోరం!

తమ్ముడిని శాంతంగా పిలిచాడు. సంగతంతా చెప్పాడు, దానికి ఒక్కటే ఉపాయం-ఉంది తమ్ముడు తనతల సరికేసికనక పట్టుకుపోతే

రే పెవరూ తన్ను గుర్తుపట్టలేరు. ఎంతయిదైనా సోదరుడి తల సరి కెయ్యగలడా! కాని అంతకంటే మార్గం లేదు. తమ్ముడు తన అన్న గారితల సరికేసి తనకండువా చుట్టి ఇంటికి తీసుకుపోయాడు.

మరునాడు రాజుగారు బోనుల్లో ఒక తలలేని మొండెం ఉండటం చూశాడు. అతని ఆశ్చర్యానికి అంతు లేకపోయింది. ఈకథ నంతనీ నడుపుతున్నవా డింకో డున్నా డని అనుకున్నాడు.

వాడిని పట్టడం ఎలాగ! ఆమొండాన్ని కోటగుమ్మందగ్గర వేలాడదీయించాడు. ఆపక్కనించినక ఎవరైనా ఏడుస్తూ వెడుతున్నట్లయితే వాడిని వెంటనే తనదగ్గరికి తీసుకురమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు.

దొంగ ఇంటికి వెళ్ళగానే ఈసంగతి అతని తల్లికి తెలిసింది. దొంగ తప్పులు తనది కాదని ఎంత మొత్తుకున్నా తన పెద్దకొడుకు మొండెం కావా లని మూర్ఖం పట్టుకొనికూచుంది మొండాన్ని తీసుకు రాకపోయినట్లయితే తానే స్వయంగా రాజుగారితో సంగతంతా చెప్పతానని భయపెట్టింది.

ఇప్పుడు దొంగకి చావొచ్చి పడింది. అక్కడున్న రాజభటుల నందరిని మోసగించడం ఎల్లాగు. చివరకు ఒక ఉపాయం తట్టింది.

బజారు కెళ్ళి కొన్ని గాడిదలను అద్దెకి తీసుకున్నాడు. వాటిమీద సారాపీచాలను వేసుకొని వర్తకుడి వేషంతో చీకటిపడేటప్పటికి కోట గుమ్మందగ్గర హాజరయ్యాడు. తన అన్నగారిశవం అక్కడే ఉంది. అక్కడ చాలామంది కావలా కాస్తున్నారు. మన దొంగ 2, 3

పీచాల మూతులు వదులుచేశాడు. దానితో ఆమూత లూడిపోయి సారాలంతా క్రిందకి ఒలికి పోడం మొదలెట్టింది. బోలెడంత మంచి సారాయి క్రింద ఒలికిపోవడం ఎలా వాళ్లు చూశారు. ముందర దీనికి మూత సరిగ్గా పెట్టాలో తెలియక వర్తకుడు గోలెత్తుకున్నాడు.

వెంటనే రాజభటులు తమదగ్గర ఉన్న పానపాత్రలతో యరుగెత్తుకొచ్చి తాగినంత తాగేశారు. ఇది చూచి దొంగ కోపంవచ్చినట్లు నటించి వాళ్ళను తిట్టిపోశాడు. వాళ్లు తాము తాగకపోయినా అది నేలపా లయ్యేదే నని వాళ్లు వర్తకుడిని ఊరడించారు.

కొంత నేపటికి వర్తకుడు వాళ్లతో వేళా కోళా లు మొదలెట్టాడు. వాళ్ళకి ఒక నిండుపీచా బహుమతి చేశాడు. వాళ్లు తమకర్తవ్యాన్ని తెగతాగారు. ఇల్లాగ వర్తకుడు వాళ్లచేత మూడుపీచాల సారాయి త్రాగించేసరికి మత్తెక్కి అందరూ గుట్టుపెట్టి నిద్రపోయారు.

అప్పటికప్పుడే అర్ధరాత్రవ్వచ్చింది. దొంగ ఆలస్యం చెయ్యకుండా తనసోదరుడి మొండాన్ని ఒకగాడిదమీద వేసి తీసుకుపోయాడు.

మరునాడు ఈవిషయం తెలిసిన రాజుగారి ఆగ్రహానికి అంతులేదు. ఆయన ఇంత ధైర్యసాహసాలు తెలివితేటలు గల దొంగని ఎక్కడా చూడలేదు. రాజుగారికి అతని మీద కోపం కొంచెం తగ్గింది.

‘ఈపనులన్నీ చేసినవాడు ధైర్యంగా ముందుకు వచ్చినట్లయితే వాడిని క్షమించి నాకూతురు నిచ్చి (30-వ పేజీ చూడుడు)

ఏ విలువకు, ఆ విలువే!

చి. యు. మారుతీభట్టు

అనగా న న గా నొ క ఊ రు.
ఆపూరిలో నొక రాజుగా రుండే
వారు. రాజుగారి నొకరు లనేకులు.
వారిలో రామన్న ఒకడు. రామన్న
వృత్తిచేత నేద్యగాడు. ఆతని
సంసారములో మిగిలినవాడు కొడు
కొక్కడే. రామన్న చాల పొదు
పుగ జీవిస్తుండేవాడు.

ఎండకాలముగనుక పొలములో
పని లేదు. రామన్న తనయింటి
సోఫామీద గూర్చుండి వస్తూ
పోతూవుండేవారిని గమనిస్తుండడము
వాడుక.

పెళ్ళిచేస్తా' నన్నాడు. దొంగ
విషయం ఆలోచించి ధైర్యంగా
వెళ్ళాడు.

భటులు అతనిని రాజుగారి
దగ్గరికి తీసుకు వెళ్లారు.

“ఈనలునీ చేసినవాడిని
నువ్వే నన్నమాట” అన్నాడు రాజు.

“అవును. నేనే మహాప్రభూ!”
అన్నాడు దొంగ విషయంగా.

“నువ్వు చేసినపనికి నీమొహం
చూపెట్టడానికి నీకు భయం లేదా?”
అని ప్రశ్నించాడు రాజు.

“నన్ను క్షమిస్తా నని మీరు
వాగ్దానం చేసారు. మీవాగ్దానాన్ని
మీరితా రని నే నెప్పుడు అను
కోను” అన్నాడు ధైర్యంగా.

రాజు అతనిదృశ్యానికి మెచ్చు
కుని తనకూడుర్పిచ్చి పెళ్ళిచేసి తన
రాజ్యంకూడ ఇచ్చాడు.

ఒక నాటి సాయంత్రము
రామన్న కుమారుడు బజారు కెళ్ళి
తిరిగియింటికి వచ్చినపు డతని
నాయన, ‘అబ్బేయీ! బజారులో
విశేషము లేదా?’ అని అడిగినాడు.
కొడుకు:-‘నాయనా, బజారులో
యేనుగులు అమ్మకానికి వచ్చాయి,
చాల చౌకగా చెప్పతున్నారు. ధరి
యేమనుకొన్నావు? వక్కపేడుకు
ఒక యేనుగు. నాయనా ఒకటి
కొందామా!’ అని ఆశతో అడి
గాడు.

కాని రామన్న అందులకు
సమ్మతించక “ఇప్పటికి వద్దు
బాబూ” అని అన్నాడు.

పదిమైదేండ్లు గడచినాయి.
మరల బజారులో యేనుగులు కన
బడుచున్నాయి. కాపువానికొడుకున
కీ సమాచార మెలాగో తెల్సింది.
వాడు గబగబా బజారుకు
పరుగెత్తి ధరి విచారించాడు.
వెయ్యిరూపాయల కొక్క ఏనుగు
అని ఏనుగు యజమాని అన్నాడు.
కాపువానికొడు కింటికి వచ్చి నాయ
నతో అంటున్నాడు- ‘నాయనా!
యేనుగ లమ్మకానికి వచ్చినవి గాని,
యేమి ప్రయోజనం? చెడ్డ ప్రియం!
వేయిరూపాయ లిచ్చి యేనుగు
నెవరు కొంటారు?’ అని కుమారు
డనగా కాపువాడు. ‘అబ్బేయీ!
ప్రియమైనా సరే, ఒక యేనుగ
కొని తెమ్మన్నాడు. అప్పుడు కొడు

కన్నాడు: ‘నాయనా! చౌకగా
వస్తున్నపుడు మానుకొని ప్రియంగా
కొనడంలో అర్థి మేమిటి?’ అని.
అందుల కా ము సల వాడు—
‘నాయనా! అప్పుడు చౌకగా
ఏనుగును కొన్నా దానిని భరించు
శక్తి అప్పటికి లేకుండినది. యీ
15 యేళ్ళలో నాలుగుడబ్బులు
సంపాదించుకొన్నాము. రాజుగారిని
కనిపెట్టుకొన్నాను; వారు యేనుగుకు
పని కల్పిస్తామని మాట యిచ్చి
నారు. కనుక ప్రియమైనా సరే,
యిప్పుడు కొనవలసిందే. మన
యింటిముందర గజలక్ష్మి నిలబడి
యుండడము కోరి యిన్నాళ్ళు కష్ట
పడింది.’

గంటసేపులోపల యేనుగును
తెచ్చి కుమారు డింటిముందరకట్టి
వేశాడు.

కథ కంచికీ, మన మింటికీ.

గర్భ నిరోధిని

శరీరాశ్శక్తియునకు భంగంలేకుండా కొంత
కాలమువరకు గర్భం రాకుండా ఆపుటకు
జాషణం రు. 10 ల. చాలాకాలంవరకు
రాకుండా చేయుటకు రు 25 ల. వి. పి.
చార్జీ రు 1-0-0

డాక్టర్ రత్నం నన్ను,
మలకపేట బిర్డింగ్స్, హైదరాబాద్, డక్కా

పట్టువదలని వేళ్లు

(15వేజీ తరువాయి)

ఉన్న ఆ విచిత్రమస్తుంపయా న్న తడు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

తను చేసిన పని తప్పొప్పుల నిర్ణయానికి ప్రయత్నించాడుగాని ఏమిశ్చయమిది? రాత్రేక బోయాడు. కాళి చేసిన పప్పును అలాగే తెరిచి చేతిలోనే ఉంచుకుని, ముందు అడ్డెక్కుకాదు నుంచుకునే అరవనకాల ఉన్న చక్రంలాటిదాన్ని తిప్పడం మొదలు పెట్టాడు గుండ్రంగా. పదిపని పాపసార్లు తిప్పాక గాని ఆచక్రం వెనకపక్క ఉన్న గుండీ కనబడలే దతనికి. అది కనిపించిన వెంటనే దీపం వెలుగులో పక్కన పెట్టి గుండీ విడతీశాడు. చక్రం నోరులా తెరుచుకుని గోపల ఉన్న నోటుకొనలు పైకి చూపింది. లాగి మాడగా మారురూపాయల నోటు!

అతనికిళ్లు జిగేల్పన్నాయి. చెప్పరాని భయం వేసింది. ఒక్కసారి నలుచైపుల గాభరాగా తలతిప్పి, మళ్ళీ ఒళ్లో ఉన్నవాటివైపు చూశాడు. డబ్బుపోయిన అత నెంత చిక్కుపడిపోతుండాని పై ఊళ్లో!

అలాచనగా నిండి ఉన్న కళ్లు మహత పెట్టిన కాగితంమీద పడ్డాయి. ఆ కాగితం మహత విప్పి చూడగా అతని చూపుకు ముందుగా అకురున నెవనాన్యప్రాంపుమీద ఎవరిదో సంతకం కనిపించింది. మళ్ళీ అన్ని వైపులూ చూసి, ఎవరూ లేరని స్థిరపర్చుకుని అది చదివా డడడ-ఎవరో తెనుగుకు లోని వ్యక్తి వ్రాసిఉన్న ప్రానోటు.

చదివిన నాక ఆ కాగితాన్ని ఉండచుట్టి నలిపి చింపివయ్యోయిన అతనివేళ్లు అలాగే ఉండిపోయాయి—అవకున్న పని చెయ్యకుండానే. ఒకనిముష మలా దాన్ని చూస్తూ ఉండిపోయిన అతడు చిర కౌమడతలు సాపుచేసి మామూలుగా మడిచి జేబులో ఉంచుకుని, ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచాడు. ఆ మిగిలిన పదార్థాలో డబ్బూ ఒక విజటింగ్ కాగూ మాత్రమే అతని జేబులోనికి చేరాయి మిగిలిన వా పన్నుగోపాలు మారంగా వీక టిలోనికి విసకబడ్డాయి.

అదన్నా డువకుం పెనుకుం గొక ఇయ్యూగ్ల కవరు రిజిస్టర్ చేస్తూన్న పొట్టలో గుంస్తూ తిలపనిగా పడి తల పైకెత్తి చూపలేదు గాని, జూసిశంపే చిరుచెమటలు నిండిన మొగంతో భయాన్ని సూచించే శివ

రావుకళ్లు మటు కతని కాళ్ళర్యం కలిగించి ఉండేవి—రసిదు నందుకున్న పన్న డాకళ్లలో వెరసిన సంతృప్తి ఆనందమూ కనిపెట్టే శక్తి తనకున్నా లేకపోయినా..

పోస్టాఫీసుగేటు దాటి వెకిలచ్చి ఆ రసీమా జేబులో విజటింగ్ కాగూ చింపి ముక్కుచేసి గాలిలో విడిరిన శివరావుకు మనస్సు చాలా తేలికగా తోచింది.

* * *

రెండునెలలు గడిచిపోయా యిట్టే. యజమానితో చెప్పి నిఘాన్నుచేసి ఎల్లులో ఉద్యోగ మిప్పించిన విశ్వనాథం “అప్పుగా” పుచ్చుకున్న ఇరవైరూపాయలూ తిరిగి తనకు రాలేదుగాని శివరావుకు లభించిన ఉద్యోగం మటుకు చల్లగా పడిపోయింది—ఎవరో అఫీసుగారు పచ్చి అడిగినప్పడు రిజిస్టరులోని అంకె గాకుండా అసలుసరుకునియవ న్నట్టి చేసి పేరానికి.

ఎల్లులో తన నెలాపదిపనిగోజాల శ్రమకు లభించిన ప్రతిఫలం ఇంచుమించుగా పూర్తిగా హానింపబడిపోగా, అదేనిగా మళ్ళీ “ఏమిటి నెయ్యడం” అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం ఎదురుతూ వెదుకుతూ స్టేషన్ వైపుకు వచ్చి పట్టుకొని వెళ్ళాడు. స్టేషన్ దిరిగా పుట్లో తనముందుగా నడుస్తున్న ఇద్దరు పెద్ద పుసుపుల మాట లతని చెవుల బడి గుండెవడిని హెచ్చించడమూ, వెనకాలే వారి నకడతో సమంగా ఉండేట్లు తన నడకవడిని తగ్గించడమూ చేశాయి.

నల్లకోటుతోడుకున్న ఆవిడమవైపు పెద్ద మనిషి అతడే! అనుమానం లేదు. మొహం కనపడటంలేదుగాని ఆ ఉన్నతం అదీ, అతడే! సందేహం లేదు.

అత నంటున్నాడు—“.....అనుకుని కవరు చింపినవంటి నీ, ఆప్రానోటు కళ్ళ పడి జిల్లుపోయా ననుకో. కళిబరానికి ప్రాణ మొచ్చినాకూడా అంతాళ్ళర్యపడి ఉంపకు ”

రెండో అతడు : “ఆవుకుమరి, ఆళ్ళర్యం కామా? దొంగతనం చేసినవాడు వధవ కాయితం నా కెందుగని చింపి అంతల పారెయ్యకుండా శ్రమ తీసుకుని మళ్ళీ రిజిస్టరుచేసి పంపడం నిజంగా.....”

“కొగితి మొక పేనా, మారురూపాయల నోటుగూడా శం దంగుగో.....”

“ఏమిటి! మారురూపాయలనోటు మళ్ళీ పం పేశాడూ! నిజంగా చెయ్యెత్తి మొక్కలబురంటివాడికి. ఎంతమం దున్నారంటా

వలాటివాళ్లు మన చేశంగో! అం తెందుకు, నే ను పోర్టుఫారమ్ చదువుతున్నప్పుడు స్కూలునుంచొస్తున్నా నొకనాడు. ఒకావిడ అడ్డెక్కు రాసిన కవ రొకటి, అణాకా సొకటి ఇచ్చింది ప్లాంపు కొని అంటించి పోస్టులో పడెయ్యమని తనిమాల్టా.....”

“ఆ అణా మారాయించేసుకున్నావా?”

“అ దొకమాట!”

“మనవైతే చిన్నప్పు డలా చేశావుగాని, ఈరోజుల్లో చాలామంది పెద్దవాళ్లూ అలా చెయ్యడానికి జంకరు. ఇతనుమటు కలాటి వాడు గాదు. కవరుమీది అడ్డెక్కు చూడగా ఎవడో ఆమాత్ర మిమాత్రం చదువుకున్న వాడిలాగే కనిపించాడు.”

“ఇటువంటిది జన్మతికే వచ్చే సంతకార మాయ! చదువుకు వచ్చేది కాదు. ఏదో కర్మవశాత్తూ ఇబ్బందిలో ఉండి.....”

“నిజంగా అత నెవరో తెలుస్తే కళ్ళ కడుకుని అనిస్టెంట్ మేనేజరుగా వెనుకొందుమ మాకంపెసిలో. అందరూ దొంగ వేసవలే చేరా రిప్పుడు వాడగ్గర. అలాంటివా డొక డుంటే నా కెంతో నిశ్చింతగా ఉండును... అదుగో మెయి లస్పడే వచ్చే సింజ. టిక్కెట్లు తెస్తామందు.”

శివరావు టిక్కెట్లగేటు నానుకున్నాడు గట్టిగా ఆ ఇరుపబద్దలను పట్టుకుని. అనిస్టెంట్ మేనేజరు. తాను అనిస్టెంట్ మేనేజరు. !!

ఆ పెద్దమనసు టిక్కెట్లకటికి ఉండి తిరిగి వస్తుండగా గేటుబద్దలను వదలి వారి కెగురుగా వెళ్లగోయా డెత్తుడు. సులభంగా వారికి ఋజువుచెయ్యెప్పు తా నే ఆ డెట్... ఆగిపోయాయి అతని కాళ్లు తలూన.

తాను జేబుదొంగ!

జేబుదొంగగా వల్లడికొవడమూ తాను !!

పట్టుకొనిన వేళ్లు అప్రయత్నిం గా వెనక్కు డిల్లి ఆగేటుబద్దల నీ అధారం చేసుకున్నాయి.

గట్టిగా కళ్లు మూసుకుని ఎళ్ళీ తెరిచి చూశాడు. వాళ్లు గేటుదాటి గొప్పరికి నల్లి క్రెయిన్ ఎక్కుతున్నా గు.

ఒకండు నిమిషాల్లో అప్రేక్షన వదిలి కమ్మకుంటూన్న చిట్టలో మాయ మొఖమైంది మొయియా. అలాగే గెలబడి పో గూడు శివరావు ఆ కేటాబద్దల డెట్టువలని వేళ్లతో.

దున్నుకోని భూస్వామి

భూమిసమస్య చర్చకు వచ్చినప్పుడల్లా, ఇతరనినాదాలతోపాటు 'ఊగో' ఉండని భూస్వామి, అమరకవుపద్ధతి పోవాలి' అనే నినాదం ముఖ్యంగా వింటూ ఉంటాం.

మనదేశపు భూమిసమస్యసందర్భంలో పలువురు ఒక ముఖ్యవిషయాన్ని మరచి పోతున్నారు. అమెరికా, కెనడా, రష్యా దేశాల్లో వ్యవసాయవిధానాన్ని, అమరకవు పద్ధతున్న మనస్సులో ఉంచుకొని మన సమస్యలను పరిష్కరించబోతారు. కాని ఇది అసాధ్యం. ఆ నాదేశాల్లో జనాభా తక్కువ, భూమి ఎక్కువ. కాని మన దేశంలో జనాభా ఎక్కువ, భూమి తక్కువ. వ్యవసాయ విధానాలు అమరకవిధానాలు ఈజనాభా, భూమి ప్రమాణంబట్టి ఏర్పడ వలసిందే కాని అన్ని దేశాల్లోనూ ఒకే మార్గంగా ఉండజాలవు.

తీవ్రమైన సంస్కరణలను వేటిని అమలు పెట్టినా, ఇప్పుడు వ్యవసాయంమీద ఆధార పడుతున్న జనసంఖ్య తగ్గి, నిరుద్యోగుల సంఖ్య హెచ్చుక తప్పదు. వీరికి ఉద్యోగ, జీవనవసతులు కల్పించటం త్వరలో సాధ్య మయే పని కాదు.

ఈ సంస్కరణల్లో దున్నుని భూస్వా ముల రద్దు ఒకటి. ఊగో ఉండకుండా, ఏబిల్లోనో ఉంటూ, ఉద్యోగమో సద్యో గమో చేస్తూ, మల్లీ ఇటు కాలు కిచ్చిన భూములద్వారా ఆదాయాన్ని సంపాదించు ఉండే విధానం మంచిది కాదు. దున్నే వాడినే భూమి అని ఆరటాం.

రాష్ట్రప్రభుత్వపు తెక్క ప్రకారం రైతాంగంలో భూమి పూర్తిగా కాలుకిచ్చి అమరకం చేయించుకుంటున్నవారు 100 కి 14 గురు మాత్రమే. 100 కి 57 గురు తమ పొలాన్ని తాము దున్నుకొనేవారే. కాబట్టి ఊగోగాలో, సద్యోగాలో చేస్తూ, గ్రామాల్లో భూమి ఉన్నవారిసంఖ్య చాలా తక్కువ.

అయితే ఈవిధానం, ఇలా ఉన్న భూము లను కాలు కిచ్చి, ఈభూస్వాములు ఊగ్గు విడిచి ఎందుకు చెల్లిపోయారు అనే విషయం తెలుసుకోవాలి. రా భూస్వాముల్లో పది,

ఇరవై ఎకరాల కెక్కువ ఉన్నవారు చాలా తక్కువమంది. అధికసంఖ్యాకులు పదికరాలలోపు ఉన్నవారేఅని చెప్పవచ్చు. ఈభూమిపై వచ్చేది జీవికకు చాలకే వీరు ఉన్న ఊరు విడిచి, జీవికకోసం ఊళ్లు పట్టు కొని తిరగటం ఆరంభించారు. అయినప్ప టికి వారి బతుకు అంతంతగానే ఉంది. భూమిపై ఆదాయం, ఉద్యోగపుడబ్బులూ కలిసినా ఎక్కువమంది సంసారాలను ఈద లేకుండా ఉన్నారు.

వీరిసందర్భంలో విధవస్త్రీలసంగతికూడా చెప్పాలి. వీళ్ళకు ఏకాగ్నియందికో తప్ప, ఎక్కువమందికి నాలుగైదు ఎకరాలకంటే ఎక్కువ ఉండరు. వీరికి జీవనాధారం భూమే. ఏఅన్నదమ్మలవద్దనో, లేక ఏమట్టం దగ్గలో ఉంటూ, ఈ భూమిపై ఆధారపడి ఉంటారు.

కాబట్టి ఈ ఊరువిడిచిన భూస్వాములు

శ్రీ

సహజానందం

రద్దుచెయ్యడమంటే, వాళ్ల ప్రస్తుతఆదాయాల నింకా కుంచించటం అవుతుంది. బిల్లో మధ్యతరగతికి చెందినవారు కచ్చే రీల్లో, కర్మాగారాల్లో ఎక్కువ జీతాల కోసం, గృహవసతులకోసం ఆంధోళన జరుపకతప్పదు.

పోనీ ఈరద్దువల్ల రైతులు బాగుపడు తారా అంటే, ఇప్పటి పరిస్థితిబట్టి అదీ కన్పించదు. రైతాంగంలో, భూమిలేకుండా, ఇతరులభూమిని దున్నుకొనేవారు 100 కి 14 గురు. వీరికికూడాసగటున కుటుంబానికినాలు గైదెకరాలకంటే ఎక్కువ కీలులో ఉండదు.

అయితే వ్యవసాయవిధానందృష్ట్యా, భూమి ఊగో ఉండేవారి అధీనంలో ఉండేనే మంచిది. ఎక్కడో ఉద్యోగం చేసుకుంటూ ఉండేవారికి భూమిపై శ్రద్ధ ఉండదు. దాని మరమ్మతుల సంగతి మనస్సు పట్టించుకోరు. వచ్చే నాలుగుగింజలూ వస్తే చాలు. ఇందుమూలంగా తిండివిషయంలో దేశం దెబ్బతింటుంది.

ఈభూమి ఇప్పుడు చేస్తున్న కాలుదార్ల అధీనంచేసి, నూతనవ్యవసాయ విధానాలను

తగుమాత్రంగా అమలించకతప్పదు. కుటుం బానికి నాలుగైదెకరాలనొప్పన ఉంటే, ఆకుటుంబాలు ఎన్నితరాలు గడచినా, వచ్చే ఆదాయం పాతప్రమాణాలకు సరిపోతుంది. కాని ఇప్పటి నవీనజీవప్రమాణానికి చాలదు. ఆకుటుంబాలకు చదువుసంస్థలు, మంచి గృహవసతి, వైద్యవసతి ఏర్పడజాలవు. ఇందుకు క్రమేపీ సహకార, సాముదాయక వ్యవసాయవిధానాలను అమలుజరపాలి. గ్రామాల్లో పెట్టదగిన పరిమలను విరివిగా సాపించాలి.

కాబట్టి మొత్తంమీద ఈ ఊగోఉండని, దున్నుకోని భూమిదారివిధానం పోకతప్పదు. కాని ఈవిధానాన్ని ఎలా రద్దుచెయ్యటం, మల్లీ కొత్తవిధానాన్ని ఎలాఏర్పరచటం ఇవే ముఖ్యసమస్యలు. రద్దుచేసి, ఇప్పటి లాగానే ఎకరం, గండ్లకరాలునొప్పన ఉండే వ్యవ సాయవిధానాన్ని మార్పు క పోతే పెద్ద ప్రయోజనం ఉండదు.

రద్దుచెయ్యటంవిషయంలో, దెబ్బతినే వారి ఆర్థికపరిస్థితిని విచారించటం ముఖ్యం. వీరికి తగినకాంపెన్సేషన్ఇవ్వటం అవసరం. నిజానికి జమీందార్లకు కాంపెన్సేషన్ అనవ సరం. ఎందుకంటే వారి కిప్పటికీ స్వంత కమతాలకింద భూమి వందలకొద్దీ, వేలకొద్దీ ఉంది. ఇంత స్వంతభూమి ఉన్న జమీం దార్లు జీవించలేని పరిస్థితుల్లో లేరు. కాని వైచెప్పినవారికి ఉన్న కొద్ది ఆదాయమూ రద్దుకాగా, గ్రామాల్లో రైతాంగపు అలజడి, బిల్లో ఉద్యోగుల అలజడి హెచ్చుతుంది. వీరికి ఉన్న భూమికి తగినప్రమాణంలో కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చి భూమిని సంఘపరం చేసుకొని, కొత్తవ్యవసాయ విధానాల ప్రకారం వాటిని అమరకం చేయటం తగిన పని.

ఇప్పటి పాతఅమరకవువిధానాలను రద్దు చెయ్యటంతో చాలదు. రద్దుచెయ్యటంతో ఆగితే, చెయ్యవలసిన పని పూర్తికాదు. ఒకరి చేతుల్లోంచి తీసుకొని మరొకరిచేతు లకు అప్పగించినంతమాత్రాన చాలదు. కొత్త వ్యవసాయవిధానాలను ఈరద్దుచెయ్యటంతో పాటే ఆరంభించనిదే, రైతు నింగా బాగుపడదు, దేశమూ బాగుపడదు.

కర్తవ్య ప్రయోగం

ఒక అభిప్రాయం ఉపయోగపరచడానికి వాక్యాని కొక నిర్మాణం కావాలి. ఒక భావాన్ని స్పష్టంచేయాలంటే వాక్యాని కొకవిధమైన కట్టుదిట్టం అవసరం. కర్మణి ప్రయోగాన్ని ఊతగా తీసికొని, అన్ని భాషలూ లాభాన్ని పొందేయి. అందులోను తెనుగు ప్రత్యేకంగా లాభాన్ని పొందింది. వాక్యానికి సంప్రదాయం. అవసరం, "రాము డొక పిల్లవాడు" అనే వాక్యానికి మరొక భాషాసంప్రదాయం "రాము డొక పిల్లవాడై యున్నాడు." అని గ్రహించాలి. "Rama is a boy", 'రామ్ ఏక్ లడ్డా హై' ఈ రెండుభాషల వాక్యనిర్మాణం ఆంధ్ర భాషాసంప్రదాయానికి భిన్నంగా కనిపిస్తున్నది. మన ఉపాధ్యాయులు క్లాసులో పాఠం చెబుతున్నప్పుడు "అనుకరణపద్ధతి"నే ఉపయోగించి "Rama is a boy" అనే వాక్యాని "రాము డొక పిల్లవాడై ఉన్నాడు" అన్న వాక్యాన్ని చెప్పతారు. ఈ వాక్యం విద్యార్థుల మనస్సులో నాటి పరిశులలో కూడా అట్టి వాక్యాల్లే వ్రాస్తారు. ఇట్టి వాక్యనిర్మాణంలో తెనుగుభాష అభివృద్ధి నందలేదు.

ఒక భాష కింకొక భాష అదినుండి భిన్నంగా ఉంటూ వచ్చింది. సహజీయ భాషలైనా, విజాతీయ భాషలైనా వాక్య నిర్మాణంలో లేదా తప్పుక కనిపిస్తుంది. వాక్యాన్ని బట్టి "ఈ భాష ఏ భాషనుండి వుట్టినదా?" అని ఊహిస్తాడు భాషాశాస్త్రజ్ఞుడు. భాష ఎప్పుడూ స్వతంత్రమైనదే, దానికి అస్వతంత్రత అంటూ లేదు. ఒక భాషలో నుండే గాంభీర్యంకొలది ఆ భాషలో వాక్యం నిర్మింపబడుతుంది. వాక్యాన్ని నిర్మించడమంటే భాషాశాస్త్రజ్ఞులకే ఒక భవనం నిర్మించినంత కష్టంగా ఉంటుంది. మొదటి రోజులలో నన్నయ్యగంటి భాషా కోవిదుడు వాక్యనిర్మాణానికి చాలా భయపడ్డాడు. అప్పటికి కన్నడభాషలో 'పంప, రన్న, పొన్న' అను కవులు భారతాన్ని రచించెరు. తమిళంలో వాఙ్మయం పెరిగింది. తెనుగులో గ్రంథాలు లేవు. వాక్యానికి ప్రాణం పోయాలి. సంప్రదాయాన్ని అతిక్రమించకూడదు. అట్టివిషమస్థితిలో భారతాంధ్ర

కరణం జరిగింది. భాషావాదులలో విప్లవం చెలరేగకుండా నారాయణభట్టు నన్నయకు తోడుపడ్డాడు. అయితే, నన్నయ అంతకు ముందు మార్గంమీద పోయేడు. అజ్ఞాతయుగంలో అజ్ఞాతభాషావేత్తల రచనలే లేకపోలే నన్నయభారతం వేరుగా ఉంటుంది—అనడంలో సందేహం లేదు. ఏ మార్గం లేని సమయంలో మహాభారతావిష్కరణ జరగడం అజ్ఞాతభాషావేత్తల త్యాగముహాను అనవలసి ఉంది. భారతీయ చనమబట్టి వాక్యనిర్మాణం కాలేదు. వాక్యనిర్మాణాన్ని బట్టి భారతీయ గవన సాగింది.

సంస్కృతభాషాసంప్రదాయం తెనుగుది కాదు. సంస్కృతభాషావాక్యాలు క్రియా ఫలగాములు. ఆ భాషాపదాలతో మలయద్ధం చేయవచ్చు. "రామేణ బాణేన హతః వాన్" "రామేణ రావణో హతః" ఇవి సంస్కృత భాషాసంప్రదాయానికి చెందిన వాక్యాలు.

శ్రీ ఆదిభట్ల వేంకటరమణ

ఈ వాక్యాలలో కర్మ పనిచేస్తున్నాది. కర్మకి ఉన్న తీవ్రత కర్మకి ఉండును. కర్మను ప్రధానంగా తీసికొని వ్యాకర్త తన మేధస్సును చూపేడు. కర్మణిప్రయోగంలో వాక్యం కేంద్రీకృతంగా నడుస్తుంది. "గంతవ్యా లే వసతి రలకా నామ యత్కేవ్యరాణాం" ఇట్టి ప్రయోగాలలో కర్మణిప్రయోగం వాడి నట్లయితే కవికి ప్రతిభ రాదు: "గంభీరమయిన వాక్యాలలో కర్మ ప్రాధాన్యతను గ్రహించక పోతే ఆ వాక్యంలో పునాది చాలదు." అంటారు పెద్దలు.

అయితే ఈ సాంప్రదాయం తెనుగు భాషకి పవనం. తెనుగులో కర్మణిప్రయోగం ఒకవిధంగా ఉంటుంది. "రామేణ హతో రావణః" అనే వాక్యం ఇంగ్లీషులో "Ravana was killed by Rama" హిందీలో "రామ్ నే రావణ్ మారా గయా" అని వాడినప్పుడు వాక్యనిర్మాణం సంస్కృతి ఒకే విధంగా ఉన్నాయి. తెనుగులో "రామునిచే రావణుడు చంపబడినవా డాయెను", "నాచేత అయోధ్య పొందబడినది (నెక్కువడినది)" అనేవి

సంప్రదాయం అరిది. సంస్కృతభాషా, కారం తెనుగుపైకి పడినప్పటినుండే తెనుగు వాక్యనిర్మాణం మారిపోయింది. అసలు తెనుగు భాషలో కర్మణిప్రయోగం వేరు. సంస్కృత భాష స్వతంత్రచేసికొన్న కర్మణిప్రయోగాలు తెనుగులో చాలవరకు కనిపించవు. ఆర్య భాషలలో కర్మణిప్రయోగంలో ఉండే క్లిష్టత ద్రావిడ భాషలలో లేదని నా ఊహ. అలాగే ద్రావిడ భాషలలో కర్మణిప్రయోగంలో ఉండే "పోర్సు" ఆర్య భాషలలో తక్కువ. అయితే తెనుగుభాషపై సంస్కృత భాషావాదులు తమ స్వాధిపత్యం కొన్ని సాంప్రదాయాలు పులిమివేసేరు.

క్రియలోను, ధాతురూపాల్లోను, కృతదిత ప్రత్యయాలలోను, సమాసాలలోను ఒక పేమిటి?—వాక్యానికి ప్రధానంగా వ్రాసిన కర్మకర్మణిప్రయోగాలో కూడా కృత్రిమ సాంస్కృతిక వేషం వేయించి మీరుమిక్కిలి తెను గొక భాష! తెనుగు కొక వ్యాకరణమా? కేవలమా కచ్చింది. కాలం మారిన తరువాత కూడా "తెనుగున కున్న వ్యాకరణ దీపం చిన్నది" అనడంలో అర్థం లేదు.

ఇంతకీ తెనుగులో కర్మణిప్రయోగం. లేదు ఆర్య భాషలలో వాడుతూ ఉన్న కర్మణి ప్రయోగం లేదు. తెనుగులో క్రొత్తగా "బడు" అనే ధాతువు ఉంది. మన భాషలో కర్మణి ప్రయోగమూడకంగా "బడు" లేకపోలే నిత్య వ్యవహారాల నడుకెట్టవలసి ఉంటుంది. "బడు" ధాతువుతో కూడిన కర్మణిప్రయోగం గల్గి కొన్ని లాభాలు కనిపించేయి. బహులలోనికి వెళ్లి చూస్తే "ఇచ్చట మితాయి అమ్మబడను", "ఇచ్చట బట్టలు అమ్మబడను", "తమపరి కథ తెరపై చూపబడను" అని బోగ్గులుంటాయి. పై వాక్యాలలో "అమ్మబడుమన్నది" ఏదీ మితాయి, బట్టలు, ఈ వాక్యాలను కర్మ

గవర్ క్వెస్ట్

శ్రీ సత్యనారాయణ గోపాలాచారి

ఈశ్వరమర్మసిద్ధాంతము

ప్రయోగంలోనికి మారుస్తే మితాయిని ఆమ్మ గుమ్మ, బట్టలు నమ్మగుము. తిడుపరికర తేరపై చూపుదుము. అని వాడి వలసి ఉంటుంది. పై వాక్యాలలో కర్తలుగా ఉన్న "మేము" అన్న పదం ప్రజల కన వసరిం. "మితాయి, బట్టలు, కథ" ఇవి ప్రజలకు అవసరం, కాటట్టి "కథ తేరపై చూప బడును" అన్న ప్రయోగంలో చదివేడివానికి పదారంభిదకి దృష్టిపాతుంది. ఇది వాడు కఠోజరుగుతున్నది. కాని, ఇక్కడ కర్మణి ప్రయోగం వాడాలి అన్న పట్టుదతో వ్యాపారస్థులు బోర్డులు వ్రాయరుకడ?

తెనుగులో "బడు" ధాతుచరిత్ర నిగూఢమైనది. ఇది సహాయకక్రియ. హిందీభాషలో కూడా "గయా" అనే సహాయకక్రియ బడు ధాతువుగా వాడబడుతూ ఉంది. ఇంగ్లీషులో "ed" చేర్చగానే "బడు" ధాతుర్థంసూచింప బడుతుంది. వాక్యంలో స్పందనశక్తి ఉంది.

ఆ స్పందనశక్తి వాక్యాన్ని చలంపజేస్తుంది. అప్పుడా చలనంతో వాక్యంలో ఆనుకొనకుండా నిర్మాణం ఏర్పడుతుంది. ఆ నిర్మాణాన్ని చూసి మానవుడు ముగ్ధుడౌతాడు. ఇది రెండుసంప్రదాయాల విభిన్నత్వం ఒక్క ఉదాహరణతో స్పష్టంచేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను. "వెళ్ళు" అనే ధాతువు తెలుగులో అకర్మకమనే చాలామంది భావిస్తున్నారు. సంస్కృతంలో "కర్మణి ద్వితీయా" అనే నూత్రానుసారం "గల్" ధాతువు క్రియారూపంలో సకర్మకమే అవుతున్నది. "గంవ్యా తే వసతి రలకా నామ య క్షేత్య రాజాం" ఈ ప్రయోగము వలన "గమ్" ధాతువు సకర్మకమే అని స్పష్టం. తెనుగులో "నాచే పాఠశాల వెళ్ళబడుచున్నది" అంటున్నామా? సంస్కృతంలో సంప్రదాయం తెనుగులో ప్రవేశింపచేసినట్లు తేలికగా ఇట్టి ప్రయోగాలు వాడుకోవాలి. ఇట్టివి

ఇండియన్ నావ్లో దోడ్గిరి బి. యస్. వాస్వానీ. వీరిని యిటీవల బ్రిటన్ లోని ఇండియన్ హైకమిషనరుకు డిప్యూటీ సలహాదారుగా నియమించారు.

సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రిజిస్టర్డ్ నెం. 4672.

రూ. 24,000

అ. తాసరిగానున్న 20 బహుమతులకు పంచిపెట్టబడును

దిగువ బహుమతులు గ్యారంటీ చేయబడును.

- రూ. 12.00 లు సరిగానున్న ఒక్కొక్క ఆన్సరుకు
- రూ. 1.00 లు రెండువరకు సరిగానున్న ఆన్సరుకు
- రూ. 20 లు ఒకవరకు సరిగానున్న ఆన్సరుకు
- రూ. 5 a b లేదా a c లో రెండు అంకెలు సరిగానున్న ఆన్సరుకు
- రూ. 2.00 హెచ్చుసంఖ్య ఎంట్రీలపంపివారికి

a	b
1	2
3	4
5	6
7	8
9	10

మొత్తం 70 కి పంచిన సాల్వేషను

19	10	16	25
24	17	11	18
18	20	22	15
14	23	21	12

ఇచ్చట చూపిన చిదరంలో 11 నుండి 26 వరకు అంకెలుగాడి ఒక్కొక్క కాలంగాని వరుసగాని రెండు హెచ్చులలో ఎటుగాని కూడినచో మొత్తం 74 హెచ్చులు చేశవలెను. ఒకసంఖ్య ఒకసారే వాడవలెను.

ఆఖరు పోస్టింగు తేది 13-6-50. ఫలితము 21-6-50.

ప్రవేశదునుము: సింగిల్ ఎంట్రీ రూ. 1/-; 3 ఎంట్రీలు రూ. 2/-లు; ప్రతి 8 ఎంట్రీల నెట్టు 1 కి రూ. 5/-లు.

రూట్లు: పై కేటవంతున రుసుముతో సాదాకాగితం మీద ఎన్ని ఎంట్రీలైనా పంపవచ్చును. రుసుము మణి ఆర్డరుద్వారా గాని ఢిల్లీలోని చాందీనీచాక్ పోస్టాఫీసులో చెల్లించునట్లు క్రాసుచేయని యిండియన్ పోస్టల్ ఆర్డరుద్వారాగాని, పంపవలెను. ఢిల్లీలో ఒక సుప్రసిద్ధమగు బ్యాంకులో డిపాజిటుచేసిన సాల్వేషనుకు సమానముగా అంతా సరిగా నున్న ప్రతిసాల్వేషనుకు రూ. 1,200/-లు బహుమతి గ్యారంటీ చేయబడును. నీలుచేసిన మా సాల్వేషనులోని ఆయావరుసల ప్రకారముగ నున్నవాటికే వరుసలు సరిగానున్నట్లు పరిగణింప బడును. మణిఆర్డరు కూడకమీద మీ ఆడ్రెస్ స్పష్టంగా వ్రాయండి. సాల్వేషనుకు యింగ్లీషు అంకెలు వాడవలెను. ఫలితము లకుగాను ఎంట్రీలతో స్వంత అక్రమవ్రాసి విశ్వ అంటించిన కవగు పంపవలెను. ఆర్గనైజర్ తీర్పు ఖాయముగాను వ్యాయబద్ధమైనది గాను వుండును.

మీ ఎంట్రీ, రుసుముల క్రింది అక్షరముకు పంపండి.

The Organizer,

REDFORT TRADING CO. (43) Regd., Kaira Neel, DELHI.

పాఠశాలలో తెనుగువిద్యార్థులను మోసగిస్తున్నాయి. ఈ ప్రయోగమే తెనుగుసంప్రదాయం అనుకొంటున్నారు. అట్టి తప్పులు చేయకుండా చేయు బాధ్యత ఉపాధ్యాయునిది. ఈ సంప్రదాయాన్ని బోధ చేయకుండా "కర్త త్వరీయావిభక్తి" లోను, కర్మ ప్రథమావిభక్తిలోను ఉండి క్రియకు "బడు" అను ధాతువు చేరినచో కర్మణి ప్రయోగ మును." అన్న నూత్రం చెప్పితే విద్యార్థి తప్పుత్రోవ త్రొక్కుతాడు. ఈ నూత్రానికి ప్రయోగంగా "నాచే అడవి వెళ్ళబడినది" "అన్నయ రామునితో తినబడినది" అనే ప్రయోగాలు ఉదాహరించితే ఉపాధ్యాయుడు చెప్పిన నూత్రానుసారము ఆ వాక్యంలో తప్పు లేదు. కాని, తెనుగు భాషాసంప్రదాయం విద్యార్థి అర్థంచేసి కొంత "తెనుగుభాష కేవలం సంస్కృతం మీదనే ఆధారపడింది, దీని కొక స్వతంత్రత లేదని తప్పుక తింటాడు. ఈ విధంగా కాకుండా తెనుగులో "కర్మణి ప్రయోగం" దాని ఉపయోగం" చెప్పాలి ఇతిభాష్యము. ఈ వాక్యనిర్మాణాన్ని దిక్పాత్రంగా ఉదాహరించి తెనుగుభాషలో "వాక్యనిర్మాణం" బాగా సామర్థం" అనే విషయాలు ఉపాధ్యాయుడు వనస్సులో వాటించుకోవాలి. భాషలో ఉండి స్పందనశక్తి విద్యార్థులను స్పందింపజేయకపోవడం వల్ల వాళ్ళలోపం ఉపాధ్యాయుడే అని అభిప్రాయం.

మనదేశం

(8వ పేజీ తరువాయి)

వాదప్రతివాదాలకు మరింత తావిచ్చింది. తిరిగి ఇవన్నీ అనుభవంలో పరీక్షించబడినప్పుడు గాని మన రాజ్యాంగానికి, మనదేశరాజకీయ వ్యవస్థకీ సరిష్టస్వరూపం కలగదు. మన రాజకీయ వ్యవస్థకు ఈరీతిగా స్వరూపం ప్రసాదించబడినవి సుప్రీం కోర్టు, శాసనసభలు. పరిస్థితులకు బెదిరి, హద్దుతెలియక రాజ్యాంగ నియమాలలోని అవకాశాల్ని పురస్కరించుకుని, శాసనసభలు మూలాశయాన్ని ఆదరించకుండా శాసనాలు చేసినట్లయితే, రాజ్యాంగం ప్రజల ఆనాదగణకు పాతాతుంది. ఇది సంభవించకుండా చూడవలసిన బాధ్యత సుప్రీంకోర్టుపై ఉంటుంది. అందువల్లనే సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగనియమాల ప్రయోగాన్నే కాకుండా ప్రధానాకమూర్తికూడా చర్చించి మరీ ధర్మం నిర్ణయిస్తుంది.

రాజ్యాంగనియమాలను నిరూపించడంలో సుప్రీం కోర్టుకు గల అధికారం పరిమితమైనదేనని చీఫ్ జస్టిస్ హరిలాల్ కనైయ్య గారు తమ తీర్పులో చెప్పారు. కాళ్వత్గా ఏ రాజ్యాంగనియమాల వర్తించుటలో నిర్ణయించే రాజ్యాంగపరిమితుకే తాత్కాలికంగా శాసనాలు చేసే శాసనసభల అధికారాలను నిర్వచించ గల అధికార మున్నది కాని, ఆ అధికారం కోర్టులకు లేదన్నారు. అలాంటి అధికారం కోర్టు కిచ్చినట్లయితే అది నిర్మిలంధం కాగలదు. అంతటి అధికారం వ్యక్తుల్ని వారి హక్కుల్ని సరిగారక్షించలేకపోగా, వ్యాయవిచారణ సంపలకే ముప్పు తెచ్చిపెట్టగలదని చెప్పారు.

ఈ ప్రకారం ప్రాథమికస్వత్యాలను నిర్బంధశాసనాన్ని సుప్రీంకోర్టు చర్చించి, గోపాలన్ నిర్బంధం క్రమబద్ధమేననీ, కాని నిర్బంధశాసనంలోని 14వ నిబంధన సక్రమం కాదనీ తీర్పు నిచ్చింది. సుప్రీంకోర్టులో ఆరుగురు జడ్జిలూ 14వ నిబంధన అక్రమమని తీర్పు చెప్పారు. 12వ నిబంధన సక్రమమైనదేనని నలుగురు జడ్జిలు, అక్రమమైనదని ఇద్దరు జడ్జిలూ తీర్పు నిచ్చారు. గోపాలన్ నిర్బంధించబడినది 12వ నిబంధన ననుసరించి కొబట్టి, తీర్పు ఫలితంగా అతని ప్రార్థన నిరాకరించబడింది.

దేశరక్షణర్యప్టా నిర్బంధితుడైన వ్యక్తి

ఏకారణాలవల్ల నిర్బంధించబడినాడో, ఆ కారణాలను కోర్టుకు తెలుప నవసరం లేదని ప్రభుత్వనిర్బంధశాసనంలోని 14వ నిబంధన. దీనివల్ల రాజ్యాంగనియమాలలోని 22 (5)వ నియమం పాటించబడిందో లేదో నిర్ధారణచేసే అవకాశం కోర్టులకు నిరాకరించబడుతోంది. కొబట్టి 14వ నిబంధన రాజ్యాంగ విరుద్ధమని తీర్పు చెప్పారు. నిర్బంధ శాసనంలో 12వ నిబంధనలో ఏవ్యాయ సలహా సంఘం పరిలినతోనూ నిమిత్తం లేకుండా, ఏయే బైబిల్ని ఏపరిస్థితుల్లో మూడు మాసాలకు మించికూడా నిర్బంధంలో ఉంచవచ్చునో వివరించబడింది. ఇది రాజ్యాంగంలోని 22వ నియమానికి బాధిగా విరుద్ధంగా లేకపోయినప్పటికీ, రాజ్యాంగఆశయాలకు అనువైనది కాదని జస్టిస్ ముఖర్జీ అన్నారు. కాని అది రాజ్యాంగ పరిమితులేత ఆమోదించబడినందువల్లా, ఆ నియమానికి ప్రస్తుతనిర్బంధ శాసనంలోని 12వ నిబంధన ప్రతిరూపంగా లేనందువల్ల, ఈనిబంధన ఎంత అరుచిగా ఉన్నప్పటికీ క్రమబద్ధమైనదేనని అంగీకరించక తప్పిందికాదు.

పత్రికాస్వాతంత్ర్యం *

ఇది గాక చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభ ఆమోదించిన శాంతిరక్షణ శాసనంలోని తొమ్మిదో నిబంధనకూడా అక్రమమైనదని మరొక కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు నిచ్చింది. “క్రాస్ గోడ్స్” అనే బొంబాయి ఇంగ్లీషు వార్తపత్రికను చంద్రాసు ప్రభుత్వం శాంతిరక్షణ చట్టంలోని తొమ్మిదవ నిబంధన ప్రకారం నిషేధించింది. జస్టిస్ ఫజల్ అలీ తప్ప మిగిలిన ఆయనగురు డిల్లీ ఈరిషే ధాజ్, తొమ్మిదో నిబంధన రాజ్యాంగ విరుద్ధాలని నిర్ణయించారు.

ఈ తొమ్మిదో నిబంధన ప్రకారం ఏపత్రిక నైనా సరే నిషేధించగల అధికారాన్ని చంద్రాసు ప్రభుత్వం తీసుకుంది. పత్రికాస్వాతంత్ర్యం ప్రచారస్వాతంత్ర్యాలకు సంబంధించిన 22వ రాజ్యాంగనియమానికి ఈ ప్రభుత్వాధికారం విరుద్ధమైనదని నిర్ణయించబడింది. అంతే మన శాంతిరక్షణ శాసనం అక్రమమైపోయిందన్నమాట. మళ్లీ చంద్రాసు ప్రభుత్వం క్షురపడి అది వెన్న ఇచ్చి, లేక శాసనసభను పూజకీ పరిచో, ఈ శాసనాన్ని సవరణ చెయ్యవలసి

ఉంటుందన్నమాట. ఈ శాసనం శాసనసభలో చర్చించబడినప్పుడు ఇంతటి అధికారాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకోవడం అక్రమమని అప్పుడే అనేక సభ్యులు హెచ్చరిక చేసినా ప్రభుత్వం పెంచెవని పెట్టింది. దీనికి ఫలితం శాసనసభకి మళ్లీ పనితగలడం, మళ్లీ ఖజానా సంచి కొన్ని వేల రూపాయల అదనపు ఖర్చు.

కాంగ్రెసు విన్నికల వాయిదా

కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల్లో కాంగ్రెస్, పంచాయతీ విన్నికలు వాయిదా పడినాయి. రాబోయే శాసనసభల విన్నికల్లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థుల్ని ఎంచే అధికారంకోసం జరిగే పోరుగులాట కొత్త స్థాయిలో పడింది. రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ల నియామకంలో తగువులు, నామినేషన్లు దాఖలు చెయ్యడంలో ఒక్కరి మించి మరొక పోటీలు తొందరపాటు నామినేషన్లని దాఖలు చెయ్యడంతో టైప్రిఫడక రిటర్నింగ్ ఆఫీసులికి వెళ్లి నెత్తని రుద్దడం, అవి రిజిస్టర్ చెయ్యడానికి కొందరు, చేయించకుండా చెయ్యడానికి కొందరూ పంచేలు వేసి పరుగులు తియ్యడం. ఆ ఆఫీసులవద్ద వాద్యుద్ధాలు, ముష్టియుద్ధాలు వగైరా, అదును చూసి నామినేషన్ కట్టలు కొట్టేసి కొందరు దాటయ్యడం, పోలిసురిపోర్టులు, తాలూకా కాంగ్రెసులు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కి, జిల్లా కాంగ్రెస్ లు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కేలిగ్రాములమీదా బెలిఫోన్ మీదా ఫిర్యాదులు చెబుడం, వీటితో దేశం అట్టడికీట్టడికిపోతోంది.

దేశస్వాతంత్ర్యంకోసం ధీరలూ భీరువులూ, స్వార్థత్యాగులూ స్వార్థపరులూ అందరుకూడా పోరాడానికి స్వాతంత్ర్యం తుడిపెట్టాలో అవకాశ మిక్కిలబడింది. ఇది జాతీయనిష్ఠకంలో అవసరంకూడా. అయితే ఆ అవసరం తీరిపోయాక కమ్యూనిస్టులే నూటికి నూరు పాళ్లు పార్టీ ముసాఫులు (30 పేజీ చూడుడు)

కుప్టు ★ బొల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, పెం, సనాయివ్యాగులకు, గ్యాంగుంగీకీత్తు, క్యాటగూగు ఉచితం జి. వి. కెడ్డి అండ్ కో. “భాస్కరాశ్రమము”. గోపాలపురం. తూర్పు గోదావరిజిల్లా

విజ్ఞాన విశేషాలు

అతిశీతల మండలం-ఉష్ణమాన ప్రకృతి

మనకి కాస్త జ్వరం వచ్చినప్పుడు నూరు డిగ్రీలు నూటకొండు డిగ్రీలలో పెంప రేచరు వచ్చిందంటాం. పెంపరేచరు 96 కి దిగిందంటే శీతలం కమ్ముతోందని వాద్య లోకు తక్కువకు పడిపోతూందని అంటాం. ఇంతకూ మన దేహం ప్రాణనిలబుళుకోగలది మనదేహంలో పెంపరేచరు, 92°, 93° నుంచి 106°, 108° డిగ్రీల మధ్య ఉన్న ప్యజే. ఇది మన దేహంలో పెంపరేచరు విషయం. వాతావరణవిషయంలో, ఆర్కిటిక్ ప్రదేశాలలో మంచు గడ్డకట్టిన పెంప రేచరుకన్న 40, 50 డిగ్రీలు తక్కువైన శీతల వాతావరణంలోనూ మానవుడూ, జీవులూ కూడా బ్రతకగలుగుతున్నాయి. ఇటు సహారాలో ఎండలో ఇసుకమీదే నీళ్లు కాచుకో గలనిప్పులు చెరిగే వాతావరణంలోనూ మానవుడు బ్రతకగలుగుతున్నాడు. అయితే అంతర్యంగా దేహంలో రక్తం, 92-108 డిగ్రీల పెంపరేచర్ల మధ్యన ఉంటేనే మానవుని ప్రాణం నిలిచే ఆస్కారముంది. అందులోనే, 98.4° డిగ్రీలు పెంపరేచ రుంటే సామాన్య ఆరోగ్యం. ఒక్క డిగ్రీ అపైనా ఇపైనా జబ్బే.

ఈ పెంపరేచరు 98 డిగ్రీలు అంటే ఎటు నుంచి 98 డిగ్రీలు? దీని మొదలు ఏమిటి— ఇందులో డిగ్రీ అంటే ఎంతా అనేది చిన్నకొనల్లో అయిన ఫిజిక్సు చదువు కొన్నవార్లకు తప్ప, తక్కిన వాళ్ళకు తప్పిలుగా తెలియటం కష్టం.

పెంపరేచరు అంటే అంతర్నితంగా, ఉన్న ఉష్ణోగ్రతకు మానము. మన చేతికి చిల్లగా తగిలినవి, మన దేహం ఉష్ణోగ్రతలోకన్నా తక్కువ ఉష్ణోగ్రతలో ఉన్నాయనీ, వెచ్చగా తగి లేది మనదేహంకన్నా ఎక్కువ ఉష్ణోగ్రతలో ఉన్నాయని స్థూలంగా తెలుసుకోగలము.

కాని ఇది బంధాలెక్క. మంచులోనించి తీసిన చెయ్యి మామూలు చన్నీళ్ళలా పెడితే, మామూలు గోరువెచ్చగా వుండే నీళ్ళకన్నా వెచ్చన అనిపిస్తాయి. నీళ్ళు, ఇల్లా తారతమ్యంలో యథాగత దెబ్బతిని పోకుండా శాస్త్రీయంగా పరిస్థితిలో ఉన్న ఏవస్తువుఉష్ణోగ్రతఅయినా తెలిసేందుకు ఒక స్థిరమానం ఏర్పరుచుకోవలసి వచ్చింది. అల్లాంటి స్థిరమానం కావాలంటే ప్రకృతినిదంగా స్థిరంగా ఉండేవి, ఎప్పటికప్పుడు పరిక్షకు అందుబాటులో ఉండేవి 2 పెంపరేచర్లు నిర్ణయించుకోవలసివచ్చింది. ప్రకృతిలో సామాన్యవాతావరణపరిస్థితుల్లో మంచు నీరుగా మారే ఉష్ణస్థితి, నీరు ఉడికి అవిరిగామారే ఉష్ణస్థితి, ఈ రెండుపెంపరే చర్లు స్థిరంగా ఉండి పెంపరేచర్లని తెలుసుకోన్నారు. పెంపరేచరు కొలిచేమానం తయారుచేయాలంటే ఈరెండిటిపరిమితులను ఆధారంగా చేసుకొని, తయారుచేసుకోవా లనకున్నారు. ఇవే ఆధారం చేసికొనే, ఫ్రెంచివారు సెంటిగ్రేడ్ స్కేలూ, (లేబ రిటరీలలో ధర్మావిటరు మానము) బ్రిటిష్ వారు, ఫారన్ హీట్ స్కేలూ (మన జ్వరం కొలిచే ధర్మావిటరుమానము) జర్మనీవారు వేపర్ స్కేల్ అని మరోమానము ఉష్ణోగ్రతకు కొలతబద్ధలుగా చేసుకొన్నారు.

సెంటిగ్రేడులో, మంచుకరిగే పెంపరే చరుకూ, నీరు అవిరి అయే పెంపరేచరుకు మధ్య గల ఉష్ణమానాన్ని మారుభాగాలు చేసి ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క సెంటి గ్రేడ్ డిగ్రీ అని పేరు పెట్టారు.

ఫారన్ హీట్ స్కేలూలో మంచు కరిగే ఉష్ణోగ్రత 32 డిగ్రీలు అని నిగ్గయించాని, నీరు అవిరి అయే ఉష్ణోగ్రత 212° అని నిగ్గ యించుకొని ఈ మధ్య నున్న మేరను 187° భాగాలు చేసికొని ఒక్కొక్కభాగం ఒక

ఫారన్ హీట్ డిగ్రీ అని నిగ్గయించు కొన్నారు. ఆ లెక్కను 180 ఫారన్ హీటు డిగ్రీలు 100 సెంటిగ్రేడు డిగ్రీలకు సమానము. అదే కాక, ఫారన్ హీటులో తీసికొన్న పెంపరేచరును (ఉష్ణోగ్రతను) సెంటిగ్రే డులో మార్చాలంటే, ముందు 32 తీసేసి, 5/9 చేత హెచ్చువేయాలి. ఉదాహరణకు మన దేహం పెంపరేచరు ఫారన్ హీటులో 98.4° ఉంది కదా. దీన్ని సెంటిగ్రేడులోకి మార్చాలంటే ముందు 32 తీసేసి, వచ్చిన 66.4 ను 5 చేత హెచ్చువేసి 9 చేత భాగారిం చాలి. అంటే సెంటిగ్రేడులో మనదేహ ఉష్ణోగ్రత 37.7° లో ఉంటుంది.

ఇదంతా చాలా ప్రాథమికమైన విషయమే. కాని ముందు రాబోయే పదారవిజ్ఞానవిశే షాలను అర్థంచేసుకొనడంలో ఇది అంత రాయంగా భావించేందుకు కొంచెం వివ రంగా చెప్పవలసివచ్చింది.

ఒక్కడే ఇల్లాంటిదే మరో ప్రాథమిక విషయంకూడా చెప్పకొని, నవీనశాస్త్రపు పోకడల విషయం ముచ్చటించుకొందాం.

మనం పదార్థాలను, ఘనపదార్థాలు ద్రవపదార్థాలు వాయుపదార్థాలుగా విభం జించుకొని వాచుకరణం చేసుకొంటాం. అంటే మనకు పరిచితమైన వాతావరణపరి స్థితుల్లో ఘనరూపంలో ఉన్న పదార్థాలను ఘనపదార్థాలుగానూ, ద్రవరూపంలో ఉన్న వానిని ద్రవపదార్థాలుగానూ, వాయురూపంలో ఉన్న వానిని వాయుపదా ర్థాలుగాను భావించి అంకెనా వేస్తాం. ఈపదార్థాలను అనధగమైన ఉష్ణపరిస్థితుల్లో ఉంచితే, ఘనపదార్థమే ద్రవరూపమూ ఇంకా వేరయివున్నా లే వాయురూపమూ అందుకొంటాం దీని మనకు పరిచితమే.

(4) వేజీ చూడుడు)

తెలుగుదేశం

చినాభారతదేశాల మైత్రి

పుణ్యాత్ములైనవారు దేశాంతరగతులైన తరవాత స్వర్గానికి వెడతారని హిందువులు విశ్వసిస్తారు. అలాగే చినాదేశములు పుణ్యాత్ములైనవారు నిర్వాణం చెంది బుద్ధ

మావ్ సి టుంగ్

భగవానుని జన్మభూమి అయిన భారత దేశానికి వెడతారని నమ్ముతారని కమ్యూనిస్టుప్రభుత్వాధిపతి మావ్ సి టుంగ్ భారత రాయబారి పణికర్ గారితో ఛలోక్తిగా చెప్పాడు. బాధనీధాంతానికి మరొక మెట్టు ముందుకు వేసి నాస్తికసిద్ధాంతాన్ని చినాదేశానికి కట్టజెట్ట సంకల్పించిన నాయకులు అక్కడ పని తీరిపోగానే భారతదేశమే గమ్యస్థానంగా సడక సాగిస్తున్నారనడానికి ఇదొక మూచనగా పాశ్చాత్యులు భావించగలరు. కాని ఉభయలో ఎవరి మైత్రి కాంక్షించినా ధృతిరాష్ట్రపరివ్వంగమే ఫలితం కాగలదని అనియజాతీయవాదుల ఫీతి.

మాకు మీదేశాన్ని ఆక్రమించుకోవాలనే కోరిక లనలేకనూ లేదునునూ అని అటు ఆంగ్లోఅమెరికన్ నాయకు లంటున్నట్లే ఇటు చినాకమ్యూనిస్టునాయకుడు

మావ్ సి టుంగ్ కూడా స్పష్టంగా పలికాడు. మనవారి ఫీతి మనదేశాన్ని వా రాక్రమించుకుంటారని కాదు. మన దేశంలో పెట్టుబడిబలం కలవారిని ఆంగ్లోఅమెరికన్ భౌతికవర్గాలు, కార్మికవర్గాలవారిని రష్యన్ చీనా కమ్యూనిస్టువర్గాలు కూడగట్టుకుని, వెనక తాము నల్లి ముందుకు పేరిరి నెట్టి దక్షిణజ్ఞ ప్రపంచాభివృద్ధి రే మనజాతీయవాదుల ఫీతి. ఎంతగా తిట్టినా ఉండాలని పండిట్ నెహ్రూ ప్రయత్నిస్తున్నప్పటికీ, ఆ తిట్టసవిధానాన్ని భంగపరచడానికి ఇటు ఆంగ్లోఅమెరికన్ వర్గం, అటు కమ్యూనిస్టువర్గం ఏకమై దీక్షపట్టాయి. జాతీయవాదం శిరుతో యూరోపియన్ అమెరికన్ వర్గాలపట్లాడెరం సాగిస్తున్నారని మన జాతీయనాయకుల్ని ఆంగ్లో - అమెరికన్ నాయకులు పత్రికలు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. మన సావ్యతంత్ర్యం సావ్యతంత్ర్యం కాదని, నెహ్రూప్రభృతులు బ్రూమక్ బెంకల చెప్పుచేట్లలోనివారని వికేతకమ్యూనిస్టు పత్రికలు, భారతకమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రచారం చేస్తున్నాయి. కాట్టి ఈస్టిలో ఎవరెంత మైత్రిభావం ప్రకటిస్తున్నా అందరినీ భారతజాతీయనాయకులు య్యోకశ్చతో చూడవలసివస్తోంది.

అయితే మావ్ సి టుంగ్ చెప్పినట్లు చినాభారతదేశాలమధ్య సఖ్యత సహకారం చేపూరినట్లయితే ప్రపంచ శాంతిరక్షణకు బలమైన పునాది వీర్పడగలమాట నిజం. పాశ్చాత్యులవలె కాక భారతీయులు చినా దేశముల కూడా ప్రకృతితః శాంతికాములే. అన్యదేశాల సంపదలు దోపిడిచెయ్యాలనే కోరిక వారి కెన్నడూ లేదు. ఉభయదేశాల ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయసమస్యలు ఒకే తీగిన ఉన్నాయి అందువల్ల ఉభయదేశాల మధ్యనూ సహకారానికి అపూర్వమైన అవకాశం రాజకీయస్వాతంత్ర్య సిద్ధిలో లభిస్తున్నది. ప్రపంచంలో మూడోవంతు జనాభా ఈ రెండుదేశాల్లోనూ ఉన్నారు. తమ తమ రాజ్యాంగం, ఆర్థిక వ్యవస్థా స్వరూపాల వ్యత్యాసాలతో ప్రపంచం లేకుండా అనివారం గాలలోనూ సహకారాన్ని సాధించ

గలిగినట్లయితే అన్యదేశాల జాగ్రత్తగా, తమ భాగ్యంగా రాజకీయతంత్రాలు సెరపుతున్న బ్రూమక్, ఎచిసక్, బెబ్, చర్చిల్ ప్రభృతుల నాయకత్వేనీ, ప్రపంచ వ్యవహారాన్ని కాసింవగల బలం ఈ ఉభయ దేశాలకే లభిస్తుంది.

ఇంతవరకూ ఒక పుభూచన కనిపిస్తుంది. అంతర్జాతీయవ్యవహారాల్లో భారతదేశాన్ని విమర్శించవలసిన అగత్యం చినా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాన్ని కేతవరకూ రాలేదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం చినాలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించినప్పటికీ, వికారాజ్య సమి

నర్తార పణికర్

తిలో ప్రవేశపెట్టవలసిన ప్రక్రియ వచ్చేసరికి ఆటంకాలు పెట్టడంలో అమెరికాను తోడయింది. ఎలాగైనా చినా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని భారత ప్రభుత్వం చేసిన కృషిని బ్రిటిష్ - అమెరికాలు విఫల మొనర్చినాయి.

చివరికి పరిస్థితులీ బ్రిటిష్ ఒడంబడిక తప్పదు. పెకింగ్ ప్రభుత్వాన్ని సమితిలో ప్రవేశపెట్టడం తమ లక్ష్య మని బెబ్ బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో ఈ వారం ప్రకటించాడు.

భద్రతామండలిలో ఈ సమస్యవచ్చినప్పుడు

సుముఖంగా ఓటుచెయ్యకపోయినా పోస్టల్ ప్రయోగించబోరని అమెరికన్ ప్రభుత్వం వాదన మిచ్చింది. ఈ వాదనాన్ని పురస్కరించుకొని, సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ట్రెగ్యీలీ మాస్కోకు రాయబారం వెళ్లాడు. రాయబార విషయమేమిటో, ఫలితం మేమయిందో తెలపలేదు కాని ట్రెగ్యీలీ తిరిగి లేకపోవడం చేరగానే ఆకాభావమాత్రం ప్రకటించాడు. "కొద్ది మాసాల్లో ఫలితం దానంత నడచే వ్యక్తమౌతుంది" అన్నాడు. దీనికి అమెరికన్ ప్రతికా విలేఖరులు ఒక అర్థం నూచించారు. మల్టీ సమితి సర్వసభ్యసమావేశం జరిగేలోగా (1950 సెప్టెంబర్ లోగా) ఛార్జ్ జనుకూడా కమ్యూనిస్టు లాక్రమించుకోగలరనీ. అప్పుడు తూర్పుగా సాన ద్రవ్యత్వం పొంది చియంగ్ కై షేక్ ప్రభుత్వానికి సమితిలో సభ్యత్వం ఊడిపోతుందనీ, అప్పుడు ప్రభుత్వప్రతినిధి పీటో ప్రయోగించే పీట కూడా పోతుందనీ, అవిశ్వాసంతోనే ట్రెగ్యీలీ చీనా సభ్యత్వ సమస్య పరిష్కారం కాగలదని భావిస్తున్నాడని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ లోగా అయితే ఉభయలికీ స్థానం ఇవ్వనూసిన అగత్యం కలుగవచ్చున. అప్పుడా భయం కూడా ఉంది.

వీరితిగా గాని కమ్యూనిస్టుచీనాకు సభ్యత్వం లభించినట్లయితే తిరిగి విశ్లేషణ జ్వ సమితి ఎప్పటిమాదిరిగా పనిచేయగలగుతుంది. జీవితంలో సమితి కార్యకలాపాలు ఆంగ్లో - అమెరికన్ వర్గం కంటే నాలుకమై ఉండుంటుంది. కమ్యూనిస్టువర్గం నిష్క్రమించినందుననే ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థలో బావ్ డాయ్ ప్రభుత్వానికి (వియత్ నామ్), లావోస్, కాంబోడియా కీలుబొమ్మ ప్రభుత్వానికి కూడా సభ్యత్వాలు లభించాయి.

శాంతి సమరం *

ఇతివరకూ జరిగిన ప్రపంచయుద్ధానందున, శాంతికోసం జరిగిన వనిచిశ్చేతి లంటున్నాను. ఇది కేలక ప్రచారం కాని శాంతికోసం జరిగినది కావనే సంగతి ఎప్పటికప్పుడు తెలిసినవూనే వుంది. ఇప్పుడు రష్యా, చీనా, తూర్పు యూగోస్లవియా దేశాలు ప్రపంచంలో శాంతిని సాపించడం కోసం, అన్ని దేశాల ప్రజా సమూహాలతో యుద్ధాంతో యుద్ధాంతాదుల్ని అణచడానికి "శాంతి సమరం" ప్రారంభించారు. అయితే ఈ "శాంతి సమరం" పద్ధతి వేర.

దేశాలన్నిటికీ ఆయుధాలిన్ని బలపరచి తమ ఆయుధోత్పత్తిని అనేక రెట్లు పెంచి యుద్ధాన్ని తెచ్చిపెట్టడానికి అమెరికా ప్రయత్నిస్తోంది. దని రష్యావర్గం ప్రచారం చేస్తోంది. అన్ని దేశాల్లోను కమ్యూనిజం పేరుతో అణచకం, విద్రోహం ప్రోత్సహిస్తోంది. విప్లవాలు ద్వారా కమ్యూనిస్టువారి వల్ల అన్ని దేశాలను రష్యా ఆక్రమించుకోవచ్చున్నదని అమెరికన్ వర్గం అంటున్నారు. తనతో కలిసినచే దేశాలన్నిటినీ చేర్చి అమెరికా ప్రత్యక్షయుద్ధానికి సిద్ధపడుతోంది. ప్రత్యక్షయుద్ధం సంభవించకుండా ఆ దేశాల్లో విప్లవాలు తీసుకు రావడానికి రష్యా ప్రయత్నిస్తోంది. యుద్ధానికి సిద్ధంగా

ట్రెగ్యీలీ

శాంతి సమరం ప్రతికూల యుద్ధానికి దిశా లనే భావం మానుకోగని అమెరికా ప్రభుత్వధిపతి ట్రూమన్ అన్నాడు. ఈ యుద్ధాంతాన్ని బహుపరచలనివని ప్రజల నుండి సమ్యక్ భావాలను సాధించి ఉంటుంది. నా ప్రవానికి ఉభయ యుద్ధానికి సిద్ధమానున్నా, అమెరికా చేసే యత్నాలు బలంపెక్కిలు యుద్ధయత్నాలైనాయి. రష్యా చేసే యత్నాలు విప్లవ ప్రచారం శాంతి సమరమయింది. విశ్వవిజ్ఞ సమితివారి ఆర్థిక సాంఘిక సాంస్కృతిక కార్యకారణాలలో ఉపన్యసిస్తూ భారత ప్రతినిధి డా॥ సర్వేపల్లి రాధా

కృష్ణగారు ఉభయర్థాల యత్నాలూ విమర్శించారు. ప్రపంచరాజకీయ పరిస్థితు లీ రీతిగా ఉన్నందువల్ల ప్రజలపై పరిపాలకుల అధికారిక పీడన, విద్యాదివిషయాలపై ప్రభుత్వనిర్బంధ ప్రచారాలు మొదలైనవి మానరవికానానీ వ్యక్తిగతాధికారాలనూ నష్టపరుస్తున్నవని రాధాకృష్ణగారు చెప్పారు. ఆసియా ఆఫ్రికాలలో దుర్భిక్షాన్ని నివారించకపోయినట్లయితే సంపత్త్యస్పృహ మైన పాశ్చాత్యదేశాలకు త్వరగా ముప్పు తప్పదన్నారు. ఆసియా ఆఫ్రికావాసులు దారిద్ర్యంలో కుమిలిపోతున్నప్పుడు పాశ్చాత్యులు యుద్ధయత్నాలతో తమ సర్వసంపదర్శి వినియోగించడంవల్ల అందరికీ నష్టమే కాని ఏ ఒక్కరికీ ప్రయోజనం కలగదు.

ఈ పాశ్చాత్య ముఖ్యంగా ఆంగ్లో-అమెరికన్ వర్గాన్ని ఉద్దేశించి ఇవ్వబడింది. ఆసియావాసులకు కమ్యూనిస్టులు దారిద్ర్య నివారణ, గాజీయ దాస్య విముక్తి వ్యవస్థలు తున్నారు. కాని ఆంగ్లో - అమెరికన్ వర్గం నిత్యమూ ఈ దేశాల్ని వెనకబడిన వనీ ఈ దేశాలవారు తమకి తామై ఉద్ధరించుకోలేరనీ, వారు తమ శరణు పొందక తప్పదనీ, లేక పోతే ఈ దేశాలు నరకం పాలు కాక కమ్యూనిజంలో పడిపోవడం అన్నమాట తప్పదనీ అంటున్నారు తమ "ర్థిక ప్రాబల్యం లేనిచే ఈ దేశవాసుల దారిద్ర్యం పోదనీ తమ సత్తాన చేరి తమకు విమాన కేంద్రాలు, ఓడరేవులు, సైనిక కేంద్రాలు ఇవ్వకపోతే ఈ దేశాలపైకి శత్రులు దండెత్తి వచ్చి ఆక్రమించుకుంటారు" అనీ తెని రిస్తున్నారు.

కాబట్టి ఈ పరిస్థితిలో ఆంగ్లో-అమెరికన్ వర్గం తన వైఖరి మార్చుకుంటే గాని, ఆసియా దేశాల స్వేచ్ఛ సమాకారాలను వారు సాధించలేరు. ఆసియా దేశాలవారు తమనద్దకు శత్రువులుగా కాక మిత్రులుగా గావాలని కోరినట్లయితే అమెరికా ఈ పద్ధతి వలం బ్రాంచి ఉంటుంది. [క్రీ. పో. గాకె]

జాతక పత్రములు
భవిష్యత్తును గూర్చి ప్రశ్నలకు 1-8-0
పుగునంహిత ఫలితముల వ్రాయటకు 3-0-0
జాతకచక్రము లేక వ్రాయటము వంపుడు
మహేంద్ర వాడ
సూర్యనారాయణమూర్తి,
యానం. తూ. గో.

మన దేశం

(35-వ పేజీతరువాయి)

కానివాళ్ళని ఏరిపారేస్తారు. కాని మన కాంగ్రెస్ వాస్తవంగా దీక్షాపరులైనవారిని ఏరి పారేయలేదు; కాని వాళ్ళ నోరు నొక్కేసింది. కాంగ్రెస్ లో దొరలకీ దొంగలకీ కూడా చోటు దొరికింది. ఎవరి పని వారు నిశ్చింతగా చేసుకోవడానికి తా విచ్చింది. ఎవరివృత్తిని వారు అనుసరిస్తున్నారు. దొరలు చేసే పని దొంగతనంలాగా, దొంగలు చేసే పని దొరతనంలాగా కనిపించడాని కూడా నీలయింది.

ఈ కలగాపులగంపల్ల కాంగ్రెస్ రాజకీయాల కొక స్వరూప మనేది లేకుండా పోయింది. ఆర్థికవ్యవహారాలలో ఒక దారి కాదు; అన్ని దిక్కులకీ అందరూ లాగుతున్నారు. సోషలిస్టువిధానం మొదలు అరాచక విధానం సహా మోసవ్యాపారంవరకూ కాంగ్రెస్ నిర్మాణానికి కలుపుకొని ఉన్నాయి.

పోయింది. ఆచరణలో ఇరమిత్తు మని నిర్ణయించలేకపోయిన కార్యక్రమాలకి ఎవరు ఎలాటి అర్థం తీసినా కా దనగలవా రెవరు? రంగారామిని కళావేంకట్రాపుగారు దూషించినా, వెంకట్రాపుగార్ని రంగారామ దూషించినా రాజనీతికంటే జమవుతోంది. వైమమ్యాలు రెచ్చ గొట్టినా సఖ్యతాప్రచారంకిందకే లెక్కకు వస్తోంది. అందువల్లనే కాగితాల దొంగతనాలు, ముష్టియుద్ధాలు, కొట్లాటలు కాంగ్రెస్ రాజకీయాలకింద చలాచలా అవుతున్నాయి.

ఆంధ్రదేశంలో ఉభయ గోదావరి కృష్ణా నుంటూరు విశాఖ జిల్లాల్లో ఏవగం బలామైనా నిర్ణయించగలిగేవి. కాబట్టి ఈజిల్లాల్లోనే అల్లర్లు ఫిర్యాదులు మిగతా జిల్లాలలో కంటే అధికమైనాయి. పశ్చిమగోదావరి తూర్పు కృష్ణాజిల్లాల్లో తమ వగ్గానికి అన్యాయం జరుగుతోందని రంగారామ ఢిల్లీకి ఫిర్యాదు చేస్తే, అక్కడ

నించి వెంకట్రాపుగారు ఈరెండు జిల్లాల్లో కాక పశ్చిమ కృష్ణా, నుంటూరు జిల్లాల్లో కూడా ఎన్నికల్ని ఆపుచేయించారు.

ఈ ఎన్నికల ముహూర్తంలో తమ సేవాదళాల్ని ప్రయోగించడానికి రంగారామగారు ప్రయత్నిస్తే, నీరి పైకి చిట్టిగారి దళాలు చంద్రహాళిగారి దళాలు బయలుదేరాయి. ఇంతలో చాల గన్నట్లు కన్యా నిష్టుల్ని విడుదలచేసి మంత్రివర్గపక్షం వారు దేశంమీదికి విడిచిపెడుతున్నారు. రంగారామి వగం. మిగతా రాష్ట్రాలపని పూర్తిచేసుకువచ్చి ఈప్రాంతాల పని చూడానికి వెంకట్రాపుగారికి మీరు పడింది.

ఈలోగా ఆంధ్రదేశంవందీ ఢిల్లీకి ధారాపాతంగా వెళ్లిపడుతున్న ఫిర్యాదులన్నిటినీ విచారణ చేయడానికి కేంద్ర కాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలోని రాజాసాక్షి సభ్యులు గోపల్కాయ్ భవంగారిని పోతరున్నారు. [సితారామ్]

మే 12-న గొల్లూరూమిడాడలో మహాత్మాగాంధీ, కే. కే. మండ సూరన్నగార్ల ప్రతిమల ఆవిష్కరణ సందర్భమున తీసిన ఛాయాచిత్రము. మధ్యకుప్పీలలో కూర్చున్నవారు కుడినుండి 4, డా. ఎ. పట్టాభిరామారెడ్డిగారు. 5. 6 జి. యస్. సి. రావు, కరుణమ్మ దంపతులు, కర్రి సీతారామారెడ్డి, మండరాజయ్య జీవదయామండలి గౌరవకార్యదర్శి కర్రి అప్పారెడ్డి ప్రధమతలు కలరు.

విజ్ఞానవిశేషాలు

(36-వ పేజీ తరువాయి)

అల్లాగే, మన మెరిసున్న వాయుపదార్థాల పెంపరేచగును తగ్గించుకొంటూ పోతే, పోగా పోగా ద్రవపదార్థాలు, ఇంకా శీతలమొనరిస్తే ఘనపదార్థాలుకూడా అవగలవనీది, ఇందాకటివిషయమంత సామాన్యంగానూ, మనసాత్మకంగా మనకు తోచవలసిన విషయమైనా కొంత వింతగా కనబడుతుంది. కారణ మేమిటంటే, మనకు ఘనపదార్థాలుగా కనపడేవాట్లలో ఎక్కువ పదార్థాలు, వేడికి కరగి ద్రవమవటం. ఇంకా వేడిచేస్తే వాయురూపంలో రావటం, చాలా వాట్లవిషయంలో మనకు పరిచయమే. కాని మనకు కనబడే గాలిని తగినంతగా చల్లబడేసి, ద్రవరూపంలోనూ, ఘనరూపంలోనూ చూడడం, మనకు సామాన్యంగా లభ్యమయ్యే విషయం కాదు. అందుకని ఊహకు అందుబాటునా, శాస్త్రపరిశోధనాలయాలలో చూస్తేపు ప్రత్యక్షంగా ఈ జ్ఞానం మనకు మనోగతం కాదు.

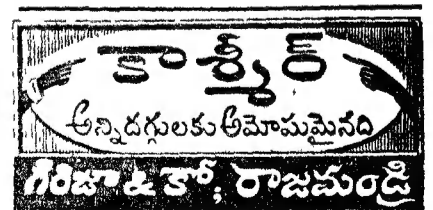
నీరు మంచుగడ్డగా కట్టే శీతలపరిస్థితి మనకు పరిచితమే. ఇంతకన్నా తక్కువ పెంపరేచరు అందుకోటానికి రెండుమూడు శతాబ్దాల ముందు నుంచీ కూడా శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలు చేస్తూనే ఉన్నారు. అల్లా పరిశోధనలు చేసుకొంటూ రాగా, ఈ శీతలపరిస్థితులను కల్పించుకొంటూ తక్కువ పెంపరేచరును అందుకొంటూ రావటం ప్రత్యేకశాస్త్రమయింది వాయువులను ద్రవరూపంలోనూ ఘనరూపంలోనూ తయారుచేసుకొంటూ అతిశీతలపెంపరేచరు అందుకొంటూ రాగలిగారు.

పెంపరేచరమనం సృష్టించిన ఫారెన్ హీట్, మంచులో ఉప్పు కలిపితే పెంపరేచరు మరికొన్ని డిగ్రీలు తగ్గుతుందని కనుగొన్నాడు అల్లా మంచులో వివిధలవణాలు కలుపుకొంటూ కొంతవరకూ శీతలపరిస్థితులు సృద్ధిచేసుకొంటూ వచ్చావు కాని వాయువులను ద్రవరూపంలోకి పూర్తిగా తెచ్చే పరిస్థితులు రాలేదు ఫ్లోరొ లాంటి వాయు పదార్థాలు మాత్రమే ఈమాత్రం శీతలపరిస్థితిలో ద్రవరూపంలో తయారుచేసేందుకు విలుకలిగింది.

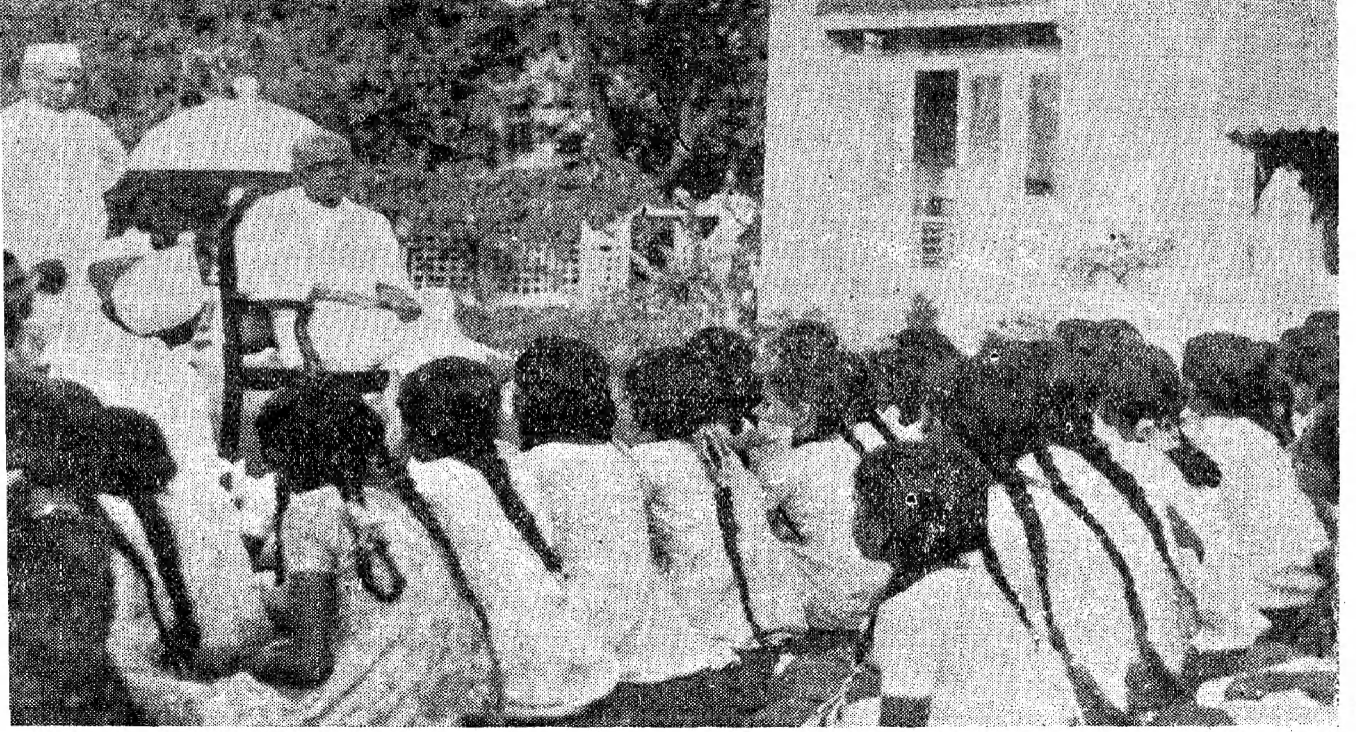
కాని ఆతర్వాత ఉష్ణశాస్త్రతత్వపరిశోధనలన్నీ, వాయుపదార్థతత్వపరిశోధనలన్నీ, తక్కువ పెంపరేచరు అందుకోటం అంతకంతకూ సాధ్యమయింది. వాయువు ద్రవరూపం అందుకోవలసిన సాధారణశీతలస్థితికి రాకపోయినా, వాయుపీడనాన్ని అధికంగా వృద్ధిచేసుటంవల్ల, ఇంకా త్వరలోనే వాయువులను ద్రవాలుగా చేయవచ్చునని శాస్త్రం చూపింది. అయితే, దీనికి కూడా *Critical Pressure*, అని ఒక పరిమితి ఉంది. పీడనంద్వారా, అల్లా పీడన వాయువులను ద్రవరూపంలోకి మార్చుక, ఆద్రవాన్ని మళ్ళీ వాయువుగా ఆరనిచ్చే వారు. అల్లా ఆరనప్పుడు, వేసవికాలంలో కుండలో నీళ్లు చల్లబడినట్లు, వాయువుగా మార్చున్న ద్రవం, మరింత చల్లబడుతూ వస్తుంది. అంటే ఇందాకటి కన్న మరికొంత శీతలపరిస్థితికి, తక్కువ పెంపరేచరు రావటానికి ప్రయోగంలో విలు కలుగుతుంది. కొంతతక్కువ పెంపరేచరుకు వచ్చి, అక్కడనుంచి ఒక అంచగా మరికొంత తక్కువ పెంపరేచరుకు వచ్చేందుకు అవకాశం కల్గింది.

ఇల్లా అధికపీడనంవల్ల ఒకవాయువును అదే స్థితిలో ద్రవంగాతయారుచేసి, దాన్ని త్వరగా ఆరిపోనిస్తే పెంపరేచరు తక్కువవృత్తావనూండే ప్రయోగంలో ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు ఒకవాడు అధికపీడనస్థితిలో ఉన్న వాయువు ద్రవరూపం అందుకోకముందే, ఒక పంపు మూత తిప్పేందుకు పారపాటున మరో పంపు మూత తిప్పాడు. అల్లా హఠాత్తుగా వాయువు వెలువడి పీడనం తగ్గినప్పుడు, లోపలి పెంపరేచరు ఒక్కసారిగా నలభై డిగ్రీలదాకా తగ్గిపోయి పడిపోయింది. ఒక వాయువును అధికపీడనస్థితిలో నుంచి అకస్మాత్తుగా పీడన తగ్గించి, ఒక తక్కువ పెంపరేచరు అందుకోవటం, మళ్ళీ ఆ పెంపరేచరులో ఇల్లాగే వాయువును అధికపీడనలో ఉంచి అకస్మాత్తుగా పీడన తగ్గించి, ఇంకా తక్కువ పెంపరేచరు అందుకోవటం ఇల్లా అంచెలు అంచెలుగా అంతకంతకూ తక్కువ పెంపరేచరుకు పోవచ్చునని తెలుసుకొని ప్రయోగాలు సాగించారు. ఈ మాత్ర అధారమిదే, నేడు మనకు మంచుగడ్డ

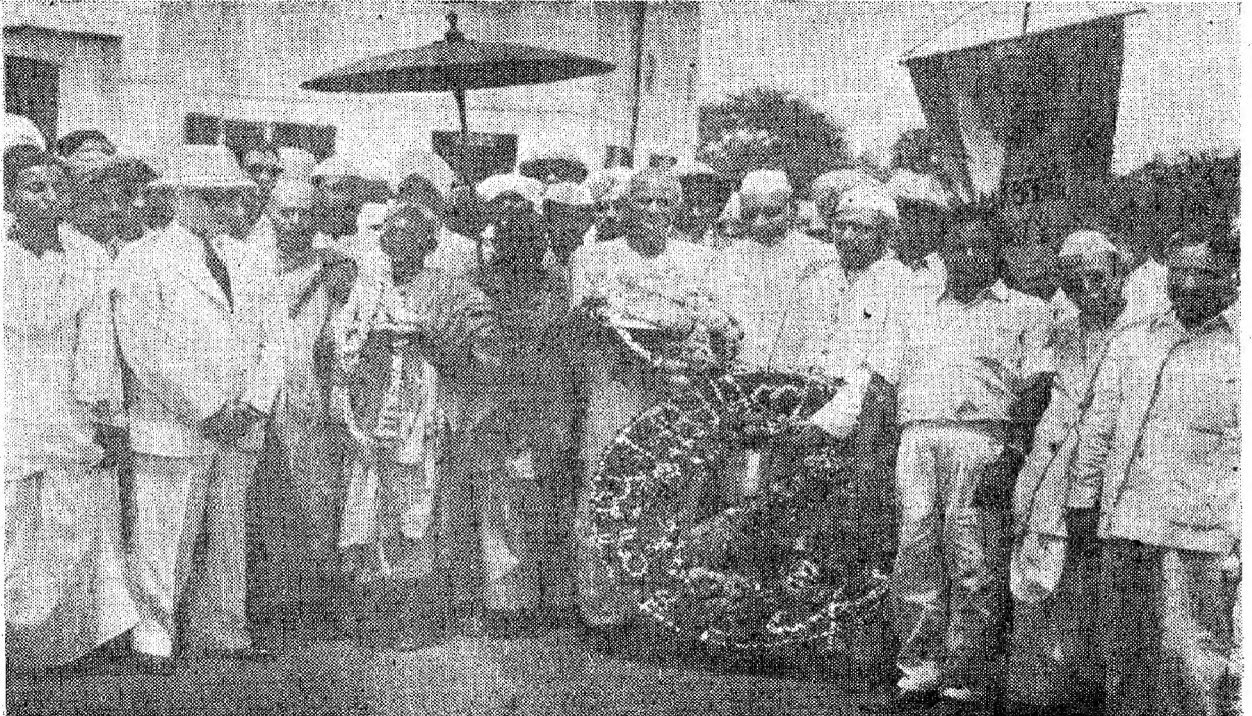
తయారుచేసే యంత్రాలు, వస్తువులను శీతలంగా ఉంచే ఫ్రిజిడేయరుయంత్రాలు తయారయాయి ఇల్లా శీతలం చేసుకుంటూ పోగా పోగా ఎంత శీతలపెంపరేచరు వరకూ పోవచ్చునూ అని తాత్వికంగా ఆలోచించారు. శాస్త్రవిజ్ఞానవిశేషాలను బట్టి, మంచు తయారయే 0° సెంటిగ్రేడు పెంపరేచరునుంచి 273 డిగ్రీలు రక్కవైన శీతలపు పెంపరేచరుకన్నా తక్కువ పెంపరేచరు ప్రకృతిలో ఉండటానికి విలులేదని తెలిసింది. ఈ పెంపరేచరును “అబ్సల్యూట్ జీరో” అని పేరు పెట్టారు. ఇంత శీతల పెంపరేచరు, ప్రయోగాలలో కల్పించేందుకు ప్రయత్నాలు చేశారు. గాలిలోని, ప్రాణవాయువును, నత్రజనిని కూడా ద్రవాలుగానూ, ఘనపదార్థాలుగానూ కూడా తయారుచేయగలిగారు. కొని అబ్సల్యూట్ జీరోకి ఒక్క డిగ్రీఎక్కువలోకి మాత్రమే రాగలిగారు. ఈ 272 డిగ్రీలు, తగ్గించిన శ్రమ అంతటి మొత్తం కన్నా ఈ ఒక్క డిగ్రీ తగ్గించేందుకు పడవలసిన శ్రమ పదింతులుగా కనబడింది. ఈమంగు అవలంబించిన పద్ధతులు, ఇంక తక్కువ పెంపరేచరు తయారు చేసేందుకు ఉపకరించకపోయాయి. హీలియం అనే వాయువు ద్రవంగా తయారుచేసేందుకు, దాదాపు — 272° దాకా వెళ్ళగలిగారు. అయితే కొత్త మాగ్నెటిక్ విధానాలు, ఉపయోగించవలసి వచ్చింది. హీలియంను ద్రవంగా చేయగలిగారు అబ్సల్యూట్ జీరోకు ఒక డిగ్రీ దరిదాపులవరకూ గల పెంపరేచరు శీతలస్థితులను లేవకేబరిలో కల్పించగలిగారు, ఈ శీతల పరిస్థితిలో పదార్థతత్వాన్ని ముఖ్యంగా హీలియం అనే ద్రవపువిచిత్రతత్వాన్ని ముందువ్యాసంలో తెలిసికొందాం

❧ వార్త చిత్రాలు ❧

బిర్లాభవనంలో బొంబాయి బాలసంఘానికి (బాల్కంజీచార్) చెందిన 200 మంది బాలబాలికలు నర్సార్ పటేలునుచూడ బొంబాయి వచ్చారు.

గాతమబుద్ధుని ప్రధానశిష్యులైన పారీపుత్ర, మొగ్గలాయనుల అస్థినిజేపాలు కలకత్తానుంచి ఢిల్లీచేరినై. వీటిని లెహోకు తీసుకువెడుతున్నారు.

ఉత్తమ శైవ మత గ్రంథము

పండితాగ్రన్థశరీర

వెల రు 5-0-0 లు.

ప్యా కింగ్స్ పోస్ట్ జి. రూ. 1—4—0.

పాల్కురికి సోమనాథకవి రచించిన ఉత్తమ ద్విపద కావ్యము. డా. చిలుకూరి నారాయణరావు గారిచే పరిష్కరింపబడినది. దీక్షా, పురాతన, వాగ, మహిమ, పర్వతములను అయిదు ప్రకరణములును ఒకే సంపుటమున గలవు. ఇంత నిర్దుష్టముగ ఈ గ్రంథము నిదివరకెవ్వరును ప్రచురించి యుండలేదు. నారాయణరావుగారు రచించిన అమూల్యమైన పీఠికకూడకలదు.

ఆంధ్ర గ్రంథ మా ల, పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు 1.